

EZEKIYELI TA KITABU

Kitabu faamucogo

Nin kitabu ye sarakalasebaga Ezekiyeli ta kitabu le ye. Ala k'a ke a ta cira ye, ko a ye nin kow sebe, Zeruzalemu dugu ciwagati ra.

Zuda masace Yehoyakimu murutira Babiloni masace Nebukadinesari ma minke, Nebukadinesari dimina; a nana ben Zuda mara kan, ka ce waga tan mina Yahudiyaw ta namogow ra, ka taga ni olugu ye Babiloni. Ezekiyeli tun be o mogow ra; ale nana a si to bee ke Babiloni.

Ala k'a ta kuma lase Ezekiyeli ma ni tagamasiyen caman ye. Ala b'a wele ko «adamaden». Ala Nin ko fora sipaga caman nin kitabu kono.

Ka Ezekiyeli to Babiloni, Ala ka nin cirayakumaw don a da ra; a kumana Zuda mara mogow minaninw fe, ani minw tun tora Zeruzalemu, k'a yira o ra ko Ala bena a ta kiti ben o kan o ta kojuguw koson. Ezekiyeli ta kuma kera can ye; Zeruzalemu dugu halakira, Alabatosoba jenina. O le ko fe, mogow sorora ka cira ta kumaw jate, ka nimisa o ta jurumunw na. A kera ten, Ala ka layiri ta o ye ko a bena yafa o ma ka o deme.

Nin kitabu yoro dow faamu ka gbelen, sabu cira be kuma minw fo, an t'a lon ni o kow kera ka ban, walama ni o ma ke folo. Tuma dow, cira be ko temeninw, ani ko nataw bee ye yoronin kelen na ka o fo.

Ezekiyeli ta kitabu be Ala ta saninmanya yira an na, ani a ta makari, ani a ta kankelentigiya. Jurumun be Ala ta kiti ben mɔgɔw kan, nka ni o ka nimisa, Ala be yafa o ma, ka o deme, ka o ke a ta mɔgɔw ye tuun. O koson Cira b'a fo k'a gbeya mɔgɔw ye ko o ka kan ka o jogo yelema.

Kitabu kɔnɔkɔw

Ala ka Ezekiyeli wele ciraya kama (1-3)

Ezekiyeli ka Zeruzalemu halaki ko fo (4-24)

Ala bena kiti ben siya tow fana kan (25-32)

Ala ka layiri ta a ta mɔgɔw ye (33-37)

Ala bena Gogi halaki (38-39)

Izirayeli jamana ni Alabatosokura ta ko (40-48)

Zeruzalemu ta kiti

(1-24)

Ezekiyeli ka Ala ta nɔɔɔ ye

¹ San bisabanan, karo naaninan tere looru, ka ne to ni mɔgɔ minanin tow ye Kebari jiba kere fe, sankolo dayelera; Ala ka fen dow yira ne ra.

² O san tun ye masace Yehoyakini minari san loorunan ye. Karo tere loorunan na, ³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne Ezekiyeli ma, sarakalasebaga Buzi dence. O kera Babilonikaw ta jamana ra, Kebari jiba kere fe. Matigi Ala k'a ta sebgaya jigi ne kan o yoro le ra.

⁴ Ne ka fleri ke ka sanfoɔɔba do nato ye ka bo sahiliyanfan fe, ani sankababa do, ani tasumamana do; yeelen tun ka min lamini. O tasumamana tun be i ko sanmanamana le tun be bora a cemance ra, k'a cemance ke i ko siranegge min donna tasma ra k'a wulen. ⁵ Fenpanaman naani bisigiya tun be a cemance ra; olugu cogoya

tun be i ko adamadenw. ⁶ Nada naani tun be o beε kelen kelen fe, ani kaman naani. ⁷ O senkalaw tun terennin lo; o senw tun be i ko misiden senw, o tun be manamana i ko siranεge nugunin. ⁸ Adamaden borow tun be o kamanw jukoro o fan naani na; o naani beε kelen kelen tun be ni a ta padaw, ani a ta kamanw ye. ⁹ O kamanw tun be sera jogon ma; o tagato tun te o ja yelema, nka o beε kelen kelen tun be o ja teren le ka taga. ¹⁰ Min ye o padaw cogo ye, o naani beε kelen kelen pada tun be i ko adamaden pada o jafeyanfan na, jara pada tun be o beε kelen kelen fe o kininboroyanfan na, misitoran pada tun be o beε kelen kelen fe o numanboroyanfan na, bon pada fana tun be o beε kelen kelen fe o kofeyanfan na. ¹¹ O kaman fla minw tun korotara san fe, olugu tun be maga jogon na; o tun be o kaman fla to ke ka o fari datugu. ¹² O beε kelen kelen tun be o ja teren ka taga le. Ni Ala ta sebgaya tun b'a fe o ye taga yoro min na, o tun be taga o yoro ra; o tagato fana tun te o ja yelema. ¹³ Nin fenpanamanw cogoya tun be i ko tasumakami, i ko tasumamana; tasuma tun be munumunu o ce ra, o tasuma yeelen tun ka bon. Sanmanamanaw fana tun be seri ka bo tasuma ce ma. ¹⁴ Fenpanamanw tun be to ka boribori fan beε ra, ka taga ka na.

¹⁵ Ayiwa, ka ne to o fenpanamanw fleri ra, ne ka wotorosen dow lonin ye dugu ma, kelen be o fenpanaman naani beε kelen kelen kere fe. ¹⁶ O wotorosenw yecogo ni o lalagacogo koson, o tun be manamana i ko kirisoliti lulu; o naani beε cogo tun ye kelen ye. O yecogo ni o lalagacogo

tun kera i ko wotorosen dɔ le donna wotorosen dɔ wɛrɛ kɔnɔ. ¹⁷ Ni o bɛ taga, o bɛ se ka taga fan naani bɛɛ ra, nka o tagatɔ tɛ o ja yelema. ¹⁸ O wotorosenw ta kɔnɔnɔnɛgɛw kɔnɔ tun ka bon, jatigɛfenba tun lo fana. Nakisɛw tun ka o sen naani yɔrɔ bɛɛ lamini. ¹⁹ Ni fɛnɔnanamanw tun bɛ taga, wotorosenw fana tun bɛ taga ni o ye; ni fɛnɔnanamanw tun bɛ kɔrɔta san fɛ ka bɔ dugu ma, wotorosenw fana tun bɛ kɔrɔta ni o ye. ²⁰ Ni Ala ta se bagaya tun b'a fɛ o ye taga yɔrɔ min na, o tun bɛ taga o yɔrɔ ra; wotorosenw fana tun bɛ kɔrɔta ka taga ni o ye, sabu fɛnɔnanamanw ta se bagaya le tun bɛ wotorosenw lataga. ²¹ Ni fɛnɔnanamanw tun bɛ taga, wotorosenw fana tun bɛ taga. Ni o tun ka lɔ, wotorosenw fana tun bɛ lɔ. Ni o tun ka kɔrɔta san fɛ ka bɔ dugu ma, wotorosenw fana tun bɛ kɔrɔta ni o ye; sabu fɛnɔnanamanw ta se bagaya le tun bɛ wotorosenw lataga.

²² Furance koorinin dɔ tun bɛ fɛnɔnanamanw kun sanfeyɔrɔ ra, i ko dugalen belebele dɔ manamanatɔ; jatigɛfenba tun lo. ²³ O furance koorinin jukɔrɔ, o fɛnɔnanamanw bɛɛ kelen kelen tun ka o kaman fla kɔrɔta san fɛ ka sin nɔgɔn ma, ka o kaman fla tɔ kɛ ka o yɛrɛ datugu, ka o fari datugu ni o ye. ²⁴ O tagatɔ, ne ka o kamanw mankan mɛn; a bɛ i ko jibaw mankan, i ko Sebɛtigi Ala ta kan, i ko jamaba mankan, i ko kɛrɛkɛjamaba mankan. Ni o tun ka lɔ, o tun bɛ o kamanw lajigi. ²⁵ Ni o ka lɔ ka o kamanw lajigi, o tuma furance koorinin min bɛ o kunw san fɛ, mankan dɔ bɛ bɔ o furance kunna.

²⁶ Furance koorinin min tun bɛ o kunw

sanfeyorɔ ra, fen dɔ tun bɛ o furance kunna min cogoya tun bɛ i ko safiri lulu, k'a kɛ i ko masasiginan bisigi. Danfen dɔ tun bɛ o masasiginan bisigi kunna, fɔ a sanfeyorɔ ra, min cogoya tun bɛ i ko adamaden. ²⁷ A yorɔ min tun bɛ i ko a soro, k'a ta o yorɔ ra ka yelen san fɛ, o tun bɛ i ko siranɛgɛ manamanato, k'a kɛ i ko tasuma le k'a lamini; k'a ta o yorɔ ra ka jigi jukorɔ, o tun bɛ i ko tasuma, ka yeelenba kɛ k'a lamini. ²⁸ A yeelen tun bɛ i ko sanmuru bɛ manamana cogo min na sankabaw cɛ ra sanji nalon na. Nɔɔrɔ min tun k'a lamini, o nɔɔrɔ tun bɛ o cogo le ra; a cogoya tun bɛ i ko Matigi Ala ta nɔɔrɔ. Ne ka o ye minke, ne benna ka ne ja biri dugu ma; ne ka kumakan dɔ mɛn.

2

Ala ka Ezekiyeli ci

¹ A ko ne ma ko: «Adamaden, i wuri ka lɔ i sen kan, ne bɛna kuma i fɛ.» ² Kabini a ka o fɔ ne ye dɔrɔn, Ala ta se bagaya donna ne ra ka ne wuri ka ne lɔ ne sen kan; min tun bɛ kumana ne fɛ, ne ka o kumakan mɛn.

³ A ko ne ma ko: «Adamaden, ne bɛ ele ci la taga Izirayelimogow fɛ; siya murutinin lo, sabu o banna ne ra. Olugu ni o bɛmaw tora ka ne hake ta fɔ ka na se bi lon ma. ⁴ Ne bɛ i ci mɔgɔ nanagbelenw, ani mɔgɔ jusukungbelenw le fɛ. Taga a fɔ o ye ko Dunupatigi Ala le ko tan! ⁵ Mɔgɔ murutininw lo; o kosɔn ni o ka i lamɛn o, walama ni o yere ma i lamɛn o, o kɔni bɛna a lon ko Ala ta cira dɔ bɛ o cɛ ra. ⁶ Adamaden, ele kɔni kana siran o ja, i kana siran o ta kumaw

fana ja, hali ni i kera i ko mɔgɔ min siginin be binjuguw, ani ŋaniyiriw, ani bundeninw ce ra. Mɔgɔ murutininw lo, nka i kana siran o ta kumaw ja, i ja kana tige o ja kɔrɔ fana. ⁷ Mɔgɔ murutininw lo, o kosɔn ni o ka i lamɛn o, walama ni o yere ma i lamɛn o, i ye ne ta kumaw fɔ o ye dɔrɔn.

⁸ «Adamaden, ele kɔni, ne bɛna min fɔ i ye, o lamɛn. Ele fana kana ke mɔgɔ murutinin ye i ko nin mɔgɔw murutinin lo cogo min na. Ayiwa, ne bɛna fɛn min di i ma, i dayele ka o domu.»

⁹ Ne ka fleri ke ka borotɛge dɔ sinnin ye ne ma, gbolokitabu dɔ tun be o borotɛge kɔnɔ. ¹⁰ A ka gbolokitabu dɔ dayele ne ja na; seberi tun be o kitabu kɔ n'a ja beɛ kan. Sangakasikanw, ani mapumankokanw, ani ŋunakanw, o le tun sebera a kɔnɔ.

3

¹ A ko ne ma ko: «Adamaden, fɛn min dira i ma, o domu! Nin gbolokitabu domu, i ye taga kuma Izirayelimɔgɔw fɛ.»

² Ne ka ne da yeɛ, a ka gbolokitabu di ne ma ko ne y'a domu. ³ A ko ne ma tuun ko: «Adamaden, ne ka nin kitabu min di i ma, i yere baro ni o ye, k'a domu ka i kɔnɔ fa a ra.» Ne k'a domu minke, a timiyara ne da ra i ko li.

⁴ A k'a fɔ ne ye tuun ko: «Taga Izirayelimɔgɔw fɛ, i ye taga ne ta kuma lase o ma. ⁵ Ne te i cira siya dɔ fɛ, siya min ta kan ka gbɛlen, min ta kumaw faamu man di; ne be i cira Izirayelimɔgɔw yere le fɛ. ⁶ Ne te i cira siya caman fɛ, siya minw ta kan ka gbɛlen, minw ta

kumaw faamu man di, ani i te minw ta kan men; ni ne tun ka i ci olugu do le fe, olugu belen tun bena i lamen. ⁷ Nka Izirayelimogow koni tena son ka i lamen, sabu o te sonna ka ne lamen; Izirayelimogow bee ye mogow kunkologbelenw, ani mogow jusukungbelenw le ye. ⁸ Nka ne bena ele fana na gbeleya i ko olugu na ka gbelen cogo min na, ka i kun gbeleya i ko olugu fana kun ka gbelen cogo min na. ⁹ Ne bena i kun gbeleya k'a ke i ko lulu kabakuru, k'a gbeleya ka teme fara kan. I kana siran o na, i ja kana tige o na, sabu mogow murutininw lo.»

¹⁰ A k'a fo ne ye tuun ko: «Ele adamaden, ne bena ne ta kuma min o min fo i ye, i toro sigi ka o bee lamen ka na, k'a mara i jusukun na. ¹¹ Taga i ta jamanadenw fe, mogow minaninw; ni o ka i lamen o, walama ni o yere ma i lamen o, i ye kuma o fe k'a fo o ye ko: <Dunupatigi Ala ko tan!> »

¹² O ko, Ala ta se bagaya ka ne korota san fe; ne ka mankanba do men ne ko fe, o b'a fora ko: «An ye baraka la Matigi Ala ye a ta nooro koson, nooro min be a sigiyoro ra!» ¹³ Fenpanamanw kamanw gbasi gbasito jogon na, ani wotorosenw mankan, o le tun ye nin mankanba ye. ¹⁴ Ala ta se bagaya ka ne korota san fe ka taga ni ne ye. Ne jusu kasinin ni ne jusu gbannin le tagara, o y'a soro Matigi Ala boro barakaman tun be ne kan. ¹⁵ Mogow minanin minw tun be Teli Avivu dugu konow, ne tagara se olugu fe, Kebari jiba kere fe. O tun siginin be o yoro le ra. Ne ka tere wolonfla ke o yoro ra, kononofiri koson ne ma se ka kuma.

Ala ka Ezekiyeli ke a ta mɔgɔw kɔrɔsibaga ye

¹⁶ Tere wolonfla temenin kɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fɔ ko: ¹⁷ «Adamaden, ne be ele sigi ka i ke Izirayeli mara mɔgɔw kɔrɔsibaga ye. Ele le bena ne darakumaw lamɛn, ka taga kuma o fe ka o lasomi ne ye. ¹⁸ Ni ne k'a fɔ mɔgɔjugu ma ko: <Sigiya t'a ra, i bena sal> Ni ele m'a lasomi, ni i ma kuma mɔgɔjugu fe, k'a lasomi janko a ye bɔ a ta sirajugu kan, k'a nin kisi, o mɔgɔjugu bena sa a ta terenbariya kosɔn, nka ne bena a ta saya kunko ben ele le kan. ¹⁹ Nka ni ele ka mɔgɔjugu lasomi, ni ale le ma sɔn ka a ta kojugu dabra, ni a ma bɔ a ta sirajugu kan, a be sa a ta terenbariya kosɔn, nka ele be bɔsi o kunko ma.

²⁰ «Ayiwa, ni mɔgɔ terennin dɔ ka a ta terenninya dabra, ka kojugu ke, ne bena sababu dɔ ke, k'a to a ye sa; ni ele m'a lasomi, a be sa a ta jurumun kosɔn. A tun ka terenninya sira min tagama, mɔgɔ si hakiri tena to o ra tuun; ne fana bena a ta saya kunko ben ele le kan. ²¹ Nka ni ele ka mɔgɔ terennin lasomi, ko a kana jurumun ke tuun, ni a fana ma jurumun ke tuun, sigiya t'a ra, a bena kisi, sabu i k'a lasomini ni kuma min ye, a sɔnna o ma; ele fana be bɔsi o kunko ma.»

Ala ka Ezekiyeli ke bobo ye

²² Ayiwa, ka ne to o yɔrɔ ra, Matigi Ala k'a ta sebgaya jigi ne kan tuun. A k'a fɔ ne ye ko: «Bɔ ka taga kenɛgbɛba yɔrɔ ra, ne bena kuma i fe.» ²³ Ne bɔra ka taga kenɛgbɛba yɔrɔ ra. Matigi Ala ta nɔrɔ tun be o yɔrɔ ra, i n'a fɔ ne tun k'a ye cogo min na Kebari jiba kɛre fe. Ne benna ka ne

na biri dugu ma. ²⁴ Ala ta se bagaya donna ne ra ka ne wuri ka lo ne sen kan. Matigi Ala kumana ne fe, k'a fo ko: «Taga i yere datugu bon konɔ. ²⁵ Ele adamaden, a fe, o bena juru don i ra ka i siri. I tena se ka bo ka taga i ta jamana mogow ce ra tuun. ²⁶ Ne bena i nenkun noro i da konɔ, ka i ke bobo ye, janko i kana se ka o jaraki, sabu mogow murutininw lo. ²⁷ Nka ni ne nana kuma i fe tuma min na, ne bena a to i da ye yele, janko i ye a fo o ye ko: <Dunupatigi Ala ko tan!> Minw b'a fe k'a lamɛn, olugu y'a lamɛn; minw t'a fe k'a lamɛn, olugu kana a lamɛn; sabu mogow murutininw lo.»

4

Zeruzalɛmu ciko tagamasiyen ke

¹ Matigi Ala ko ne ma ko: «Adamaden, sisan ele ye birikiden do ta, k'a bla i na fe, ka Zeruzalɛmu dugu tagamasiyen ke a kan. ² A lamini k'a ke i n'a fo kerekedenw be dugu lamini cogo min na, ka yelenyoro w lalaga a kama, ka tintinw lo a kama, k'a ke i n'a fo kerekedenw k'a lamini, ka kogocifenw lolɔ ka o nasin a ma. ³ O ko, i ye nege falafala do ta ka o lo i ko kogo negeraman ele ni dugu ce; i ye i nasin dugu ma k'a fe: A kera i n'a fo dugu minabagaw le k'a lamini. Ele le ye dugu minabaga ye. Nin ko bena ke tagamasiyen ye Izirayelimogow fe.

⁴ «O ko, i ye la i numanboroyanfan kan, ka Izirayelimogow ta terenbariyakow kunko ta. I bena tere da min ke ka i lanin to, i bena o ta terenbariyakow kunko ta o wagatiw le ra. ⁵ O ka sanda min ke terenbariya ra, ne bena o jagon tere da le di i ma. O ra, i bena Izirayelimogow

ta terenbariyaw kunko ta fo tere keme saba ni tere bikononton. ⁶ Ni o kera, ka ban, i be la i kininboroyanfan kan fana, ka Zuda mara ta mogow ta terenbariyakow kunko fana ta fo tere binaani; san kelen kelen bee ta ye tere kelen.

⁷ «I be i jasin Zeruzalemu dugu ma, o juguw ka o dugu min lamini; i be i ta derege boro kuru, ka i boro lakolon sin dugu ma, ka kuma a kama. ⁸ A fle, ne bena i siri ni juru ye janko i kana se ka bo i fan kelen kan ka yelema fan do kan, fo ka taga o wagati dafa, i bena Zeruzalemu kere ka wagati min bee ke.

⁹ «Ayiwa, sisan i be alikama* suguya fla ta, ani simankise werew, ani soso suguya fla, ani jo; i be o bee ke minan kelen konjo, ka o ke i ta baro ye. I bena to ka o le domu fo tere keme saba ni tere bikononton, ka i lanin to i fan kelen kan. ¹⁰ I bena i ta domuni taran: lon o lon siman garamu keme fla; i bena to ka o le domu i ta domuniwagatiw ra. ¹¹ I bena i ta ji minta fana suma: tere kelen, litiri kelen; i bena to ka o le min i ta jiminwagatiw ra. ¹² I bena i ta domuni tobi k'a ke i ko homi, k'a domu. I bena sokotaga jajaninw le don tasuma ra, ka o ke ka i ta domuni tobi mogow bee ja na.»

¹³ Matigi Ala ko: «Ne bena Izirayelimogow gben ka taga siya minw ce ra, o bena o ta domuni saninyabari domu o cogo le ra o siyaw ce ra yi.»

¹⁴ Ne ko: «E, Dunupatigi Ala, ne ma ne yere lanogo ka ye fiyewu. K'a ta ne denmisenman, ka na se fo bi, ne ma began jufanin domu ka ye, walama wara dato; sogo haramunin si ma don ne da ra ka ye.» ¹⁵ Matigi Ala ka ne jaabi, ko:

«Ayiwa, ne be son i ye misibo ta sokotaga no ra, ka i ta domuni tobi ni o ye.»

¹⁶ Matigi Ala k'a fo ne ye tuun ko: «Adamaden, ne bena domuni dese Zeruzalemu dugu konon. O kononofirinin bena to ka o ta siman domuta suma ni minan fitini do le ye k'a domu; o jigi tigenin bena to ka o ta ji minta fana suma ni minan fitini do le ye k'a min. ¹⁷ Domuni ni ji bena dese o ra minke, o jigi bena tige ngon na fo ka o baraka bee ban; o kow bee bena ke o ra o ta terenbariyakow le koson.»

5

Zeruzalemu halakiko tagamasiyen

¹ Matigi Ala k'a fo ne ye ko: «Ayiwa, adamaden, ele ye kerekemuru dadiman do ta ka o ke i ta kunlimuru ye; o ke ka i kun ni i bonbosi li. O ko, i ye sumanikeminan do ta ka o siw suma k'a ke taranyoro saba ye. ² I ka kan ka dugu lamini ka wagati min ke, ni o wagati dafara, i ye o siw taran kelen jeni tasuma ra dugu cemande ra, ka a taran kelen gbasigbasi ni i ta kerekemuru ye ka dugu lamini; o ko, i y'a taran kelen janjan fofo fe. Ne yere bena tugu olugu ko ni kerekemuru ye. ³ Nka i ye doonin bo ka o siri i ta deregeba dagbolo ra. ⁴ O ko, i ye doonin bo o fana ra ka o jeni tasuma ra. Tasuma do bena bo o ra ka Izirayeli mara bee jeni.

⁵ «Ne Dunupatigi Ala ko: Nin ye Zeruzalemu le ye! Ne tun k'a sigi siyaw ce ra, ka jamanaw ke k'a lamini. ⁶ Nka a murutira ne ta kolatigeninw ma, ka kojugu ke ka teme hali siya tow kan.

A murutira ne ta cifɔninw ma ka tɛmɛ hali a lamini jamanaw kan; sabu a ta mɔgɔw banna ne ta kolatigeninw ma, o ma ne ta cifɔninw sira tagama.

⁷ «O kosɔn ne Dunupatigi Ala ko: I n'a fɔ aw ta cɛnri bonyara ka tɛmɛ aw lamini jamanaw kan, aw ma ne ta cifɔninw sira tagama, ka ne ta kolatigeninw kɛ, siya minw ka aw lamini aw ma se ka hali olugu ta landaw sira tagama, ⁸ o ra, ne Dunupatigi Ala, ne fana bɛna wuri aw kama, ne bɛna ne ta kitiw ben aw kan siya tɔw bɛɛ ɲa na. ⁹ Ne tun ma deri ka ko min ɲɔgɔn kɛ mɔgɔ ra ka ye, ani ne tɛna ko min ɲɔgɔn kɛ mɔgɔ ra tuun fiyewu, ne bɛna o le kɛ aw ra aw ta ko haramuninw kosɔn. ¹⁰ Face dɔw bɛna o dencew sogo domu aw ta dugu kɔnɔ; dence dɔw fana bɛna o face sogo domu. Ne bɛna ne ta kitiw ben aw kan, ka aw ta mɔgɔ ɲanaman tɔw bɛɛ janjan ka taga fan bɛɛ ra.

¹¹ «Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala ɲanaman ye, Dunupatigi Ala ko ten; i n'a fɔ aw ka ne ta yɔrɔ saninman lanɔgɔ ni aw ta batofɛn cɛjugu haramuninw ye, ayiwa, ne fana bɛna aw li ka bɔ yi; ne tɛna aw flɛ ka makari aw ra, ne fana tɛna maɲuman aw ra. ¹² Banajugu bɛna aw ta dugumɔgɔw taran kelen faga dugu kɔnɔ; kɔngɔ bɛna o halaki. Aw juguw bɛna dugumɔgɔw taran kelen tɔ faga ni kerekemuru ye dugu laminiw na; ne bɛna o taran tɔ kelen gbɛn ka o janjan ka taga fan bɛɛ ra, ka tugu o kɔ ni kerekemuru ye.

¹³ «O ra, ne ta dimi bɛna se fɔ a dan ma, foyi tɛna ne ta jusugban lalɔ; ne bɛna ne yɛrɛ dimibɔ

o ra. Ni ne ta jusugban nana ben o kan tuma min na, o bena a lon ko ne Matigi Ala, ko ne le kumana, ko batofen were si te fara ne kan. ¹⁴ Siya minw ka aw lamini, ne bena aw ta yoro ke tomo ye, ka aw ke mafiyenyarifen ye olugu ce ra, ani temebagaw bee na koro. ¹⁵ Ne diminin, ani ne jusu gbannin bena ne ta kitiw ben aw kan; ne bena aw koro, ka fariya aw ma. Ni o kera, siya minw ka aw lamini, aw bena ke mafiyenyarifen ye olugu fe, ani dogoyarifen. Aw ta ko bena olugu karan, ka ke jatigekoba ye o fe. Ne Matigi Ala, ne le kumana.

¹⁶ «Ni ne nana aw bon ni ne ta bipejuguw ye, min ye kongo ye, janko ka aw halaki, ne bena aw bon ni o ye ka aw halaki le; ne bena kongo baraka bonya aw kan, ka domuni dese aw ra.

¹⁷ Ne bena kongo ben aw kan, ka kongowaraw fana su aw ra; o bena ke sababu ye ka aw bono aw ta denw na. Banajuguw, ani fagari bena se aw ma; ne bena kerekemuru lana aw kama. Ne Matigi Ala, ne le kumana.»

6

Ala bena kiti ben jobatobagaw kan

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun ko: ² «Adamaden, i nasin Izirayeli kuruw fan na, ka ne ta kuma lase o ma. ³ I b'a fo ko: <Izirayeli kuruw, aw ye Dunupatigi Ala ta kuma lamen. Dunupatigi Ala b'a fo kuruw, ani kongoriw, ani kow, ani kurufurancew ye ko: A fe ne bena kerekemuru bla ka na aw kama; ne bena aw ta sonnikeyorow halaki. ⁴ O bena aw ta sarakabonanw halaki, ka aw ta wusunan

sarakabɔnanw cici; ne bɛna aw ta mɔgɔw faga ka o suw benben aw ta jow kɛrɛ fɛ. ⁵ Ne bɛna Izirayelimɔgɔw suw blabla o ta jow kɛrɛ fɛ, ka o kolow yɛrɛgɛ ka o ta sarakabɔnanw lamini. ⁶ Aw ta duguw bɛna kɛ tomow ye, aw ta sɔnnikɛyɔrɔw bɛna kɛ yɔrɔ lakolonw ye aw sigiyɔrɔw bɛɛ ra. Ni o kɛra, ne bɛna aw ta sarakabɔnanw halaki ka kɛ yɔrɔ lakolonw ye, ka aw ta jow cici ka o bɔ yi; aw ta wusunan sarakabɔnanw bɛna benben. Aw ka fɛn o fɛn kɛ, o bɛɛ bɛna tunu. ⁷ Aw ta mɔgɔw bɛna benben ka sa aw cɛ ra. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le Matigi Ala ye.

⁸ « <Nka ne bɛna mɔgɔ dama dama to aw ko siyaw cɛ ra; ne bɛna olugu bɔsi kɛrɛkɛmuru boro, ka o janjan ka taga jamana wɛrɛw ra. ⁹ O mɔgɔ minw bɔsira, o minana ka taga o jamana minw na, ka olugu to o jamanaw ra, o bɛna o hakiri jigi ne ra; k'a lɔn ko o banna ne ra, ka o ko di ne ma, ka jabo o ta jow fɛ minkɛ, ko o le kosɔn, ne ka o jigi tigɛ. O ka kojugu minw kɛ ani o ka ko haramunin minw bɛɛ kɛ, o kosɔn o bɛna jigi o yɛrɛ ra. ¹⁰ O bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye, ko ne tun k'a fɔ ko ne bɛna nin kojugu minw kɛ o ra, ko ne tun ma o kuma fɔ gbansan.

¹¹ « <Ayiwa, Dunupatigi Ala ko ne ma tuun ko: I tɛgɛ fla gbasi jɔgɔn na, ka i sen gbasi dugu ma, k'a kule ci Izirayelimɔgɔw ta kojuguba haramuninw bɛɛ kosɔn, sabu kɛrɛkɛmuru ni kɔngɔ ni banajuguw bɛna o faga. ¹² Banajuguw bɛna yɔrɔjanmɔgɔw faga, kɛrɛkɛmuru bɛ yɔrɔsurunmɔgɔw faga; mɔgɔ to minw bɛna to dugu kɔnɔ, ni o juguw nana dugu lamini, kɔngɔ bɛna olugu faga. Ne bɛna ne ta

jusugban wuri o kama ka se fɔ a dan ma. ¹³ Ni o nana o ta mɔgɔw suw ye o ta jow cɛ ra tuma min na, k'a ye ko suw ka o ta sarakabɔnanw lamini, ko suw bɛ kongorijanw bɛɛ kunna, ani kuruw bɛɛ kunna, ani yiriba flaburumanw ni yirisunba tuninw bɛɛ jukɔrɔ, o tun bɛ deri ka saraka wusunan kasadimanw bɔ o ta jow bɛɛ ye o yɔrɔ minw na, o tuma o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye. ¹⁴ Ne bɛna ne boro kɔrɔta o kama, ka o ta jamana cɛn k'a kɛ yɔrɔ lakolonba ye, k'a ta kongokolon yɔrɔ ra ka taga a bla fɔ Ribila, ani o sigiyɔrɔw bɛɛ ra. Ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.> »

7

Izirayelimɔgɔw ta kiti wagati sera

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ² «Ele adamaden, Dunupatigi Ala bɛ min fɔ Izirayeli jamana ma, o ye nin ye; a ko: Aw ta ko laban sera, a laban sera jamana fan naani bɛɛ ra. ³ Sisan kɔni aw ta ko laban sera; ne bɛna ne ta dimi ben aw kan. Ne bɛna kiti ben aw kan ka kapa ni aw ta kɛwalew ye, ka aw ta ko haramuninw bɛɛ hake bɔ aw ra. ⁴ Ne tɛna aw flɛ ka makari aw ra, ne fana tɛna mapuman, sabu ne bɛna aw ta kɛwalew hake le bɔ aw ra, ka aw ta ko haramuninw kunko ben aw kan. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁵ «Dunupatigi Ala ko: E, bɔnɔ! Bɔnɔ min nɔgɔn ma deri ka ye, o le nato flɛ nin ye! ⁶ A banna! A banna le! Bɔnɔ bɛ nana aw le kama; a nato flɛ nin ye. ⁷ Kojugu sera aw ma, aw jamana sigibagaw. Kiti wagati sera, a lon surunyara.

Nagbankan le bena ke kuruw kunna, nagarikan tena ke yi. ⁸ Ne bena ne ta jusugban bon aw kan sisan, ka ne ta dimi ben aw kan ka se fo a dan ma; ne bena kiti ben aw kan ka kapa ni aw ta kewalew ye, ka aw ta ko haramuninw bee hake bo aw ra. ⁹ Ne tena aw fle ka makari aw ra, ne fana tena majuman; sabu ne bena aw ta kewalew hake bo aw ra, ka aw ta ko haramuninw kunko ben aw kan. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, aw bugobaga Ala.

¹⁰ «Kiti lon fle nin ye! A nato fle! Kojugu kunbora! Terenbariya bere fiyerenna! Wasoya yiri falenna! ¹¹ Fariya wurira ka ke kojugu sara bere ye. Foyi tena to aw ko; aw ta naforo to tena to, aw ta jama camamba to tena to, aw ta bonya to tena to. ¹² Kiti wagati sera, a lon surunyara. Sannikebaga kana ninsondiya, fiyeerekebaga fana kana a jusu kasi; sabu ne ta dimi be nin jama bee le kan. ¹³ Fiyeerekebaga tun ka min fiyeere, a tena o soro tuun, hali ni ale be ni mogwo panamanw ye; sabu ko min yirara nin jama ta ko ra, o tena to kebari ye! Terenbariya koson, mogwo si tena se k'a nin kisi.

¹⁴ «Hali ni aw ka kerekemuru fiye, ka fen bee laben, mogwo si tena taga kere ra; sabu ne ta dimi be jama bee lajennin le kan.»

Ala bena min ke Izirayelimogwo ra

¹⁵ «Ni i ka bo dugu kono, kerekemuru! Ni i ka don, banajugu ni kongwo! Ni min ka taga kongo kono, kerekemuru be o faga; ni min ka to dugu kono, kongwo ni banajuguw be o halaki. ¹⁶ Minw sera ka bori ka bosi, olugu be taga to kuruw ce

ra, i ko kongotugani minw be kurufurancɛw ra;
o beɛ bɛna to ka ɲuna o yere ta terenbariyaw
kosɔn.

17 O beɛ boro baraka bɛna ban,
o beɛ kinbirikunw bɛna magaya.

18 O bɛna bɔrɔfaniw don o yere ra,
jatige bɛna o datugu fan beɛ ra;
maroya bɛna o beɛ ɲada cogo yeɛɛma,
o beɛ kun bɛna gbana.

19 O bɛna o ta warigbew firi sira kan,
o ta sanin bɛna ke i ko fen nɔgɔnin;
o ta warigbe o, o ta sanin o,
o si tena se ka o bɔsi Matigi Ala ta jusugbanlon
na.

O nin tena wasa,
o kɔnɔ fana tena fa,
sabu o fenw le kera o bensababu ye,
ka o bla kojuguke ra.

20 O ka o ta naforɔnumanw ke o ta yerebonya
sababu ye;
o ka o le ke ka o ta batofen cejugu haramuninw
ta tagamasiyenw lalaga.

O kosɔn ne Matigi Ala bɛna o fenw ke
fensaninyabariw ye o boro.

21 Ne bɛna a to siya were mɔgɔw ye o kere ka o
fenw ce,
k'a to dunɔna mɔgɔjuguw ye o fenw bɔsi o boro
ka taga ni o ye,
ka taga o lanɔgɔ.

22 Ne bɛna ne kɔ don o ra.

Ne bena a to mɔgɔw ye ne ta yɔrɔ kanunin*
 lanɔgɔ,
 benkannikɛbaga dɔw bena don a kɔnɔ k'a
 lanɔgɔ.

23 «Nɛgɛjɔrɔkɔw labɛn†,
 sabu jamana fara mɔgɔfaga ra,
 dugu fara kojugu ra.

24 Ne bena siyaw bɛɛ ra mɔgɔjuguw lana,
 olugu bena o ta bonw mina ka o kɛ o yɛɛ ta ye.
 Ne bena o ta fangatigiw ta yɛɛbonya ban;
 o juguw bena o ta yɔrɔ saninmanw lanɔgɔ.

25 Kɔnɔnɔfiri bena se o ma;
 o bena nasuma jini, nka o tena a sɔrɔ.

26 Bɔnɔ dɔ le bena fara dɔ kan,
 kibaro juguw bena caya jɔgɔn kan.
 O bena a fɔ ko ciraw ye flɛri kɛ olugu ye,
 nka sarakalasebagaw tena se ka mɔgɔ karan
 tuun,
 cɛkɔrɔbaw fana tena se ka mɔgɔ ladi tuun.

27 Masacɛ bena sukasi kɛ,
 jigitigɛ benna fagamaw kan fan bɛɛ ra;
 jamana mɔgɔw borow bɛ yɛɛyɛɛɛra.
 Ne bena o mina ka kapa ni o ta kɛwalew le ye;
 ne bena o ta kiti tigɛ ka kapa ni o yɛɛ ta
 kokɛcogo le ye.

Ni o kɛra, o bena a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

---

* **7:22** 7.22 Yɔrɔ kanunin: O bɛ se ka kɛ Izirayeli jamana ye, walama Zeruzalemu, walama Alabatosoba. † **7:23** 7.23 Ka nɛgɛjɔrɔkɔw labɛn: O kuma b'a yira ko Izirayelimɔgɔw bena mina ka taga kɛ kasodenw ye jamana wɛɛ ra.

8

Batofen werew yera Ala batoso kɔnɔ

¹ San wɔɔrɔnan, karo wɔɔrɔnan tere looru, ka ne siginin to ne ta bon kɔnɔ, ka Zuda mara cɛkɔrɔbaw fana siginin to ni ne ye, Dunupatigi Ala k'a ta sebagaya lajigi ne kan.

² Ne ka fleri ke ka danfen dɔ ye, min cogoya tun be i ko adamaden. A yɔrɔ min tun ye a soro ye, k'a ta o yɔrɔ ra ka jigi dugu ma, o tun be i ko tasuma; k'a ta o yɔrɔ ra ka yelen san fe o tun be manamana i ko siranegɛ manamanato.

³ O fenpanaman ka boro bisigiya dɔ bɔ ka ne mina ne kunsigi ma. I n'a fɔ Ala le tun be o fen yirara ne ra, Ala ta sebagaya ka ne lawuri ka ne lɔ san ni dugu cɛ, ka taga ni ne ye Zeruzalemu. Alabatosoba donda min be kɔnɔnɔyɔrɔ ra, ka nasin sahiliyanfan ma, a tagara ni ne ye o donda ra. Jo min be Matigi Ala jusu bɔ, o jo blanin tun be o yɔrɔ le ra. ⁴ Izirayeli ta Ala ta nɔɔrɔ yirara ne ra o yɔrɔ ra, i n'a fɔ ne tun derira k'a ye cogo min na kuruw furance yɔrɔ ra.

⁵ Ala ko ne ma ko: «Adamaden, i na kɔrɔta ka fleri ke sahiliyanfan na!» Ne ka ne na kɔrɔta ka fleri ke sahiliyanfan na minke, ne ka o jo ye, jo min be Matigi Ala jusu bɔ; a tun be sarakabɔnan ta donda sahiliyanfan na.

⁶ A ko ne ma tuun ko: «Adamaden, o be min kera, i na be o ra wa? Izirayeli mara mɔgɔw be kojugu haramuninw le kera yan, ko minw b'a to ne be ne yere mabɔ ne ta yɔrɔ saninman na! Nka i bɛna ko haramunin werew ye minw belen ka jugu ni nin ye.»

⁷ A tagara ni ne ye Alabatosoba lukene donda ra. Ne ka fleri ke, ka wo do ye kogo ra. ⁸ A ko ne ma ko: «Adamaden, kogo sogo!» Ne ka kogo sogo, ka o ke donyoro ye. ⁹ A ko ne ma ko: «O be kojuguba haramunin minw kera yan, ele ye don ka o fle!» ¹⁰ Ne donna ka fleri ke minke, ne ka fenpanaman fofotaw, ani began haramunin suguya bee ye, ani Izirayeli mara ta jow bee tagamasiyenw; o be kogow kan fan bee ra. ¹¹ Izirayeli mara cekoroba biwolonfla tun lolonin be o jow na fe; Safan dence Yazaniya fana tun be o ce ra. Wusunandaga tun be o bee boro, wusunan sisi kasa be wurira.

¹² A ko ne ma tuun ko: «Adamaden, Izirayeli mara cekorobaw be dogora ka min ke dibi ra o ta jobonw konso, i ka o ye ke! O b'a fo ko: <Matigi Ala te an yera, Matigi Ala banna an ta jamana ra!> »

¹³ A ko ne ma tuun ko: «I bena a ye ko o be ko haramunin werew kera minw belen ka jugu ni nin ye.»

¹⁴ A tagara ni ne ye Matigi Ala ta batoso donda ra, min be sahiliyanfan na. Ne ka muso dow sigisiginin ye, o be kasira Tamuzi* ta jo koson.

¹⁵ A ko ne ma ko: «Adamaden, i ka nin ye ke! Ayiwa, i bena ko haramunin werew ye minw belen ka jugu ni nin ye.»

¹⁶ A tagara ni ne ye Matigi Ala ta batoso lukonoyoro ra. Ne ka ce mukan ni looru nogonna ye Matigi Ala ta batoso donda ra, bolon ni

---

* **8:14** 8.14 Tamuzi tun ye Mesopotami jamana ta jo do togo ye. O tun be o jo sanga ke san o san.

sarakajenifen* ce, o ka o ko don Matigi Ala ta batoso ma, ka o nasin tereboyanfan ma; o tun ka o kinbiri gban ka o nasin tereboyanfan ma ka to ka tere bato. ¹⁷ A ko ne ma ko: «Adamaden, i ka nin ye ke! Zuda mara magow be nin ko haramunin minw kera nin yoro ra yan, o ma o wasa, fo o belen ka jamana fa tuun ni tatori ye, ka to ka ne jusu wuri tuma bee! A fe, o be yiriboro blara o nun korof† cogo min na. ¹⁸ O koson ne fana bena o mina ni jusugban le ye, ne tena o fe ka makari o ra, ne tena mapuman o ra. O bena o kan korota ka kasi ne toro korof, nka ne tena o lamem.»

9

Ala bena min ke Zeruzalemukaw ra

¹ O ko fe, Matigi Ala perenna ni kanba ye ne toro korof, k'a fo ko: «Aw ye gbara ka na, aw minw ye dugu ta kojuguw sarabagaw ye, aw bee ye na ni aw ta halakiriminanw ye aw boro!»

² O fora minke, ne ka ce worof ye, olugu nana ka bo sanfeyorof ta donda fe, donda min nasinna sahiliyanfan ma; o bee ta halakiriminan be o boro. Ce kelen tun be o ce ra, lenfani tun be ale ra, seberikenan be a ta cesirijara ra. O nana lo sarakajenifen* siranegeraman kere fe. ³ Izirayeli ta Ala ta worof tun be seruben melekew* bisigiya min kan, o worof wurira ka bo o kan, ka taga Alabatosoba dakun kan. Lenfani tun be ce min na, ani seberikenan be a ta cesirijara ra, Matigi Ala ka o wele. ⁴ Matigi Ala k'a fo a ye ko:

† **8:17** 8.17 Ka yiriboro bla o nun korof: O be se ka ke Mesopotami jamana ta jow ta landako dow ye.

«Taga don dugu kɔnɔ, Zeruzalemu dugu kɔnɔ; mɔgɔ minw jusu kasinin lo fɔ o bɛ nɔnana ko haramuninw kosɔn, ko haramunin minw bɛɛ bɛ kɛra dugu kɔnɔ, i ye tagamasiyen dɔ sɛbɛ o mɔgɔw ten kan.»

⁵ A ka kuma dɔ fɔ cɛ tɔw ye, ne toro ka o mɛn; a ko: «Aw ye tugu a kɔ ka don dugu kɔnɔ, ka mɔgɔw faga; aw kana mɔgɔ si flɛ ka makari a ra, aw kana mapuman mɔgɔ si ra. ⁶ Cɛkɔrɔbaw o, kanbelenw o, sunguruw o, denmisenw o, musokɔrɔbaw o, aw ye o bɛɛ halaki ka ban; nka tagamasiyen bɛ mɔgɔ o mɔgɔ ten kan, aw kana maga o ra. Aw y'a damina ne yɛrɛ ta yɔrɔ saninman mɔgɔw le ra.» O ra, o cɛkɔrɔba minw tun bɛ Alabatosoba na fɛ, o ka damina olugu ra.

⁷ A k'a fɔ o ye tuun ko: «Aw ye taga Alabatosoba lanɔgɔ, k'a lukɛnɛw fa suw ra! Aw ye bɔ ka taga!» O bɔra ka taga mɔgɔw faga dugu kɔnɔ.

⁸ Ka o to mɔgɔfaga ra, ani ka ne lɔnin to ne kelen na, ne benna ka ne na biri dugu ma; ne kulera, ne ko: «E, Dunɔɔnatigi Ala, yala i bɛna i ta jusugban ben Zeruzalemu kan ka Izirayelimɔgɔ tɔw bɛɛ le halaki wa?»

⁹ A ka ne jaabi ko: «Izirayeli ni Zuda mara mɔgɔw ta kojugu bonyara fɔ k'a dama tɛmɛ. O ka jamana fa mɔgɔfaga ra, ka dugu fa terenbariya ra; o b'a fɔ ko: «Matigi Ala banna an ta jamana ra; ko minw bɛ kɛra yan, Matigi Ala tɛ o yera!» ¹⁰ O ra, ne fana tɛna makari o ra, ne tɛna mapuman o ra; ne bɛna o ta kewalew jaraki ben o yɛrɛ kan.»

¹¹ Ayiwa, lenfani tun be ce min na, ani seberikenan be a ta cesirijara ra, ale sekora ka n'a fo Matigi Ala ye ko: «I k'a fo cogo min na, ne k'a ke ten!»

10

Ala k'a yere yira Ezekiyeli ra tuun

¹ Ne ka fleri ke, k'a ye ko furance koorinin min tun be seruben melekew* kun sanfeyoro ra, ko fen do tun be o yoro ra i ko safiri lulu, k'a ke i ko masasiginan*. ² Lenfani tun be ce min na, Matigi Ala k'a fo o ye ko: «Taga don wotorosenw ce ra, seruben melekew jukoro; tasumakami minw be seruben melekew ce ra, i boro fa o ra, k'a bon dugu kan.» Ce tagara; ne yere k'a tagato ye.

³ Wagati min ce tun be tagara seruben melekew ce ra, o y'a soro seruben melekew tun be Alabatosoba kininboroyanfan na. O tuma ra, sankaba ka Alabatosoba lukonoyoro be fa. ⁴ Matigi Ala ta noro wurira ka bo seruben melekew kunna ka taga sigi Alabatosoba dakun kan. Alabatosoba fara sankaba ra; Matigi Ala ta noro yeelen ka Alabatosoba lukene fa. ⁵ Seruben melekew ta kamanw mankan sera fo lukeneba ra; a tun be i ko Sebestigi Ala yere ta kan, ni a be kuma.

⁶ Matigi Ala kumana lenfanitigi fe minke, k'a fo a ye ko a ye taga tasuma ta wotorosenw ce ra, seruben melekew ce ra, ce tagara lo wotorosenw koro. ⁷ Seruben meleke kelen k'a boro bo seruben meleke tow ce ra, k'a boro don tasuma

---

* **10:1** 10.1 Aw ye 1.26 flɛ.

ra seruben melekew ce ra, ka tasuma do ta ka o don lenfanitigi boro. A k'a mina ka bo ni a ye.

⁸ Boro dow tun be seruben melekew kamanw jukoro, i ko adamaden boro.

⁹ Ne ka fleri ke ka wotorosen naani lonin ye seruben melekew kere fe, kelen tun be o bee kelen kelen kere fe; o wotorosenw tun be manamana i ko kirisoliti lulu. ¹⁰ O naani bee cogoya tun ye kelen ye; a tun kera i ko wotorosen do le donna wotorosen do were konu. ¹¹ Ni o be taga, o be se ka taga fan naani bee ra, nka o tagato te o ja yelama; ni seruben melekew tun ka o nasin fan min na, wotorosenw tun be taga o fan le ra, o fana tagato tun te o ja yelama. ¹² Nakisew tun ka seruben melekew fari yoro bee lamini: o kow, ani o borow, ani o kamanw, ani wotorosenw yere; nakisew tun be o naani bee ta wotorosenw na. ¹³ Ne k'a men ko o wotorosenw togo tun lara ko «Folonkonto».

¹⁴ Nada naani tun be seruben meleke bee kelen kelen fe: nada folo tun ye seruben meleke nada ye, flanan tun ye adamaden nada ye, sabanan tun ye jara nada ye, naaninan tun ye bon nada ye. ¹⁵ Seruben melekew wurira ka taga san fe. Ne tun ka fenpanaman minw ye Kebari jiba kere fe, olugu tun lo. ¹⁶ Ni seruben melekew tun be taga, wotorosenw fana tun be taga ni o ye; ni seruben melekew tun ka o kaman foni ka korota san fe ka bo dugu ma, wotorosenw tun te bo o ko. ¹⁷ Ni o tun ka lo wotorosenw fana tun be lo, ni o tun yelenna san fe, wotorosenw fana tun be yelen ni o ye, sabu fenpanamanw ta sebagainya le tun be wotorosenw lataga.

Matigi Ala ta nɔɔɔ bɔra Alabatosoba kɔnɔ

¹⁸ Matigi Ala ta nɔɔɔ bɔra Alabatosoba dakun kan ka taga sigi seruben melekew kan.

¹⁹ Seruben melekew ka o kaman foni ka wuri ka bɔ dugu ma ne ja na; o tagara ni wotorosenw ye. O tagara lɔ Matigi Ala ta batoso donda ra, terebɔyanfan na. Izirayeli ta Ala ta nɔɔɔ tun bɛ o kan; a tun bɛ o kunna. ²⁰ Ne tun ka fenɔanaman minw ye Kebari jiba kɛrɛ fɛ, Izirayeli ta Ala tun bɛ fenɔanaman minw kunna, olugu lo; ne ka o ye minke, ne k'a lon ko seruben melekew lo.

²¹ Nada naani le tun bɛ o bɛɛ kelen kelen fɛ, ani kaman naani; adamaden borow bisigiyaw tun bɛ o kamanw jukɔɔ. ²² Ne tun ka minw ye Kebari jiba kɛrɛ fɛ, o padaw cogo tun bɛ i ko olugu pada. O bɛɛ tun ye cogoya kelen ye; olugu yerɛ tun lo. O bɛɛ kelen kelen tun bɛ o ja teren ka taga.

11

Ala bɛna kiti ben Zeruzalɛmu kan

¹ Ala ta sebgaya ka ne ta ka taga ni ne ye Matigi Ala ta batoso ta terebɔyanfan donda ra, min nasinna terebɔyanfan ma. Ne ka cɛ mugan ni looru ye Alabatosoba donda ra; ne ka jamana kuntigi dɔw ye o cɛ ra, minw ye Azuri dence Yazaniya, ani Benaya dence Pelatiya ye. ² Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Adamaden, nin mɔgɔw le bɛ dabarijuguw sirira, ka to ka mɔgɔw ladi ni ladirikanjuguw ye nin dugu kɔnɔ yan. ³ O b'a fɔ ko: <Bonlowagati tɛ sisan ye; nin dugu ye daga le ye, anw maranin b'a kɔnɔ i ko sogo!> ⁴ O kosɔn, adamaden, ciraya kɛ o kama, ciraya kɛ!»

⁵ Matigi Ala ta sebgaya jigira ne kan; a ko ne y'a fɔ ko: «Matigi Ala ko: Aw Izirayeli mara mɔgɔw, aw be nin kumaw le fɔra; miiriya min be aw kɔnɔ, ne ka o lɔn. ⁶ Aw ta mɔgɔ fagataw cayara nin dugu kɔnɔ; aw ka dugu siradaw beɛ fa suw ra. ⁷ O kosɔn Dunupatigi Ala ko: Can lo, nin dugu ye daga le ye, nka aw ka mɔgɔ minw faga dugu kɔnɔ, olugu le ye sogo ye. Aw kɔni, ne bɛna aw gben ka aw labɔ. ⁸ Aw be siran kerekemuru min na cɔ, ne bɛna o kerekemuru le lana aw kama. Dunupatigi Ala ko ten. ⁹ Ne bɛna aw labɔ nin dugu kɔnɔ, ka aw don siya were mɔgɔw boro; ne bɛna ne ta kitiw ben aw kan. ¹⁰ Ne bɛna kiti ben aw kan Izirayeli jamana le kɔnɔ, k'a to kerekemuru ye aw faga. Ni o kera, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye. ¹¹ Nin dugu tena ke daga ye aw fe tuun, aw fana tena ke sogo ye a kɔnɔ tuun. Ne bɛna kiti ben aw kan Izirayeli jamana yere kɔnɔ yan. ¹² Ni o kera, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye. Aw ma ne ta cifɔninw sira tagama, aw ma ne ta kolatigeninw ke, nka siya minw ka aw lamini, aw tagamana ka kapa ni olugu ta kokecogow le ye.»

¹³ Ayiwa, tuma min ne tun be o cirayakumaw fɔra, Benaya dence Pelatiya sara. Ne benna ka ne na biri dugu ma, ka perɛn ni kanba ye k'a fɔ ko: «E, Dunupatigi Ala, i bɛna Izirayelimɔgɔ tɔw beɛ le halaki ka ban wa!»

Ala bɛna a ta mɔgɔw lajen tuun

¹⁴ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma k'a fɔ ko: ¹⁵ «Adamaden, minw ye ele balemaw ye, i yere balemaw, i ta somɔgɔw, ani Izirayeli mara

mogow bee lajennin, Zeruzalemukaw b'a fora olugu le ma ko: «Aw ye aw yere mabo Matigi Ala ra, sabu jamana dira anw le ma k'a ke an ta ye.»

¹⁶ O koson a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Hali ni ne ka aw gben ka taga fo yorojan, siya tow ce ra, ka aw janjan ka taga jamana werew ra, o bee n'a ta, aw tagara jamana minw na, ne tora aw fe o jamanaw ra janko aw ye se ka ne bato o yoro ra, fo ka se wagati do ma. ¹⁷ O koson a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Ne bena aw lajen ka bo siyaw ce ra; ne tun ka aw janjan ka taga jamana minw na, ne bena aw ta ka bo o jamanaw ra, ka na Izirayeli ta dugukolo di aw ma tuun.

¹⁸ «O bena seko ka na o jamana ra, ka na batofen cejuguw, ani fen haramuninw bee labo.

¹⁹ Ne bena miiriya kelen le don o bee jusukun na, ka hakirikura di o ma. Jusukungbelen min be aw kono i ko kabakuru, ne bena o bo yi, ka jusukunnuman di aw ma. ²⁰ Ni o kera, o bena ne ta cifoninw ke, ka ne ta kolatigeninw korosi, k'a sira tagama. O ra, o bena ke ne ta mogow ye, ne fana bena ke o ta Ala ye.

²¹ Nka minw ta miiriya be sama ka taga batofen cejuguw, ani o fen haramuninw no fe, ne bena olugu ta kewalejuguw kunko ben o yere kunna. Dunupatigi Ala ko ten.»

²² O ko, seruben melekew* ka o kamanw korota ka wuri; wotorosenw tugura o ko. Izirayeli ta Ala ta noro tun be o kan; a tun be o kunna. ²³ Matigi Ala ta noro wurira ka bo dugu ce ma ka taga sigi kuru do kan, dugu tereboyanfan na. ²⁴ Ala ta sebayaya ka ne ta ka taga ni ne ye Babilonikaw ta jamana ra, mogow

minaninw kɔrɔ; Ala Nin le tun ka o fɛnw yira ne ra. O kɔ, ne tun bɛ fɛn minw yera, o fɛnw tununa ne ma. ²⁵ Matigi Ala tun ka ko minw yira ne ra, ne ka o bɛɛ fɔ mɔgɔ minaninw ye.

12

Izirayelimɔgɔw minako flanan

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun k'a fɔ ne ye ko: ² «Adamaden, ele kɔni siginin bɛ mɔgɔ murutininw le cɛ ra. Nadenw bɛ o fɛ janko o ye yeri kɛ, nka o tɛ foyi yera; torow bɛ o fɛ janko o ye mɛnni kɛ, nka o tɛ foyi mɛnna, sabu mɔgɔ murutininw lo. ³ Ele kɔni, Adamaden, ele ye i ta doniw labɛn k'a kɛ i ko o bɛ mɔgɔ min minana k'a taga ni a ye jamana wɛrɛ ra. Bɔ teregban fɛ o bɛɛ ɲa na, k'a kɛ i ko o bɛ mɔgɔ min minana k'a taga ni a ye jamana wɛrɛ ra. Bɔ i sigiyɔrɔ ra o yɛrɛ ɲa na, k'a kɛ i n'a fɔ i bɛ tagara jamana wɛrɛ ra. Ni o kɛra, a bɛ se ka kɛ ko o bɛna a lɔn ko olugu ye mɔgɔ murutininw le ye. ⁴ I ta doniw labɔ teregban fɛ o yɛrɛ ɲa na, i ko mɔgɔ minanin dɔ ta doni. Wulada fɛ i bɛ bɔ o ɲa na, i ko mɔgɔ minaninw bɛ bɔ cogo min na. ⁵ I bɛ dugu laminikogo sɔgɔ o ɲa na, ka i ta doni bɔ o wo fɛ. ⁶ I bɛ i ta doni la i kamankun kan o ɲa na, k'a ta su fɛ ka bɔ ni a ye. I bɛ i ɲada datugu, janko i bɔtɔ ɲa kana jamana ye. Ne bɛ i kɛ lasɔminifɛn le ye Izirayelimɔgɔw fɛ.»

⁷ Matigi Ala ka min fɔ ne ye, ne ka o kɛ. Ne ka ne ta doni labɔ teregban fɛ, ka o labɛn i ko mɔgɔ minaninw bɛ o ta doniw labɛn cogo min na. Wulada fɛ ne ka kogo sɔgɔ ni ne boro ye, ka

doni labo dibi ra, k'a la ne kamankun kan o ja na.

⁸ Ayiwa, o dugusagbe sogoma, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fo ne ye ko: ⁹ «Adamaden, yala Izirayeli mara mogoo murutinw ma i pininka, ko i be mun le kera wa? ¹⁰ A fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Nin cirayakuma ye Zeruzalemu dugu jamogoo ta le ye, ani Izirayeli mara mogoo minw bee be dugu konoo yi. ¹¹ A fo o ye ko ele ye lasominifen le ye o fe, ko i ka min ke, ko o le bena ke Zeruzalemukaw ra. O juguw bena o mina* ka taga ni o ye jamana werew ra. ¹² O ta jamana jamogoo† bena a ta doni la a kamankun kan dibi ra ka bo. O bena wo do bo kogo ra k'a labo o fe. A bena a pada datugu, janko a botoo kana jamana ye. ¹³ Ne bena ne ta jo firi a kan, k'a mina ni ne ta jan ye, k'a lataga Babilonikaw ta jamana ra; nka a bena sa o jamana ra k'a soroo a ja ma jamana ye. ¹⁴ Minw bee tun b'a kerew fe, a korosibagaw, ani a ta kerekejamaw bee, ne bena olugu bee janjan ka taga fan bee ra, k'a o gben ni kerekemuru ye. ¹⁵ Ni ne nana o yerewe siya tow ce ra, ka o janjan ka taga jamana werew ra tuma min na, o bena a lon ko ne le Matigi Ala ye. ¹⁶ Nka ne bena mogoo dama dama to o ko. Olugu bena bosi kerekemuru ni kongoo ni banajugu boro; olugu bena taga sigi siya minw ce ra, o bena Izirayelimogoo ta kewale

---

* **12:11** 12.11 Izirayelimogoo ta minako folo tun kera ka ban (Ezekiyeli 1.1-3). Nin ye o minako flanan ye. † **12:12** 12.12 O jamana jamogoo ye Sedesiyasi ye; Babilonikaw k'a jaden fla ci, ka soroo k'a mina ka taga ni a ye Babiloni (Masacew flanan 25.4; Yeremi 52.7).

haramuninw lakari o siyaw ye. Ni o kera, olugu fana bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

¹⁷ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ¹⁸ «Adamaden, i yereyereto ye to ka i ta domuni ke, i ja tigenin ni i kononofirinini ye to ka i ta ji min. ¹⁹ A fo jamana mogow ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Zeruzalemuka minw siginin tora Izirayeli jamana ra, olugu kononofirinini le bena o ta domuni ke, o jigi tigenin le bena o ta ji min; sabu o ta jamana konofenw bee bena ban k'a lakolon to, jamana sigibagaw bee ta tpori koson. ²⁰ Duguw bena ke tomow ye, jamana bena ke yoro lakolon ye. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.> »

Matigi Ala be a ta layiri dafa

²¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fo ko: ²² «Adamaden, mun koson mogow be nin zana fo Izirayeli jamana konon, ko: <Wagati be janyara ka taga, nka Ala ka fen o fen yira o si te kera can ye?> ²³ Ayiwa, a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Ne bena o zana ban; mogow tena o zana fo Izirayeli jamana ra tuun. A fo o ye ko: <Wagati be surunyara, Ala ka fen o fen yira, o bee fana bena ke can ye!> ²⁴ Sabu mogow si tena faninya tige tuun Izirayeli mara mogow ce ra, k'a fo ko Ala ka fen do yira a le ra, walama ka kuma do fo ni Ala togo ye ka mogow lafiri. ²⁵ Ne Matigi Ala, ne b'a fe ka kuma min fo, ne yere le bena o kuma fo, o kuma fana bena ke can ye, a tena meen. Aw mogow murutininw, aw ta wagati yere le ra, ne bena ne ta kuma fo, k'a ke. Dunupatigi Ala ko ten.»

²⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, k'a fɔ ko: ²⁷ «Adamaden, Izirayeli mara mɔgɔw bɛ min fɔra, o ye nin ye: O b'a fɔ ko: <Ala ka fɛn minw yira cira ra, ko o ye wagatijan kow le ye, ko cira ta cirayakumaw ye kɔfɛwagatiw ta kow le ye.> ²⁸ O kosɔn a fɔ o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: ne bɛna kuma o kuma fɔ, o kuma bɛɛ bɛna kɛ can ye, a tɛna mɛɛn. Dunupatigi Ala ko ten.> »

13

Cira faninyafɔbagaw ta kiti

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ² «Adamaden, nin cirayakuma fɔ Izirayeli ta ciraw kama. Olugu minw bɛ ciraya kɛra ka kapa ni o yɛɛ ta jusukun ta miiriyaw ye, a fɔ o ye ko o ye Matigi Ala ta kuma lamɛn! ³ Dunupatigi Ala ko: Bɔnɔ bɛna cira hakirintanw sɔrɔ, minw bɛ kuma ka kapa ni o yɛɛ ta jusukun ta miiriyaw ye, k'a sɔrɔ Ala ma foyi yira o ra. ⁴ Kongowuruw bɛ yaala tomow ɛɛ ra cogo min na, aw ta ciraw bɛ ten le, aw Izirayelimɔgɔw!

⁵ «Aw ciraw, aw ma yɛɛn ka taga dugu laminikogo wow datugu, aw ma kogo lɔ kokura ka Izirayeli mara mɔgɔw tanga, janko ni Matigi Ala ta lon nana se, o ye se ka lɔ ka o kɛrɛkɛɛɔgɔnw kɔnɔ.

⁶ «Ciraw bɛ faninya fɔ ko Ala ka fɛn dɔw yira olugu ra; o bɛ mɔgɔw lafiri ni o ta cirayakumaw ye. O b'a fɔ ko: <Matigi Ala ko ten,> k'a sɔrɔ Matigi Ala ma o ci. O bɛɛ n'a ta, o belɛn b'a miiri ko o ta kumaw bɛna kɛ can ye.

⁷ «Aw ciraw, aw ko, ko aw ka ko minw ye, yala o bæε tε faninya le ye wa? Aw ka cirayakuma minw fɔ, o tε mɔgɔlafirikumaw le ye wa? Aw b'a fɔ ko: <Matigi Ala ko ten,> k'a sɔrɔ ne ma foyi fɔ aw ye.

⁸ «Ayiwa, Dunuɔatigi Ala ko: I n'a fɔ aw ta kumaw ye faninya le ye, i n'a fɔ aw ta fenyetaw fana ye mɔgɔlafirikan le ye, ayiwa, sisan ne bɛna wuri aw kama. Dunuɔatigi Ala ko ten.

⁹ «Ne bɛna ne boro lawuri ciraw kama, cira minw bε faninya fɔ ko Ala ka fɛn yira olugu ra, ka mɔgɔw lafiri ni o ta cirayakumaw ye. O ciraw tena kε ne ta jamana kolatigεbagaw ta jɛn ra, o tɔgɔ tena seβε ni Izirayeli ta mɔgɔw ye, o tena sekɔ ka na sigi Izirayeli mara ra tuun. Ni o kera, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Dunuɔatigi Ala ye.

¹⁰ «Can lo, ciraw bε ne ta mɔgɔw lafirira le, ka to k'a fɔ o ye ko: <Hɛra,> k'a sɔrɔ hɛra tε yi. Ne ta mɔgɔw bε kogo lo, olugu b'a mun. ¹¹ Ayiwa, a fɔ o kogomunbagaw ye ko kogo bɛna ben. Sanjiba dɔ bɛna na; ne bɛna sanbɛrɛw lajigi, sanfɔɔɔba dɔ bɛna wuri. ¹² Ayiwa, kogo bentɔ flɛ nin ye! Yala mɔgɔw tena a fɔ aw ma ko aw ka kogo mun ni bɔgɔ min ye ko o bɔgɔ ka mun le ɲa wa?

¹³ «Ayiwa, Dunuɔatigi Ala ko: Ne jusu gbanninba le bɛna sanfɔɔɔba dɔ lawuri; ne dimininba bɛna sanjiba lana, ne jusu gbanninba bɛna sanbɛrɛ lajigi ni baraka ye ka fɛn bæε halaki ka ban. ¹⁴ Aw ka kogo min mun ni bɔgɔ ye, ne bɛna o kogo ben fɔ k'a la dugu ma, k'a jusiginanw bɔ kɛnɛ kan; kogow bɛna ben ka aw fana halaki o cɛ ra yi. Ni o kera, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi

Ala ye. ¹⁵ Ne bena ne ta jusugban bæ ben kogo kan, ani minw k'a mun ni boḡo ye. O ko, ne bena a fo aw ma ko: Kogo te yi tuun, a munbagaw fana te yi tuun! ¹⁶ Izirayeli ta cira minw tun be cirayakumaw fora Zeruzalemu ta ko ra, ko olugu ka hera le ye Zeruzalemu ta ko ra, k'a soro hera te yi, o ciraw si tena ke yi tuun. Dunupatigi Ala ko ten.»

Ciramuso faninyafobagaw ta kiti

¹⁷ «Ele adamaden, i nasin i ta jamana musow ma sisan, minw be ciraya kera ka kapa ni o yere ta jusukun ta miiriyaw ye; ciraya ke olugu kama! ¹⁸ A fo o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Bono bena aw musow soro, aw minw be sebedenw tu ka o sirisiri mogow bæ borokanw na, ka kunnajalaw lalaga mogow suguya bæ ye, janko ka o mogow soro. Aw b'a fe ka ne ta jamana mogow nin le mina, ka aw yere nin panaman to! ¹⁹ Aw be ne togo cen ne ta mogow ce ra, simankise boro na dama dama koson, ani burukun dama dama. Mogow minw tun man kan ni fagari ye, aw be olugu faga; minw tun man kan ka panamanya, aw be olugu panaman to, sabu aw be faninya fo ne ta mogow ye, olugu fana be o faninyakumaw lamɛn.>

²⁰ «O koson Dunupatigi Ala ko: A fe, ne bena wuri aw ta sebedenw kama, aw be minw ke ka mogow mina i ko konow. Ne bena o sebew tigetige ka bo aw borow ra; aw be mogow minw mina i ko konow, ne bena olugu bo si ka bo aw boro. ²¹ Ne bena aw ta kunnajalaw fana faranfaran, ka ne ta mogow bo si ka bo aw boro; o tena ke fen minata ye aw ta jan na tuun. Ni o kera, aw bena

a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ²² Sabu aw be mogo terennin jusu kasi ni aw ta faninyakumaw ye, k'a soro ne tun t'a fe ka kojugu ke a ra. Aw be mogojugu ja gbelya k'a to a ye timinadiya kojuguke ra; o ra, a te seko ka bo a ta sirajugu kan ka nanamanya. ²³ Ayiwa, aw tena faninya fo tuun fiyewu, k'a fo ko Ala ka fen yira aw ra; aw fana tena cirayakuma fo tuun fiyewu. Ne bena ne ta mogow bosi ka bo aw boro. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

14

Ala ta mogow ka kan ka jobato dabra

¹ Lon do, Izirayeli cekoroba dow nana ne fe, ka na sigi ne ja koru. ² Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, k'a fo ko: ³ «Adamaden, nin mogow ta jow be o jusukun le ra. Fen min be ke o sentalon sababu ye ka o bla kojugu ra, o be jabo o le fe. Yala ne be son ko o ye ne jininka ko do ra wa? ⁴ O ra, kuma o fe, i y'a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Izirayeli mara mogo o mogo ta jo be a jusukun na, ani fen min be ke a sentalon sababu ye ka a bla kojugu ra, ni a be jabo o fe, ni o tigi nana Ala ta cira fe, ne Matigi Ala yere le bena o tigi jaabi; a be jo caman minw sonna, ne bena a jaabi ka kana ni o jow ta ko le ye. ⁵ Ni o kera, ne bena Izirayeli mara mogow ta miiriya yelema, ka o kosegi ka na ne ma; sabu o be le banna ne ra ka taga jow ko. ⁶ O koson a fo Izirayeli mara mogow ye ko Dunupatigi Ala ko: Aw ye aw ko don aw ta jow ra ka kosegi ne ma; aw ye aw ja ta ka bo aw ta batofen haramuninw na.

7 «Sabu Izirayeli mara mɔgɔ min o min, walama lonan min o min siginin be Izirayeli mara ra, ni o dɔ ka a yere mabɔ ne ra, ni a ta jow be a jusukun le ra, fen min be ke a sentalon sababu ye k'a bla kojugu ra, ni a be nabɔ o le fe, ni o tigi ka na cira fe, ko a be ne jininka ko dɔ ra, ayiwa, ne yere le bena o tigi jaabi, ne le ye Matigi Ala ye. 8 Ne bena ne nasin o tigi ma k'a kere, ka o tigi ke tagamasiyen ye janko ka tow karan. Mɔgɔw bena a ta ko ke zana ye ka jɔgɔn karan. Ne bena a faran ka bɔ ne ta jamana mɔgɔw ce ra. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

9 «Nka ni mɔgɔw ka cira yere le nege k'a to a ka kuma dɔ fɔ, o tuma i b'a sɔrɔ ko ne Matigi Ala yere le ka o cira lafiri. Ne bena ne boro korɔta o cira kama, k'a faran ka bɔ ne ta jamana Izirayeli ta mɔgɔw ce ra. 10 O mɔgɔw bee ta terenbariyaw hake be ben o yere kan: jininkarikɛbaga ta hake ni cira ta hake bee ka kan. 11 Ni o kera, Izirayeli mara mɔgɔw tena o yere lafiri tuun ka mabɔ ne ra, ka o yere lanɔgɔ ni o ta hakekow bee ye. O ra, o bena ke ne ta mɔgɔw ye, ne bena ke o ta Ala ye. Dununatigi Ala ko ten.»

Foyi tena Ala ta kiti bari

12 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: 13 «Adamaden, ni a kera ko jamana dɔ ta mɔgɔw ka ne kan bla, ka jurumun ke ka ne hake ta, ni ne ka ne boro korɔta o jamana kama, ka domuni dese o ra, ka kongɔ ben o kan ka adamadenw ni beganw halaki, 14 hali ni a kera ko nin ce

saba, minw ye Nuho ni Daneli ni Ayuba* ye, ko olugu ce saba be soro o jamana kono, olugu ce saba dama le bena kisi o ta terenninya koson. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁵ «Walama ni ne ka kongowaraw bla ka taga jamana kono, ka mogow faga, ka jamana ci k'a ke yoro lakolon ye, mogosi te teme yoro min na tuun waraw koson, ¹⁶ hali ni a kera ko nin ce saba be jamana kono, ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ko o ce saba tena se ka hali o dencew, walama o denmusow kisi; olugu yere dama le bena kisi, jamana be ke yoro lakolonba ye.

¹⁷ «Walama ni ne ka kerekemuru lana jamana kama, ka kerekedenw ci ka taga jamana yoro bee yaala ni kerekemuru ye, ka adamadenw ni beganw faga, ¹⁸ hali ni a kera ko nin ce saba be jamana kono, ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ko o ce saba tena se ka hali o dencew, walama o denmusow kisi; olugu yere dama le bena kisi.

¹⁹ «Walama ni ne ka banajuguw lana jamana kono, ni ne ka ne ta jusugban ben jamana kan, ka saya caya, ka adamadenw, ani beganw faga, ²⁰ hali ni a kera ko nin ce saba, minw ye Nuho ni Daneli ni Ayuba ye, ko olugu be jamana kono, ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, o ce saba tena se ka hali o dencew, walama o denmusow kisi; o yere dama le bena kisi o ta terenninya koson.»

---

* **14:14** 14.14 Nuho ni Daneli ni Ayuba: olugu tun ye Ala ta mogow terennin dow ye.

21 «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Hali ni ne ka ne ta kojuguba naani bæ ben Zeruzalemu kan, minw ye kerekemuru ni kongo ni kongowaraw ni banajuguw ye, janko ka adamadenw, ani beganw halaki, 22 o bæ n'a ta, mogo dow bena bosi; ce dow, ani muso dow bena bosi. O bena olugu labo Zeruzalemu dugu kono; o bena na aw fe yan. Ni aw nana olugu tagamacogo ni o ta kewalew ye, o bena aw jusu saaro Zeruzalemu ta kojugu ko ra, ne ka kojugu min ben dugu kan, ani ne ka kojugu minw bæ lase a ma. 23 Ni aw nana o mogo tagamacogo ni o ta kewalew ye, o bena aw jusu saaro. Ni o kera, aw bena a lon ko ne ka ko minw bæ ke dugu ra, ko ne ma o ke gbansan. Dunupatigi Ala ko ten.»

15

Zeruzalemukaw kera i ko rezensun

1 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko:
 2 «Adamaden, yala rezensun ka fisa ni yiri tow bæ ye wa? Yala kongoyiriw ce ra ale ta yiri le ka fisa ni yiri tow ye wa? 3 Yala mogo be se k'a yiri ke ka fen do lalaga wa? Yala a yiriboro do be se ka turu dugu ma ka fenw dulon a ra wa?
 4 On-on, a be don tasuma ra le, tasuma b'a jeni. Ni tasuma k'a kun fla bæ jeni, ka na a cemance fana jeni ka ban, o tuma a be se ka mun le na tuun? 5 Wagati min a kuturu tun lo, a ma se ka foyi na; sisan a jeninin ko ka ban, a bena se ka mun le na mogo ye?

6 «O koson Dunupatigi Ala ko: Ne be rezensun bo kongoyiri tow ce ra k'a to o y'a don tasuma

ra k'a jeni cogo min na, ne bɛna Zeruzalɛmu dugumɔgɔw fana ta kɛ o cogo le ra. ⁷ Ne bɛna ne nasin o ma ka o kɛrɛ; o bɔra tasuma le ra, tasuma le fana bɛna o domu. Ni ne nana ne nasin o ma ka o kɛrɛ wagati min na, o wagati ra aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye. ⁸ Ne bɛna jamana kɛ yɔrɔ lakolonba ye, sabu o ka ne kan bla. Dunupatigi Ala ko ten.»

16

Ala tun k'a janto Zeruzalɛmu na

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, Zeruzalɛmukaw ta kojugu hara-muninw yira o ra! ³ A fɔ o ye ko Dunupatigi Ala ko Zeruzalɛmu ma ko: Ele bɔyɔrɔ ni i woroyɔrɔ ye Kanaana jamana le ye. I face tun ye Amɔrika ye, i bamuso tun ye Hɛtika ye. ⁴ I worolon na, mɔgɔ ma sɔrɔ ka i barajuru tige, mɔgɔ ma i ko ni ji ye ka i saninya, mɔgɔ ma i fari jɔsi ni kɔgɔ ye, mɔgɔ ma fani kɛ ka i melege. ⁵ Mɔgɔ si ma i flɛ ka makari i ra, ka mapuman i ra ka hali nin kow dɔ kelenpe kɛ i ye. O ka i firi kongo kɔnɔ, sabu mɔgɔw tun jigira i ra kabini i worolon*.

⁶ «Ayiwa, ka ne tɛmɛtɔ to i kɔrɔ, ne ka i firinfirintɔ ye i ta jori ra. Ne ko i ma ko: <Hali ni i bɛ jori ra, i bɛna baro! Hali ni i bɛ jori ra, i bɛna baro!> ⁷ Ne ka i lamɔ; i kɔgɔra i ko kongokɔnɔyiri. I kɔrɔyara ka bonya ka kɛ sunguru cɛɲumanba ye. I kɔgɔ fara, ka i kɛ muso dafanin ye; nka i fari lakolon tun lo.

---

* **16:5** 16.5 Ala bɛ Zeruzalɛmu dugu suma ni denɲenin le ye, mɔgɔ si ma sɔn k'a janto den min na.

⁸ «O kɔ fɛ, ka ne tɛmɛtɔ to i kɔrɔ tuun, ne ka i flɛ minke, ne k'a ye ko i sera furu ma. O ra, ne ka ne ta deregeba senkɔrɔyɔrɔ biri i kan ka i fari datugu. Ne karira i ye ka jɛnɔgɔnya don ni i ye. Dunupatigi Ala ko ten. O ra, i kɛra ne ta ye.†

⁹ «Ne ka i ko ni ji ye, ka jori bɔ i fari ra, ka i mun ni turu ye. ¹⁰ Ne ka derege kansɔgɔninw don i ra, ka gbolosanbara numanman dɔ don i sen na. Ne ka lɛnfani cɛsirinan dɔ siri i cɛ ra, ka deregeba dawulaman dɔ don i ra. ¹¹ Ne ka masirifɛnw kɛ ka i masiri: ne ka bororanɛgɛ don i boro ra, ka kannakɔnɔn don i kan na. ¹² Ne ka nunnasanin don i nun na, ka tororasanin don i toro ra, ka jalamugu cɛnuman dɔ siri i kun na. ¹³ Ne ka i masiri ni sanin ni warigbɛ ye, ka lɛnfani ni fani dawulamanw, ani fani numanman sɔgɔninw don i ra. I ta baro tun ye mugu tentennin numanman le ye, ani li, ani turu. O ra, i pana kɔsɛbɛ, ka i kɛ i ko masamuso. ¹⁴ I tɔgɔ sera siya tɔw bɛɛ ma, i ta cɛna kɔsɔn; sabu ne tun ka nɔɔrɔ min kɛ ka i masiri o nɔɔrɔ sababu ra, i ta cɛna tun dafanin lo. Dunupatigi Ala ko ten.»

¹⁵ «Nka i ka i jigi la i ta cɛna kan, ka i ta tɔgɔbaya kɛ sababu ye ka i yɛrɛ bla jatɔya ra‡. I ka i yɛrɛ fiyeere tɛmɛbagaw bɛɛ fɛ; i ka i yɛrɛ di cɛ bɛɛ ma. ¹⁶ I ka i yɛrɛ ta fani dɔw sirisiri i ta sonnikeɣɔrɔw ra k'a cɛna, ka jatɔya kɛ o kan. O kow nɔgɔn tun ma deri ka kɛ, a nɔgɔn fana tɛna

---

† **16:8** 16.8 Ala tun ka Zeruzalɛmu dugu mina ka na, i ko furuce bɛ furumuso mina cogo min na. ‡ **16:15** 16.15 Zeruzalɛmu ni Ala ta jɛnɔgɔnya ko tun kɛra i ko furuce ni furumuso. O kɔsɔn o tagara batofɛn wɛrɛw kɔ minke, Ala bɛ o suma ni jatɔya ye.

ke tuun. ¹⁷ Ne tun ka masirifen ceɓuman minw lalaga ni ne ta sanin ni ne ta warigbe ye ka o di i ma, i ka o le ta ka o ke ka ceɓ tagamasiyen lalaga, ka o ke jow ye, ka jatɔya ke ni o jow ye. ¹⁸ I ka i ta fani numanman kansogoninw ke ka o jow datugu, ka o son ni ne ta turu ni ne ta wusunan ye. ¹⁹ Ne tun ka domunifen minw di i ma, mugu tentennin numanman, ani turu, ani li, ka o ke i ta baro ye, i ka o di jow ma, ka o ke saraka kasadiman ye jow ja korɔ. A kera ten le. Dunupatigi Ala ko ten.

²⁰ «I tun ka dencew, ani denmuso minw woro ne fe, i ka olugu ta ka o ke sarakaw ye, ka o di jow ma janko olugu ye o domu. I ta jatɔya belen ma i wasa! ²¹ I ka ne ta denw kannatige ka o ke saraka jenitaw* ye, ka jow son. ²² Ka i to i ta ko haramuninw, ani i ta jatɔya ra, ne tun ka min ke i ye i denmisenman, i hakiri ma to o ra, wagati min i fari bee lakolon tun lo, i tun be firinfinna jori ra.

²³ «I ta kewalejuguw bee koson, bono bena i sorɔ, bono! Dunupatigi Ala ko ten. ²⁴ I ka jobonw lalaga, ka sonnikeɔɔrow lo kenegbew bee ra. ²⁵ I ka sonnikeɔɔrow lalaga sirafaranw bee ra. I tara i ta ceɓa fe ka ko haramuninw ke; i ka i yere di temɛbaga bee ma, ka i ta jatɔya caya. ²⁶ I ka i yere di jatɔya ra i siginogon Misirankaw ma, sabu o ceɓ fari ce ka ni! I ka i ta jatɔya caya fo ka ne jusu gban. ²⁷ O koson ne ka ne boro bo i kama. Ne ka do bo i ta sorota ra, ka i ke i juguw sago ye. I ta kewalejuguya ka maroya bla hali

Filisikaw denmusow[§] ra. ²⁸ I ka i yere di jatoya ra Asirikaw ma, sabu hali bi i tun ma wasa. I ka jatoya ke ni olugu ye, nka o si belen ma i wasa. ²⁹ I ka jatoya caman ke Babilonika jagokebagaw ta jamana ra, nka olugu si belen ma i wasa.»

Zeruzalemu ta kojuguw dama temena

³⁰ «E, ele desera de! Dunupatigi Ala ko ten. K'a soro i ka nin kow bee ke, ka i yere ke i ko jatumusow bee ra marobari. ³¹ Wagati min i tun be i ta jobonw lalaga sirafaranw bee ra, ka i ta sonnikeyorow lo kenegbew bee ra, o wagati ra i tun te i ko jatumusow tow, sabu i tun te hali wari yere jate fen ye. ³² I tun kera i ko muso jenyakebaga min be a furuce to yi, ka taga jen ni ce werew ye. ³³ Jatumusow bee be sara soro a ta jatoya ra, nka ele yere le be wari di i namogocew bee ma; i be o nege ni i borofenw ye ka o sama ka na i yere korow; o be bo fan bee ra ka na jatoya ke ni i ye. ³⁴ Ele koni ma i ta jatoya ke muso tow ta kecogo ra! Cew tun te ele yoropini, ele yere le tun be cew yoropini; cew tun te sara di ele ma, nka ele yere le tun be cew sara. Ele ni tow koni ma ke kelen ye fiyewu!

³⁵ «Ayiwa, ele jatumusow, Matigi Ala ta kuma lamena sa! ³⁶ Dunupatigi Ala ko: Ele ka i yere laben k'a bla, ka i yere waraga pewu, janko ka jatoya ke ni i namogocew ye, ani i ta batofen haramuninw bee; i ka i denw faga ka o jori ke ka o batofenw son. ³⁷ O ra, ne bena i namogocew bee lajen, i ko diyara minw bee ye, i ka minw

---

§ 16:27 16.27 Filisikaw denmusow, o korow ye Filisikaw ta duguw.

bɛɛ kanu, ani i ka minw bɛɛ kɔninya. Ne bɛna o lajen ka bɔ yɔrɔ bɛɛ ka na i kama, ka na i fari lakolon bɔ kɛnɛ kan o ja kɔrɔ, janko o ye i musoyɔrɔw bɛɛ ye. ³⁸ Ne bɛna i ta kiti tige i ko muso jɛnɛyakeɓagaw, ani muso mɔgɔfagabagaw ta kiti bɛ tige cogo min na. Ne bɛna ele faga le ka ne yɛrɛ dimibɔ, ne ta jusugban kosɔn; sabu i ma ne ta kanuya jate. ³⁹ Ne bɛna i don i jamɔgɔcɛw boro. O bɛna i ta jobon ci, ka i ta sɔnnikɛyɔrɔw waraga. O bɛna i ta faniw bɛɛ bɔ i ra, ka i ta masirifen nɔɔrɔmanw bɔ i ra ka i fari lakolon to. ⁴⁰ O bɛna jamaba dɔ lawuri ka na i kama; olugu bɛna i bon ni kabakuruw ye, ka i sɔgɔsɔgɔ ni o ta kɛrɛkɛmuruw ye. ⁴¹ O bɛna tasuma don i ta bonw na ka o jeni, ka i ta kojuguw hake bɔ i ra muso camanba ja na. Ne bɛna i ta jatɔya lalo, i tɛna sara di kanbelen si ma tuun jatɔya kama. ⁴² Ne bɛna ne ta jusugban se fɔ a dan ma. Ni o kɛra, ne ta kanuya ta kɛrɛ bɛ sɔrɔ ka ban; ne jusu bɛna suma, ka ne ta dimi mala. ⁴³ Ne ka min kɛ i ye i denmisenman, i hakiri ma to o ra minke, ani i ka ne jusu wuri ni i ta kɛtaw bɛɛ ye minke, o kosɔn ne fana bɛna i ta jatɔyajuguw kunko ben i kunna; Dunupatigi Ala ko ten. Yala i ma kɛwalejuguw kɛ ka o fara i ta kojugu haramunin tɔw bɛɛ kan wa?»

Zeruzalɛmu ta kɛwalew juguyara ni dugu tɔw ta ye

⁴⁴ «A flɛ, zanalabagaw bɛɛ bɛna nin zana fɔ ele ma, ko: <Denmuso b'a bamuso jogo le ta!> ⁴⁵ Ele kɔni kɛra i bamuso woroden yɛrɛ le ye; sabu i bamuso fana banna a cɛ ni a ta denw na nin cogo le ra. Ele kɛra i balemamusu tɔw balema yɛrɛ dɔ

le ye; sabu olugu fana banna o cew ni o denw na nin cogo le ra. Aw bamuso tun ye Hetika ye, aw face tun ye Amorika ye. ⁴⁶ I koromuso ye Samari le ye; ale ni a denmusow siginin be i ta dugu sahiliyanfan na. I dogomuso min siginin be i ta dugu woroduguyanfan na ni a denmusow ye, o ye Sodomu ye*. ⁴⁷ Ele ma olugu ta sira jogon tagama doron ka dan o ma, walama ka o ta ko haramuninw jogon ke doron ka dan o ma de, nka ele ta kewalew bee le juguyara ka teme olugu ta kan. ⁴⁸ Ne be kari, ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala nanaman ye, Dunupatigi Ala ko ten: I dogomuso Sodomu ni a denmusow ma ele ni i denmusow ta jogon ke ka ye.

⁴⁹ «Ayiwa, i dogomuso Sodomu ta kojugu ye nin ye: Yerebonya le tun donna ale ni a denmusow ra; sabu o tun ka domuni soro ka fa fo k'a dama teme, ka sigi laganfiya ni nasuma ra. O ma desebagato, ani fagantanw deme. ⁵⁰ O yadara fo ka ko haramuninw ke ne ja koro; o koson ne ka o halaki ka bo yi, i n'a fo i yere k'a ye cogo min na. ⁵¹ Samari ma hali ele ta jurumun jogon tarance ke. Ele ta ko haramuninw cayara ka teme ale ta kan. Ele ka ko haramunin minw bee ke, o k'a to i balemamusow belen terenna ka teme i kan. ⁵² Ele koni, ele fana bena dogoyari sonmina, sabu i ka jo di i balemamusow ma. I ka jurumun ke ka ko haramuninw ke ka teme olugu kan minke, o koson olugu terennin lo tuun ka teme ele kan. Maroya bena ele fana mina,

---

* **16:46** 16.46 Samari ni Zeruzalemu ni Sodomu, o duguw ta kewalew tun ka jugu. O denmusow, o koro ye o kerefeduguw.

k'a to i ye dɔgɔyari sɔnmɪna, sabu i k'a yira ko i balemamusow belen terennin lo ka tɛmɛ i kan.»

Ala bɛna Sodɔmu ni Samari lawuri kokura

⁵³ «Ayiwa, o bɛɛ n'a ta, ne bɛna hɛra laseko Sodɔmu ni a denmusow ma tuun, ka hɛra laseko Samari ni a denmusow ma tuun, ka hɛra laseko ele fana ma ni olugu ye. ⁵⁴ Ni o kɛra, i bɛna dɔgɔyari sɔnmɪna fɔ ka i kun suuru i ta kɛwalew bɛɛ kosɔn, i ka kɛwale minw kɛ. O bɛna kɛ sababu ye ka tɔw jusu saaro, sabu o bɛna a ye ko olugu ma ele ta jɔgɔn kɛ. ⁵⁵ I balemamusow Sodɔmu ni a denmusow bɛna seko ka kɛ o sigicogokɔrɔ ra, Samari ni a denmusow bɛna seko ka kɛ o sigicogokɔrɔ ra, ele ni i denmusow bɛna seko ka kɛ aw sigicogokɔrɔ ra. ⁵⁶ Yala i da tun tɛ to ka i balemamusow Sodɔmu tɔgɔjugu fɔ i ta yɛrɛbɔnya wagati ra wa? ⁵⁷ O wagati ra i ta juguya tun ma bɔ kɛnɛ kan fɔlɔ. Nka sisan, Aramu mara ta duguw, ani o kɛrɛfɛduguw bɛɛ bɛ ele le mafiyɛnyara; Filisikaw ta duguw fana bɛ i dɔgɔyara fan bɛɛ ra. ⁵⁸ I ta jatɔyajugu ni i ta kojugu haramuninw doni le bɛ i kunna sisan; Matigi Ala ko ten.»

Matigi Ala ta jɛnɔgɔnya wuribari

⁵⁹ «Dunupatigi Ala ko: I ka min kɛ, ne fana bɛna o jɔgɔn le kɛ i ra. I ka ne ni i ta jɛnɔgɔnya* cɛn, sabu i karira ka kuma min fɔ, i ma o jate tuun. ⁶⁰ Nka ne kɔni bɛna ne hakiri to ne ta jɛnɔgɔnya ra, ne tun ka jɛnɔgɔnya min don ni i ye kabini i denmisenman. Ne bɛna o kɛ jɛnɔgɔnya wuribari le ye. ⁶¹ Ni o kɛra, ni i kɔrɔmusow, ani i dɔgɔmusow nana i fɛ, i hakiri

bena jigi i ta kewalew ra ka maroya. Ne bena olugu di i ma ka o ke i n'a fo i denmusow; nka o tena ke ne ni ele ta jenrogonya koson. ⁶² Ne bena ne ta jenrogonya don ni i ye tuun; ni o kera, i bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ⁶³ I hakiri bena jigi i ta kewalew temeninw na, ka maroya; o ra ni ne nana i ta kojuguw bee kafari wagati min na, maroya koson i tena son ka i da yele tuun ka kuma. Dunupatigi Ala ko ten.»

17

Bon fla ni rezensun ta talen

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ² «Adamaden, kuma koroman do fo Izirayeli mara mogow ye; talen do fo o ye! ³ A fo o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Bon* belebebeba, min kamanw ka janjan, a kamansiw ka janjan, a siw jegenjegenin lo, lon do ale le tagara fo Liban kuruw kunna, ka taga sediriyiri sanfeboru kari. ⁴ Yiriboru min yoro ka jan ni yiriboru tow bee ye, a ka o kari ka taga ni a ye jagokejamana do ra, ka taga a bla jagokedugu do ra†.

⁵ « <O ko, a ka Izirayeli jamana yere ta yiriden‡ do ta ka o dan. A k'a dan jiba do kere fe, i ko solisun min be wuri jida ra. ⁶ O yiri nana wuri

---

* **17:3** 17.3 Bon ye konu belebele barakaman le ye. Masace Nebukadinesari tagamasiyen lo; ale le nana Zeruzalemu kere, ka dugu mina (Ezekiyeli 17.12). † **17:4** 17.4 Nin kumaw be Zuda masace Yehoyakini ni a ta jamana pamogow minako le fo (Ezekiyeli 17.12). ‡ **17:5** 17.5 Izirayeli jamana ta yiriden, o ye Sedesiyasi ye; Nebukadinesari tun ka ale le sigi Zuda mara kunna (Masacew flanan 24.17).

ka ke rezensunɗuman ye, ka woyo ka ja. A yiriborow janyara ka taga bon fan fe, a liliw tun be bon jukoro. A kera rezensun ye, ka yiriborobaw, ani yiriboromisew bo.

⁷ « Nka bon§ do were nana; ale fana tun ka bon. A kamanw tun ka janjan, a kamansiw tun ka ca. O ra, rezensun k'a liliw sin ale fan na, k'a yiriborow bo ka taga ale fan na. Rezensun tun b'a miiri ko ale bena ji caman soro o yoro ra ka teme a ta yoro folo kan. ⁸ K'a soro o tun ka rezensun turu dugukolodiman le ra, jiba do koro, janko a ye yiriborow bo, ka den, ka ke rezensun ceɗumanba ye.»

⁹ «Ayiwa, a fo Izirayelimogow ye ko Dunupatigi Ala ko: Yala o rezensun bena a yere soro wa? Yala bon folo tena a liliw bee bon, k'a denw bee cen, k'a to a ye ja fo k'a flaburukuraw bee jaja wa? A bena rezensun sama k'a bon ni a liliw ye, hali a tena a ke ni barakaba ye, walama ka jamaba lajen a kama. ¹⁰ Ayiwa, rezensun koni turura, nka yala a bena a yere soro wa? Ni tereboyanfan ta fono gbanninman nana a fiye, yala a tena ja pewu wa? A bena ja a turuyoro yere ra yi.»

Ezekiyeli ka talen koro fo Izirayelimogow ye

¹¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ¹² «A fo nin mogo murutininw ye ko: <Aw ma nin kow koro lon wa?> A fo o ye ko: <Babiloni* masace tagara Zeruzalemu, ka taga Zuda masace ni a ta jamana jamogow mina

---

§ 17:7 17.7 O bon flanan ye Farawona ye; Sedesiyasi tun b'a fe ka jenogonya don ni ale ye (Ezekiyeli 17.15).

ka taga ni o ye Babiloni. ¹³ O kɔ, a ka Zuda masace ta somogɔ do ta, ka jɛnɔgɔnya don ni o ye, ka o sigi kuntigiya ra, k'a fo a ye ko a ye kari ko a bɛna ke kankelentigi ye. O y'a sɔro a tagara ni jamana jamogow beɛ ye Babiloni, ¹⁴ janko jamana baraka dogoyanin ye to, jamana kana se ka wuri tuun, mogow ye to ale doron ta jɛnɔgɔnya ra. ¹⁵ Nka o kuntigi nana muruti Nebukadinesari ma. A ka mogɔ dow ci ka taga Misiran, ko Misiran masace ye so caman ni kerekeden caman di ale ma. Ayiwa, yala a bɛna se sɔro wa? Kuntigi min ka o ko ɔgon ke, yala o bɛna bɔsi wa? Yala a bɛna bɔsi k'a sɔro a ka jɛnɔgɔnya cɛn wa?

¹⁶ « <Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala janaman ye, Dunɔpatigi Ala ko ten, masace min tun ka o kuntigi sigi kuntigiya ra, o kuntigi bɛna taga sa o masace ta jamana le ra, Babiloni dugu kɔno; sabu a ka jɛnɔgɔnya cɛn, a tun karira a ye ka kuma min fo, a ma o jate. ¹⁷ Hali ni Misiran masace Farawona nana ni kerekejamaba le ye, ani kerekeden camanba, o tena se ka foyi ja nin kuntigi ye kere wagati ra; sabu Babilonikaw bɛna tintinw lo, ka yelenyɔrow lalaga, ka dugu lamini, ka don dugu kɔno ka mogɔ camanba halaki. ¹⁸ Kuntigi ka jɛnɔgɔnya cɛn, sabu a tun karira ka kuma min fo, a ma o jate tuun. Ale ni Nebukadinesari tun kumana ka bɛn, fo ka o boro don ɔgon boro, nka o kɔ fe ale ka nin ko ke; o koson a tena bɔsi!>

¹⁹ «O koson Dunɔpatigi Ala ko: Ne be kari, ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala janaman ye, ko a tun karira ne ja koro ka kuma min fo, a ma o le jate;

a ka ne ta jɛnɔgɔnya le cɛn. Ne fana bɛna o ko kunko ben a kan. ²⁰ Ne bɛna ne ta jɔ firi a kan, k'a mina ne ta jan na, k'a lataga Babiloni, ka taga kiti ben a kan o yɔɔ ra, sabu a ka ne kan bla ka terenbariyakow kɛ ne ra. ²¹ O bɛna a ta kɛrɛkɛden boribagatow bɛɛ faga ni kɛrɛkɛmuru ye; a tɔ minw bɛna to, olugu bɛna janjan ka taga fan bɛɛ ra. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne Matigi Ala, ko ne le kumana.»

Ala ka masacɛkura layiri ta a ta mɔgɔw ye

²² «Dunupatigi Ala ko: Ne yɛɛ bɛna yiri-boromisen dɔ kari sɛdirisunjan san fɛ, ka o turu. Ne bɛna a yiriboro nuguninkura* dɔ le tige yiriboro tɔw bɛɛ san fɛ; ne yɛɛ bɛna o turu kuru jamijanba† dɔ kunna. ²³ Ne bɛna a turu Izirayeli kuruw bɛɛ ra jamijan le kunna. A bɛna wuri ka yiriborow bɔ, ka den, ka kɛ sɛdiriyiri cɛɓumanba ye. Kɔnɔ suguyaw bɛɛ bɛna sigi a jukɔɔ; kɔnɔ suguyaw bɛɛ bɛna sigi a yiriborow suma ra. ²⁴ Ni o kɛra, kongoyiriw bɛɛ bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye, ko ne le bɛ yiriba dɔgɔya, ka yiri fitini bonya; ko ne le bɛ yirikɛnɛ ja, ka yirijalan nugu. Ne Matigi Ala, ne le kumana; ne fana bɛna a kɛ ten le.»

18

Facɛ ta hake tɛ ben a denw kan

---

* **17:22** 17.22 O yiriboro nugunin ye Izirayeli masacɛkura tagamasiyen ye (Ezekiyeli 34.23; Samawilu flanan 7.12-16). † **17:22** 17.22 Kuru jamijanba: O ye Zeruzalemu dugu ye.

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:
² «Mun le k'a to aw be to ka nin zana fo Izirayeli jamana ta ko ra, ko:
 <Faw ka rezengberen min domu,
 o ka denw jinw kumu.>

³ «Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ko aw tena o zana fo tuun Izirayeli jamana konɔ. ⁴ A fe, adamaden bee ta nin ye ne ta le ye; den ta nin o, a face ta nin o, o bee ye ne ta le ye. Mogo min ka jurumun ke, o tigi le ka kan ka faga.

⁵ «Ayiwa, mogo min terennin lo, o cogo fe nin ye: A be can ni terenninya sira tagama, ⁶ a te saraka domu ni josɔnbagaw ye kuruw kunna, a te nabɔ Izirayeli ta mogow ta jow fe, a te a mogɔɔɔɔɔ ta muso lebu, a te jen ni a muso ye k'a sɔɔ a ma saninya ka bɔ a ta landa ra. ⁷ A te mogo tɔɔ; jurunantigiw tun ka o borofen minw di a ma ka o ta juru tɔɔmasigi, a be o fenw kɔsegi olugu ma; a te sonyari ke, a be domuni di kɔngɔɔw ma, fani te minw fe, a be olugu fiyerebɔ. ⁸ A te juru don mogo ra ka tɔɔ jini a ra, a te dɔ fara a ta fiyeerefenw songɔ yere kan. A te sɔn k'a boro don terenbariyakow ra. A be kiti tige can kan mogo ni a mogɔɔɔɔɔ ce. ⁹ A be ne ta cifoninw ke, ka ne ta kolatigeninw sira tagama ka kapa ni can ye. Ayiwa, o tigi koni terennin lo; a be kisi, sigiya te o ra. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁰ «Nka ni o tigi nana dence dɔ sɔɔ, ni o den ka ke benkannikebaga ye, ani mogɔfagabaga, walama ni a kera nin kojuguw ɔɔɔɔ dɔ kebaga ye, ¹¹ k'a sɔɔ a face ma o kojuguw ɔɔɔɔ si

ke: a be saraka domu ni josɔnbagaw ye kuruw kunna, a be a mɔgɔɔgɔn ta muso lebu, a be janibagatɔw ani fagantanw tɔɔ, a be sonyari ke; ¹² jurunantigiw tun ka o borofen minw di a ma ka o ta juru tɔnɔmasigi, a te o fenw kɔsegi olugu ma, a be jabo jow fe, ka ko haramuninw ke; ¹³ a be juru don mɔgɔw ra ka tɔnɔ jini a ra, a be dɔ fara a ta fiyeerefenw songɔ yere kan. Yala o den jɔgɔn be se ka kisi wa? A te kisi le fiyewu! A ka nin ko haramuninw bee ke minke, sigiya t'a ra, a be faga; a fagari kunko be ben a yere le kan.

¹⁴ «Ayiwa, nka ni a kera ko o dence fana nana dence were sɔɔ, ale face ka jurumun minw bee ke, a ka o ye; a ka o ye, nka a ma o jɔgɔn ke: ¹⁵ A ma sɔn ka sarakaw domu ni josɔnbagaw ye kuruw kunna, a ma jabo Izirayeli mara mɔgɔw ta jow fe. A ma a mɔgɔɔgɔn ta muso lebu. ¹⁶ A ma mɔgɔ si tɔɔ, a ma fen mina mɔgɔ fe k'a ta juru tɔnɔmasigi, a ma sonyari ke, a ka domuni di kɔngɔtɔw ma, fani te minw fe, a ka olugu fiyerebo. ¹⁷ A ma sɔn k'a boro don terenbariyakow ra, a ma juru don mɔgɔ ra ka tɔnɔ jini a ra, a ma dɔ fara a ta fiyeerefenw songɔ kan; nka a ka ne ta kolatigeninw sira tagama, ka ne ta cifɔninw ke. Ayiwa, o den tena faga a face ta terenbariya kosɔn; a be kisi, sigiya te o ra. ¹⁸ A face le ka mɔgɔw tɔɔ, k'a mɔgɔɔgɔnw borofenw sonya; ale le ka ko benbariw ke a ta jamana mɔgɔw ra. Ale le ka kan ka faga a ta terenbariya kosɔn.

¹⁹ «Ayiwa, aw b'a fɔ ko: <Mun kosɔn face ta terenbariya hake te ben den kan?> O te ke, sabu

den ka can ni terrenninya sira le tagama; a ka ne ta cifoŋinw bæε κε, k'a sira tagama, o koson a bæ kisi, sigiya tε o ra. ²⁰ Mɔgɔ min ka jurumun κε, o le ka kan ka faga. Faε ta terenbariya haεε tε ben a den kan, den fana ta terenbariya haεε tε ben a faε kan. Mɔgɔ terrennin bæ a ta terrenninya sara soro, mɔgɔjugu fana bæ a ta juguya sara soro.»

Mɔgɔjugu ni mɔgɔ terrennin saracogo

²¹ «Mɔgɔjugu ka jurumun o jurumun κε, ni a k'a ko don o bæε ra, ni a ka ne ta cifoŋinw bæε κε, ka terrenninya sira ta, a bæ kisi, sigiya tε o ra; a tε faga a ta jurumun koson. ²² A tun ka kojugu minw bæε κε, o si tε jate a kun tuun. A ka terrenninya sira min tagama, a bæ kisi o sababu ra.

²³ «Yala aw b'a miiri ko mɔgɔjugu ye faga, ko o ka di ne ye wa? Dunupatigi Ala ko ten. Ne b'a fe ko a ye a ta sirajugu le bla, ka kisi.

²⁴ «Ni mɔgɔ terrennin k'a ta terrenninya dabra, ka to ka terenbariyakow κε, mɔgɔjuguw bæε ko haramunin minw κε, ni a ka o ladegi, yala a bena kisi wa? A tun ka ko terrennin min o min κε, ne tε o si jate tuun; a ka ne kan bla, ka jurumun minw κε, o sababu ra a bæε faga.

²⁵ «Aw b'a fo ko: <Matigi ta siraw bennin tε.> Aw ye ne lamen, aw Izirayeli ta mɔgɔw! Yala ne ta siraw le bennin tε wa? Aw t'a fo ko aw yeε ta siraw le bennin tε wa? ²⁶ Ni mɔgɔ terrennin k'a ta terrenninya dabra, ka to ka terenbariyakow κε, ni a fagara o koson, a ka ko terenbari minw κε, o le kera a fagasababu ye. ²⁷ Nka mɔgɔjugu tun bæε kojugu minw κε, ni ale ka o dabra, ka can

ni terenninya sira tagama, o tuma a nin be kisi.
²⁸ Ni a k'a na yeƐ k'a ta kojugu keninw beƐ fle,
ka o dabra, a be kisi, sigiya te o ra; a tena faga a
ta jurumun koson.

²⁹ «Nka Izirayeli mara mogow b'a fo ko:
«Matigi ta siraw bennin te.» Yala ne ta siraw le
bennin te wa, Izirayeli mara mogow? Aw t'a fo
ko aw yeƐ ta siraw le bennin te wa?

³⁰ «O koson ne bena aw ta kiti tige ka kana ni
aw ta kewalejuguw ye, aw Izirayeli ta mogow;
Dunupatigi Ala ko ten. Aw ye nimisa ka aw
ko don aw ta hakekow beƐ ra, janko aw ta
terenbariya kana ke aw ben sababu ye. ³¹ Aw
ka jurumun o jurumun ke, aw ye aw yeƐ mabo
o beƐ ra. Aw ye jusukunkura ni hakirikura soro.
Mun koson aw bena fagari lase aw yeƐ ma, aw
Izirayeli ta mogow? ³² Sabu mogow ye faga o man
di ne yeƐ ye; Dunupatigi Ala ko ten. O ra, aw ye
kojugu dabra, janko aw ye kisi.»

19

Jaramuso ni a denw ta sangadonkiri

¹ Matigi Ala k'a fo ne ye ko ne ye sangadonkiri*
do la Izirayeli namogow ta ko ra, ² k'a fo ko:
E, ele bamuso tun ye jaramusoba le ye de,
jara tow ce ra!

A tun be la jarakanbelenw ce ra,
a tun b'a denw lamo.

³ A k'a ta den kelen koro,
ka o ke jarakanbelen ye.

---

* **19:1** 19.1 Nin kow be Izirayeli jamana ni a ta masacew ta
kewalew le yira.

Ale ka sogomina degi,
a be mɔgɔw fana mina.

⁴ Siya dɔw nana a ko mɛn.

Olugu ka dinga sozi a ɲa, k'a laben o kɔnɔ;
o k'a mina ka nunnanɛgɛ don a nun na
ka taga ni a ye Misiran jamana ra†.

⁵ Jaramuso k'a ye ko ale k'a dence makɔnɔ ka
dɛsɛ minke,

ko ale jigi tigera fana,

a k'a ta jaraden dɔ wɛrɛ ta

ka o fana koro ka o ke jarakanbelen‡ ye.

⁶ Ale ka ke yaala ye ni jara tɔw ye,

a fana kera jarakanbelen ye;

a ka sogomina degi,

a be mɔgɔw fana mina.

⁷ A ka o ta bon barakamanw cɛn,

ka o ta duguw halaki.

A kasikan mankan kosɔn,

jamana ni a mɔgɔw bɛɛ ja be tige.

⁸ Nka siya tɔw ka ɲɔgɔn lajɛn a kama;

o bɔra kerɛfejamanaw ra ka na a kama.

O ka o ta jo firi a kan;

a benna o ta dinga kɔnɔ.

⁹ O ka nunnanɛgɛ don a nun na k'a bla kesu dɔ
kɔnɔ;

o tagara ni a ye Babilɔni masace fe.

O tagara a datugu bon barakaman dɔ kɔnɔ,

---

† **19:4** 19.4 O jarakanbelen ye masace Yohahazi tagamasiyen ye, Farawona ka min mina; nin kow kera masace Yohahazi ra (Masacew flanan 19.28; 23.31-34). ‡ **19:5** 19.5 O jara flanan be se ka ke Yehoyakini, walama Sedesiyasi tagamasiyen ye (Masacew flanan 24.15; 25.7).

janko mɔgɔ si kana a kan men tuun Izirayeli kuru kunna.

Rezenforo ta sangadɔnkiri

¹⁰ I bamuso tun be i ko rezensun min turura jida ra.

Den caman ni flaburu caman tun b'a ra, sabu ji caman tun b'a kɔrɔ.

¹¹ Yiriboro barakamanw tun b'a ra; a yiriw kera masaceberew ye.

A janyara ka ke yiri tɔw beɛ san fe.

Mɔgɔ tun be to fo yɔrɔjan k'a ye, a janya kosɔn, ani a ta yiriboro camanba kosɔn.

¹² Nka o nana a tufa k'a bon ni jusugban ye, k'a firi dugu ma.

Terebɔyanfan ta fɔɔnɔ gbanninman k'a denw jaja; o benbenna.

A yiriboro barakamanw jajara, tasuma ka o beɛ jeni.

¹³ Sisan o ka o rezensun turu kongokolon le kɔnɔ, dugukolojalan jintan dɔ ra.

¹⁴ Tasuma dɔ bɔra a yiriborobaw ra k'a yiriboromisɛnw ni a denw jeni.

Yiriboro barakaman t'a ra tuun, masacebere te sɔrɔ a ra tuun.

Nin dɔnkiri ye sangadɔnkiri le ye; a be la i ko sangadɔnkiri.

20

Ala ka kojuman ke Izirayelimɔgɔw ye

¹ San wolonflanan, karo loorunan, tere tan, Izirayeli cekɔrɔba dɔw nana ko o bena Matigi Ala

ɲininka; o nana sigi ne ɲa kɔrɔ. ² Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma; a ko:

³ «Adamaden, kuma Izirayeli cɛkɔrɔbaw fɛ; a fɔ o ye ko: <Dunɔɲatigi Ala ko: Aw nana ne ɲininka le kɛ! Ayiwa, ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala ɲanaman ye, ko ne tɛna sɔn aw ye ne ɲininka; Dunɔɲatigi Ala ko ten.>

⁴ «Adamaden, i tɛ o jaraki wa? I tɛ o jaraki wa? O bɛmaw ka ko haramunin minw kɛ, o fɔ o ye! ⁵ A fɔ o ye ko Dunɔɲatigi Ala ko: Lon min na ne ka Izirayeli ɲanawoloma, ne tun ka ne boro kɔrɔta ka kari Yakuba ta durujaw ye. Ne ka ne yɛrɛ yira o ra Misiran jamana ra; ne karira o ye k'a fɔ ko: Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. ⁶ O lon na, ne ka ne boro kɔrɔta ka kari o ye, ko ne bɛna o labɔ Misiran jamana ra, ka taga ni o ye jamana dɔ ra, ne yɛrɛ ka jamana min ɲini o ye, nɔnɔ ni li bɛ woyo jamana min na*, jamana bɛɛ ra cɛɲuman. ⁷ Ne k'a fɔ o ye ko: <Aw bɛ ɲabɔ batofɛn haramunin minw fɛ, aw ye o bɛɛ to yi; aw kana aw yɛrɛ lanɔɔ ni Misiran jamana ta jow ye tuun. Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.>

⁸ «Nka o murutira ne ma, o ma sɔn ka ne lamɛn. O tun bɛ ɲabɔra batofɛn haramunin minw fɛ, o si ma sɔn ka o to yi, o ma sɔn ka ban Misiran jamana ta jow ra. O kosɔn ne tun k'a miiri ko ne bɛna ne ta jusugban ben o kan, ka ne ta dimi ben o kan ka se fɔ a dan ma, ka o to Misiran jamana ra yi. ⁹ Nka ne ma sɔn ka o kɛ ne yɛrɛ tɔɔɔ kosɔn, janko o tun siginin bɛ siya minw cɛ ra, ne tun ka ne yɛrɛ yira o ra ka

---

* **20:6** 20.6 Nɔnɔ ni li bɛ woyo jamana min na (Bɔri 6.2-8).

o labo Misiran jamana ra o siya minw ja na, ne togo kana na cen o siyaw ja koru. ¹⁰ O ra, ne ka o labo Misiran jamana ra, ka taga ni o ye kongokolon konu. ¹¹ Ne ka ne ta cifoninw yira o ra, ka ne ta kolatigeninw fo o ye; adamaden be o sira le tagama, ka kisi o sababu ra. ¹² Ne ka ne ta Nenekirilon* sariya fana yira o ra, ka o ke tagamasiyen ye ne ni o ce, janko o y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, min be o saninya.

¹³ «Nka Izirayeli ta mogow murutira ne ma kongokolon konu. O ma ne ta cifoninw sira tagama, o banna ne ta kolatigeninw ma, k'a soru adamaden be o sira le tagama ka kisi o sababu ra. O ka ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye. O koson ne tun k'a miiri ko ne bena ne ta jusugban ben o kan kongokolon konu, ka o halaki ka ban. ¹⁴ Nka ne ma son ka o ke ne yere togo koson, janko ne ka o labo siya minw ja na, ne togo kana cen o siyaw ja koru. ¹⁵ Nka ne yere le ka ne boro korota ka kari o ye kongokolon konu, ko ne tun ka jamana min di o ma, ko ne tena taga ni o ye o jamana ra tuun, konu ni li be woyo jamana min na, jamana bee ra cepuman. ¹⁶ Ne ka o ke, sabu o tun ma ne ta kolatigeninw jate, o tun te ne ta cifoninw sira tagamana, o tun be ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye, sabu o jusu tun be o ta jow le kan. ¹⁷ Nka o bee n'a ta, ne ka o fle ka makari o ra; ne ma son ka o halaki ka o ban kongokolon konu.

¹⁸ «Ne k'a fo o ta denw ye kongokolon konu ko: Aw kana tugu aw bemaw ta cifoninw ko, aw kana o ta kolatigeninw sira tagama, aw kana aw

yere lanogɔ ni o ta jow ye. ¹⁹ Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala. Aw ye tugu ne ta cifɔninw le kɔ, aw ye ne ta kolatigeninw sira le tagama, k'a ke. ²⁰ Aw ye ne ta Nenekirilonw ke lon saninmanw ye; o bena ke tagamasiyen ye ne ni aw ce, janko aw y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala.

²¹ «Nka o ta denw fana murutira ne ma. O ma tugu ne ta cifɔninw kɔ, o ma ne ta kolatigeninw sira tagama, ani k'a ke; k'a sorɔ adamaden ka kan ka o le sira tagama janko ka kisi o sababu ra. O ka ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye. O kosɔn ne tun k'a miiri ko ne bena ne ta jusugban ben o kan, ka ne ta dimi ben o kan ka se fɔ a dan ma, kongokolon kɔnɔ yi. ²² Nka ne ka ne yere mina, ne ma foyi ke o ra ne yere toɔɔ kosɔn, janko ne tun ka o labɔ siya minw na na, ne toɔɔ kana cen olugu na korɔ. ²³ K'a sorɔ kongokolon kɔnɔ, ne tun ka ne boro korɔta ka kari ko ne bena o janjan siya toɔ ce ra, ka o yerege ka taga jamana werew ra. ²⁴ Sabu o ma ne ta kolatigeninw sira tagama, o banna ne ta cifɔninw na; o ka ne ta Nenekirilonw ke lon gbansanw ye. O tun be pabɔra o bemaw ta jow le fe. ²⁵ O kosɔn ne ka cifɔnin dɔw di o ma, minw tun man ni o ma; ne ka kolatigenin dɔw yira o ra, o tun te se ka minw sira tagama ka kisi. ²⁶ Ne k'a to o ka o yere lanogɔ ni o ta sarakaw ye, sabu o ka o dence folow bee ke sarakaw ye; ne ka o ke, ka jatige bla o ra, janko o y'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Ala bena Izirayelimogɔw ta kanblari ban

27 «O koson, adamaden, kuma Izirayeli ta mogow fe, k'a fo o ye ko Dunupatigi Ala ko: Aw bemaw ka ne mafiyenya fana, sabu o ka ne kan bla. 28 Ne tun ka ne boro korota ka kari ko ne bena jamana min di o ma, ne tagara o ladon o jamana ra. Nka ni o ka kongorijan min o min ye, ani yiriba flaburuman min o min, o be o ta began sarakaw* ke ka sonni ke o yorow ra, ka o ta siman sarakaw* bo, ani o ta wusunun saraka* kasadimanw, ani o ta rezenji sarakaw*, k'a soro o kow le be ne jusu gban. 29 O ra, ne ka o jininka ko: Aw be to ka taga nin sonnikeyoro minw na kongori kan o ye mun le ye? K'a ta o wagati ra fo ka na se bi ma, o yorow be wele ko sonnikeyorow.

30 «O koson a fo Izirayeli mara mogow ye ko: Dunupatigi Ala ko: Yala aw te aw yere lanogora i ko aw bemaw wa? Yala aw te jatoya kera ni o ta batofen haramuninw ye wa? 31 Aw be aw ta sarakaw bo, ka aw ta denw jeni ka aw ta jow son; hali bi aw belen be aw yere lanogora ni o jow bee le ye. Yala o bee ra ne bena son ko aw ye ne jininka wa, aw Izirayeli mara mogow? Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten; ne tena son aw ye ne jininka.

32 «Aw b'a fora ko: <Anw b'a fe ka ke i ko siya tow, ka ke i ko jamana tow ta mogow; an b'a fe ka jo yiriramanw, ani a kabakururamanw son.> Nka o miiriya min be aw hakiri ra, o tena ke! 33 Ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ko ne bena ne ta masaya sigi aw kunna, ne ta sebgaya ni ne ta fanga baraka ra, ka ne ta jusugban ben aw kan. 34 Ne bena aw

labo siyaw ce ra; ne tun ka aw janjan ka taga jamana minw na, ne bena aw labo o jamanaw ra ka aw lajen kokura ne ta sebgaya ni ne ta fanga baraka ra, ka ne ta jusugban ben aw kan. ³⁵ Ne bena aw mabo siya tow ra, ka taga ni aw ye yoro lakolon do ra, an ye taga nogon ye pada ni pada, ne ye kiti ben aw kan. ³⁶ Ne ka kiti ben aw bemaw kan Misiran jamana kongokolon konogo cogo min na, ne bena kiti ben aw fana kan o cogo le ra; Dunupatigi Ala ko ten. ³⁷ Ne bena aw gbengben ni ne ta bere ye, ka taga ni aw ye ne ta jengonyanya* yoro ra. ³⁸ Ne bena mogomurutinw labo aw ce ra, ani minw ka ne hake ta. Olugu siginin be jamana min na lonanya ra, ne bena o labo o jamana ra, nka o tena taga don Izirayeli jamana konogo. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

³⁹ «Aw koni, aw Izirayeli ta mogow, Dunupatigi Ala ko: Ni a ka aw diya, aw bee ye taga aw ta jow son faasi! Nka o ko fe aw bena na ne kan mina jagboya ra. Aw tena ne togo saninman lanogo tuun ni aw ta sarakaw, ani aw ta jow ye tuun. ⁴⁰ Sabu Izirayeli mara mogow bee, min o min be jamana konogo, o bee bena ne bato ne ta kuru saninman le kan, Izirayeli kuruw bee ra jamijan; Dunupatigi Ala ko ten. Ne bena son aw ma o yoro le ra; ne bena jabo aw ta sarakaw fe tuun, ani aw ta simankura sarakaw, ani aw bena fen o fen bla a danna ne ye. ⁴¹ Ne bena aw labo siyaw ce ra; ne ka aw janjan ka taga jamana minw na, ne bena aw labo o jamanaw konogo ka aw lajen kokura. Ni o kera, o tuma ne bena son aw ra tuun i ko saraka kasadiman; ne bena a to siya tow

y'a lɔn aw sababu ra ko ne le ye Ala saninman ye. ⁴² Ne bɛna aw laseko ka na Izirayeli jamana ra tuun, ne tun ka ne boro korɔta ka kari ko ne bɛna o jamana min di aw bɛmaw ma; ni o kɛra, o tuma aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye. ⁴³ O yɔrɔ ra, aw hakiri bɛna jigi aw ta tagamacogokɔrɔ ra, ani aw ka kɛwale minw bɛɛ kɛ ka aw yɛrɛ lanɔgɔ; aw ka kojugu minw bɛɛ kɛ, o bɛɛ bɛna a to aw yɛrɛ bɛna jigi aw yɛrɛ ra. ⁴⁴ Ne bɛna aw mina ka ja ne yɛrɛ tɔgɔ le kosɔn; aw Izirayeli ta mɔgɔw, ne tɛna aw mina ka kɛna ni aw ta tagamacogojuguw ye, walama aw ta kɛwalejuguw. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye; Dunupatigi Ala ko ten.»

21

Kibaroyajugu min fɔra Zuda mara ta ko ra

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, i pasin woroduguyanfan ma, ka kuma woroduguyanfan fan jamana kama, ka ciraya kɛ woroduguyanfan yiritu kama. ³ A fɔ woroduguyanfan yiritu ta mɔgɔw ye ko: <Aw ye Matigi Ala ta kuma lamen! Dunupatigi Ala ko: Ne bɛna tasuma don aw ra; o tasuma bɛna yirikɛnɛw, ani yirijalanw bɛɛ jɛni. O tasumamana tɛna faga; a bɛna bɛɛ pada wulan, k'a ta woroduguyanfan na ka taga a bla fɔ sahiliyanfan. ⁴ Ni o kɛra, adamaden bɛɛ bɛna a lɔn ko ne Matigi Ala le ka o tasuma mana; a fana tɛna faga.> »

⁵ Ne ko: «E, Dunupatigi Ala, mɔgow b'a fɔra ne ma ko: <Nin cɛ tɛ kuma wɛrɛ fɔra ni talenw tɛ!> »

⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ⁷ «Adamaden, i nasin Zeruzalemu ma, ka kuma yɔrɔ saninmanw kama; ciraya kɛ Izirayeli dugukolo kama. ⁸ A fɔ Izirayeli dugukolo ye ko: <Matigi Ala ko: Ne bɛ wuri ele kama. Ne bɛna ne ta kɛrɛkɛmuru sama ka bɔ a la ra, ka mɔgɔ terenninw ni mɔgɔjuguw bɛɛ halaki. ⁹ I n'a fɔ ne b'a fɛ ka mɔgɔ terenninw ni mɔgɔjuguw bɛɛ halaki, o kosɔn ne bɛna ne ta kɛrɛkɛmuru bɔ a la ra ka mɔgɔ bɛɛ halaki, k'a ta woroduguyanfan na ka taga a bla fɔ sahiliyanfan na. ¹⁰ Ni o kera, adamadenw bɛɛ bɛna a lɔn ko ne Matigi Ala, ko ne ka ne ta kɛrɛkɛmuru sama ka bɔ a la ra, a fana tɛna sekɔ a nɔ ra tuun.>

¹¹ «O ra, adamaden, ele ye nuna! I jigi tigɛnin ani i jusu kasinin ye biri ka nuna o bɛɛ na na! ¹² Ni o ka i jininka ko: <Mun kosɔn i bɛ nɔnana?> I ye o jaabi ko: <Kibaroya dɔ le bɛ nana yi! A bɛna bɛɛ jigi tigɛ, ka bɛɛ boro magaya, ka bɛɛ hakiri naɓami, ka bɛɛ kinbirikunw magaya k'a kɛ i ko ji. A natɔ fɛ nin ye! A bɛna kɛ, sigiya tɛ o ra! Dunupatigi Ala ko ten.> »

Ala ta kɛrɛkɛmuru ta ko

¹³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ¹⁴ «Adamaden, ciraya kɛ, k'a fɔ ko: <Matigi ko:

Kɛrɛkɛmuru! Kɛrɛkɛmuru dabɔra!

A jɔsira fɔ a bɛ manamana.

¹⁵ Kɛrɛkɛmuru dabɔra fagariba le kama;

a jɔsira janko a ye manamana i ko sanmana-
mana.

Yala an bɛ se ka pagari ne dence ta masacebere
kosɔn tuun wa?

Kerekemuru tɛ o yiri jɔgɔn jatera.

¹⁶ Ala ka kerekemuru di ko o y'a jɔsi,

janko mɔgɔ dɔ boro le y'a mina.

Kerekemuru dabɔra, a jɔsira,

k'a don fagarikebaga le boro.

¹⁷ Adamaden, ele ye kule, ka mapumankokanw
fɔ,

sabu kerekemuru tara ne ta mɔgɔw le kama,

a tara Izirayeli kuntigiw bɛɛ le kama.

O ka olugu di kerekemuru ma,

o ni ne ta mɔgɔ tɔw bɛɛ.

O kosɔn ele ye i woto gbasi;

¹⁸ sabu nin ye kogbelɛn le ye.

Kerekemuru tɛ masace ta bere min jate

ni o bere nana tunu, o tuma mun bena kɛ?

Dunupatigi Ala ko ten.>

¹⁹ «Ayiwa, adamaden, ele ye ciraya kɛ!

I tɛgɛ fla gbasi jɔgɔn na!

Kerekemuru ye tigeri kɛ fɔ sijaga fla, fɔ sijaga
saba.

Fagari ta kerekemuru lo,

fagariba ta kerekemuru lo;

o muru le ka o lamini fan bɛɛ ra.

²⁰ Ne b'a fɛ o ja le ye tige,

o caman bena talon ka ben;

o kosɔn ne ka fagarimuru bla o ta dondaw bɛɛ
ra.

Kerekemuru jɔsira janko a ye manamana,

a dabɔra fagari le kama.

21 Kerekemuru, ele ye fagari ke i kininboroyanfan na,

ka fagari ke i numanboroyanfan na!

Ni i jasinna fan o fan, i ye fagari ke yi!

22 «Ne fana bena ne tege fla gbasi jogon na, foyi tena ne ta jusugban lalo. Ne Matigi Ala, ne le kumana.»

Zeruzalemu ta kiti

23 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: 24 «Adamaden, sira fla tagamasiyen ke, Babiloni masace ta kerekemuru be se ka teme min fe ka na. O sira fla bee ka kan ka bo jamana kelen na. I ye tagamasiyen do ke sira bee kelen kelen daminayoro ra, a be taga dugu min na, ka o dugu yira. 25 I be sira kelen tagamasiyen ke, kerekemuru be na min fe ka na se fo Raba, Amankaw ta dugu ra; i be sira do were tagamasiyen ke, kerekemuru be na min fe ka na se fo Zeruzalemu, Zuda mara ta dugu barakaman kono. 26 Babiloni masace lonin be sirafaran na, sira fla daminayoro ra, a be lagberi kera k'a lon a bena dugu min sira ta; a be lagberi ke ni a ta biyew ye, a be a ta jow nininka, a be lagberi ke ni beganw biyen ye. 27 Lagberikefenw nana kininboroyanfan le yira, o ye Zeruzalemu ye. O ra, o bena na kogocifenw bla o dugu kogow le koro, ka kulew ci kere koson, ka fagari ke; o bena kogocifenw lolo dugu dondaw ko fe, ka tintinw lolo, ka yelenyoroow lalaga.

28 «Nka Zeruzalemukaw be o lagberi ko jate faninya le ye, sabu o tun karira k'a fo o ye ko foyi tena o soro. O bee n'a ta, Babiloni masace

bena o hakiri jigi o ta terenbariya ra, ka o mina ka taga ni o ye.

²⁹ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: I n'a fɔ aw ka ne hakiri jigi aw ta terenbariyakow ra, ka aw ta hakekow yira keɛ kan, ka aw ta jurumunw yira aw ta kewalew beɛ ra, ka ne hakiri jigi o beɛ ra, o koson aw juguw borow bena aw mina ka taga ni aw ye.

³⁰ « ‹Ayiwa, ele Izirayeli kuntigi*, ele Alatogɔcɛnbaga, mɔgɔjugu, i ta kojugu saralon sera; i ta terenbariya sera a dan ma, o koson i saralon sera sisan. ³¹ Dunupatigi Ala ko: Jalamugu bena foni ka bɔ i kun na, masafugula bena ta ka bɔ i kun na! Fen beɛ yeɛmana. Min tun majigira, o bena korɔta, min tun korɔtara, o bena majigi. ³² Cenri ni cenri! Ne bena cenri le ke dugu konɔ, cenri min nɔgon ma deri ka ke ban! Ne bena a ke ten fɔ ka taga fangatigi natuma se, ne yeɛ bena fanga di mɔgɔ min ma.› »

Amɔnkaw ta kiti

³³ «Adamaden, ele ye ciraya ke, k'a fɔ ko: ‹Dunupatigi Ala ka min fɔ Amɔnkaw† kama, o ta mafiyenyarikumaw koson, o le ye nin ye!› A fɔ o ye ko: Kerekemuru! Kerekemuru! Kerekemuru samana ka bɔ fagari kama, a josira k'a nugu halakiri kama, k'a manamana i ko sanmanamana. ³⁴ Aw ta lagberikeɛbagaw tun ka

---

* **21:30** 21.30 O kuntigi ye masace Sedesiyasi ye. Ko min k'a sɔɔ, o kumaw be sɔɔ Masacew flanan 25.4-7. † **21:33** 21.33 Amɔnkaw tun ka jenɔgonya don ni Zuda mara mɔgɔw ye, ko o be muruti Babiloni masace ma (Yeremi 27.2-6).

min fɔ aw ye. O tun ye kumagbansan le ye; flerikeɓagaw tun ka min fɔ. O tun ye faninya le ye. Kerekemuru bena Alapasiranbariw ani mɔgɔjuguw kannatige, sabu o ta kojugu saralon sera; o ta terenbariya sera a dan ma, o kosɔn o saralon sera sisan.»

Ala bena murutigiw fana halaki

³⁵ «Aw ye kerekemuru don a la ra. Ne ka aw dan ka aw bla yɔrɔ min na, aw buruju bɔra jamana min na, ne bena taga kiti ben aw kan o yɔrɔ le ra. ³⁶ Ne bena ne ta jusugban ben aw kan, ka ne ta dimiba tasuma fiye aw kan, ka aw don mɔgɔ naloman dɔw boro, minw ta baara ye cɛnri ye. ³⁷ Tasuma bena aw domu; aw jori bena bɔn jamana kɔnɔ. Mɔgɔ si hakiri tena to aw ra tuun; sabu ne Matigi Ala, ne le kumana.»

22

Zeruzalemu ta kojuguw

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «I te nin dugu jaraki wa, adamaden? I te nin mɔgɔfagadugu jaraki wa? O ka ko haramunin minw ke, o bee fɔ o ye! ³ A fɔ o ye ko: <Dunupatigi Ala ko: A fle, nin dugumɔgɔw be mɔgɔ faga o ta dugu kɔnɔ, ka Ala ta kiti ben o yere kan; o be jow lalaga ka o yere lanɔgɔ. ⁴ Aw ka mɔgɔ minw faga, o hake be aw kan. Aw ka jo minw lalaga, o jow ka aw lanɔgɔ. Aw yere le ka aw ta dunupalatige wagati surunya, ka aw si sandaw se a dan ma. O kosɔn ne bena aw ke dogoyarifen ye siya tɔw na kɔrɔ, ka aw ke mafiyenyarifen ye jamana tɔw bee na kɔrɔ.

⁵ Yɔrɔjanmɔgɔw, ani yɔrɔsurunmɔgɔw bɛɛ bɛna aw lɔgɔbɔ, sabu aw ta dugu tɔgɔ cɛnna, dugu fara mankan ni kojagamininw le ra.

⁶ « ‹A fɛ, Izirayeli jamana ɲamɔgɔ minw bɛ aw fɛ, olugu bɛɛ bɛ o ta fanga kɛ sababu ye ka mɔgɔw faga.

⁷ « ‹Aw fɛ, mɔgɔ b'a face ni a bamuso dɔgɔya.

« ‹Aw fɛ, mɔgɔw bɛ lonanw minako juguya.

« ‹Aw fɛ, mɔgɔw bɛ ferita ni muso cɛ sanin tɔɲɔ.

⁸ « ‹Aw tɛ ne ta yɔrɔ saninman jatera, aw bɛ ne ta Nɛnɛkirilonw* kɛ lon gbansanw ye.

⁹ « ‹Aw fɛ, dɔw bɛ nafiɣiya kɛ janko ka o mɔgɔɲɔgɔn faga.

« ‹Aw fɛ, mɔgɔw bɛ saraka domu ni josɔnbagaw ye kuruw kunna.

« ‹Aw fɛ mɔgɔw bɛ kokolonw kɛ.

¹⁰ « ‹Aw fɛ, dɔw bɛ jɛn ni o face muso ye, ka o face lebu.

« ‹Aw fɛ, dɔw bɛ ben muso kan, k'a sɔrɔ o ma saninya ka bɔ a ta landa ra fɔlɔ.

¹¹ « ‹Aw fɛ, dɔw bɛ ko haramuninw kɛ ni o mɔgɔɲɔgɔn ta muso ye, dɔw bɛ jɛn ni o dence muso ye k'a lebu hali o tɛ maroya; dɔw fana bɛ ben o balemamusu kan, o yɛɛ worofa denmuso.

¹² « ‹Aw fɛ, aw bɛ sɔn ka wari mina, ka mɔgɔ faga; aw bɛ juru don mɔgɔ ra ka tɔnɔ ɲini a ra, aw bɛ dɔ fara fɛnw sɔngɔ kan, aw bɛ aw mɔgɔɲɔgɔn tɔɲɔ a borofɛn kosɔn, nka aw bɛ ɲina ne kɔ; Dunɲatigi Ala ko ten.

¹³ « ‹A fɛ, ne bɛ ne tɛgɛ fla gbasi ɲɔgɔn na aw kosɔn, sabu aw ka mɔgɔw le tɔɲɔ ka naforo sɔrɔ, aw ka mɔgɔw faga aw ta dugu kɔnɔ. ¹⁴ Ni

ne nana wuri aw kama lon min na, yala aw ja siginin bena to wa? Yala baraka bena ke aw ra tuun wa? Ne Matigi Ala, ne le kumana, ne le fana bena a ke ten. ¹⁵ Ne bena aw janjan siyaw ce ra, ka aw yerege ka taga jamana werew ra, ka fen saninyabariw bo aw ce ra pewu. ¹⁶ Aw yere le bena aw yere lamaroya siyaw ja korɔ; ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.» »

¹⁷ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun, ko: ¹⁸ «Adamaden, Izirayeli mara mogow kera ne fe i ko negebo. O bee kera i ko siranegge, walama leten, walama negefin, walama ntileku negge be nogɔ min to daga konɔ tasuma ra. O kera i ko warigbe ta negebo. ¹⁹ O koson Dunupatigi Ala ko: I n'a fo aw bee kera i ko negebo, o ra ne bena aw lajen Zeruzalemu dugu konɔ. ²⁰ O be warigbe, walama siranegge, walama negefin, walama ntileku negge, walama leten ke daganin konɔ ka tasuma don a korɔ k'a yeele cogo min na, ne fana diminin ni ne jusu gbannin bena aw lajen, ka aw ton daga konɔ ka aw yeele o cogo le ra. ²¹ Ne bena aw lajen ka ne ta jusugban tasuma don aw korɔ; ni o kera, aw bena yeele Zeruzalemu dugu konɔ. ²² O be warigbe yeele daganin konɔ cogo min na, ne fana bena aw yeele o cogo le ra nin dugu konɔ. Ni o kera, aw bena a lon ko ne Matigi Ala, ko ne le ka ne ta jusugban ben aw kan.»

²³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ²⁴ «Adamaden, a fo Zeruzalemu ye ko: <Ele

ye dugukolo dɔ le ye min ma saninya; sanji tena ben i kan ne ta jusugban wagati ra.» ²⁵ Aw ta ciraw be janfa siri dugu kɔnɔ. O be ben mɔgɔw kan, i ko jara kasitɔ be sogo mina k'a tigetige cogo min na; o be mɔgɔw ta naforow, ani o ta fen dawulamanw bɔsi o ra, ka muso caman bɔnɔ o cew ra dugu kɔnɔ.

²⁶ «Aw ta sarakalasebagaw be ne ta sariyaw cen, ka ne ta fen saninmanw lanɔgɔ. O te fen saninmanw, ani fengbansanw bɔ jɔgɔn na; o te mɔgɔw karan janko o ye fen saninyabariw ani fen saninyaninw lɔn ka o bɔ jɔgɔn na. O te ne ta Nenekirilonw* jate; o te ne ta saninmanya jate.

²⁷ Aw ta jamɔgɔw be aw ce ra i ko wara minw be sogo mina k'a tigetige; o be mɔgɔw faga, o be mɔgɔw nin halaki ka naforojugu sɔrɔ o ra. ²⁸ Aw ta ciraw be mɔgɔw ta kojuguw dogo, i ko mɔgɔ be kogo mun k'a gbe cogo min na; o be to ka faninya fɔ ko Ala ka fen dɔ yira olugu ra, ka mɔgɔw lafiri ni o ta cirayakumaw ye. O b'a fɔ ko: <Dunɔpatigi Ala k'a fɔ!> K'a sɔrɔ Matigi Ala ma kuma o fe.

²⁹ «Jamanadenw be ben mɔgɔw kan ka o bo-rofenw sonya; o be desɛbagatɔw, ani fagantanw tɔjɔ, o be lonanw minako juguya, ka o ta jo bɔsi o ra.

³⁰ «Ayiwa, ne k'a fle ni a kera ko hali mɔgɔ kelen bena sɔrɔ o ce ra, min be ke i ko kogo, ka mɔgɔw tanga, min be ke ne ja kɔrɔ i ko dugu kogo cidaw kɔrɔsibaga, ka jamana kisi, janko ne kana na dugumɔgɔw halaki, nka ne ma mɔgɔ si sɔrɔ. ³¹ O kosɔn ne bena ne ta jusugban ben o kan, ka o jeni ni ne ta dimi ta tasuma ye fɔ ka

o ban. Ne bena o ta kewalew hake ben o kan; Dunupatigi Ala ko ten.»

23

Samari mara ta jatoya

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:
² «Adamaden, muso fla le tun be yi, o fla be tun be bamuso kelen na. ³ Ayiwa, ka o to Misiran, o ka jatoya ke; o ka jatoya ke o sunguruman. Cew ka o sinw momo, o ka o sunguruman sinw mina yi. ⁴ Koromusoman togo tun ye ko Ohola, dogomusoman togo tun ye ko Oholiba. Ne ta musow tun lo; o tun ka dencew, ani denmusow soro ne fe. Min togo tun ye ko Ohola, ale ye Samari le ye; Oholiba, ale ye Zeruzalemu ye.

⁵ «Ohola ka jatoya ke, k'a soro ne ta muso tun lo. A pamogocce minw tun ye Asirikaw ye, a siginogonw, olugu nege gbanna a ra fo k'a jarabi o ra. ⁶ Olugu tun be derege wulenman numanmanw le don, kuntigiw, ani fagamaw tun lo, o be tun ye kanbelen saramanw le ye, o be tun ye sotigiw ye, o be yelen sow kan. ⁷ Ohola k'a yere di olugu le ma jatoya ra; o be tun ye Asiri jamana cew be ra cejumanw le ye. O mogoc minw nege tun gbanna a ra fo k'a jarabi o ra, a ka a yere lanogo ni olugu be ye, ni o ta jow ye. ⁸ A tun derira jatoya min na kabini Misiran, a ma o dabra; sabu kabini a sunguruman, cew tun be jen ni a ye. O tun b'a sunguruman sinw mina, ka jatoya ke ni a ye k'a lanogo. ⁹ O koson ne fana k'a don a pamogocew boro; ne k'a don Asirikaw boro, minw nege tun gbanna a ra fo k'a jarabi o

ra. ¹⁰ Olugu le ka a fari lakolon bo kene kan, k'a dencew, ani a denmusow mina, ka ale yere faga ni kerekemuru ye. O k'a ta kojuguw hake bo a ra, k'a ke fo muso tow bee b'a ko fo.

Zeruzalemu dugu ta jatoya

¹¹ «Ayiwa, a dogomuso Oholiba ka o ye, nka ale ta ceke negejuguyara tuun ka teme a koromuso ta kan; a ta jatoya temena koromusoman ta kan pewu. ¹² Asiri jamana ta cew nege gbanna ale fana ra fo k'a jarabi o ra: kuntigiw, ani fagamaw tun lo; a siginogonw tun lo. O be fanjuman dawulaman le don; o bee ye sotigiw ye, o be yelen sow kan, o bee ye kanbelen saramanw ye. ¹³ Ne k'a ye ko ale fana k'a yere lanogo, ko o fla bee ka sira kelen le tagama. ¹⁴ Nka dogomusoman ka do fara a ta jatoya kan. A ka ce dow tagamasiyen ye kogo kan; a ka Babilonika dow ja lesenin wulenman ye. ¹⁵ Cesirijara tun sirinin be o ce ra, jalamugu cejumanw melegenin be o kun na. O bee tun be i ko kuntigiw, o tun be i ko Babilonikacew yereyere, minw worora Babiloni, o yere ta jamana ra. ¹⁶ Kabini Oholiba ka olugu ye doron, olugu nege gbanna a ra fo k'a jarabi o ra; a ka ciraden dow ci o fe Babiloni jamana ra ka o wele ka na. ¹⁷ Babilonikacew nana a fe ka na jen ni a ye a layoro ra. O ka jatoya ke ni a ye k'a lanogo. O k'a lanogo ka ban minke, o loko bora a ra. ¹⁸ A tun k'a ta jatoya ke bee ja na, k'a fari lakolon bo kene kan minke, ne banna a ra i ko ne tun banna a koromuso ra cogo min na. ¹⁹ A k'a do fara a ta jatoya kan, k'a caya, k'a ke i n'a fo wagati min a sunguruman tun be jatoya

kera Misiran. ²⁰ A ɲamɔɔɔɔw nege gbanna a ra fo k'a jarabi o ra; sabu olugu baraka tun be i ko falice ta, o fanga be i ko soce ta.

Ala bena Zeruzalemu ta kojugu hake bo a ra

²¹ «Oholiba, ele sunguruman tun be maro-bariyako minw kera, i hakiri jigira o ra sisan; o wagati ra Misirankaw tun be to ka maga i sinw na, ka i sunguruman sinw momo.

²² «O koson, ele Oholiba, ne Dunupatigi Ala ko: A fle, ne bena i ɲamɔɔɔɔw kononosu i kama, minw logo bora i ra; ne bena o lana i kama ka bo fan bee ra. ²³ Ne bena Babilonikaw lana, ani Kalideka tow bee: Pekodi, ani Sowa, ani Kowa ta mogow, ka Asirikaw bee fara olugu kan. O bee ye kanbelen saramanw ye, ani kuntigiw, ani fagamaw, ani kerekuntigibaw; o bee be yelen so kan. ²⁴ O be nana i kama ka bo sahiliyanfan na ni o ta kerekeminanw ye, ani o ta sowotorow, ani o ta kerekewotorow, ani kerekejama camanba. O bena lo ka i lamini fan bee ra, ni o ta negebennan belebelew, ani a fitiniw ye, ani o ta negefugulaw. Ne ka i ta kiti ko don olugu le boro; o bena i ta kiti tige ka kaja ni o yere ta sariyaw le ye, ²⁵ I ma ne ta kanuya min jate, ne bena o dimi ben i kan. O mogow bena fariya i ma kosebe; o bena i nun ni i torow tige. I ta mogow to minw bena to, o bena olugu faga ni kerekemuru ye. O bena i dencew, ani i denmusow mina. Ni minw ka bosi o boro, tasuma be olugu jeni. ²⁶ O bena i ta faniw bee bo i ra, ka i ta masirifenw fana bo i ra. ²⁷ O ra, i ka marobariyakow, ani jatoya min damina

kabini Misiran, ne bena o ban. I tena jabo o fe tuun, i hakiri tena jigi Misiran ta kow ra tuun.

²⁸ «Sabu Dununatigi Ala ko: A fe, i be mogo minw koninya, ne bena i don olugu le boro; mogo minw nege bora i ra, ne bena i don olugu le boro.

²⁹ O bena i mina ni koninya le ye. O bena i ta baara ton ta. O bena taga ka i lakolon to, ka i waraganin to; i ta jatoya maroya bena bo kene kan, ani i ta marobariyakow, ani i ta jogojuguya.

³⁰ O bena i mina o cogo le ra; sabu i ka i yere bla jatoya ra ni siyaw ye, ka i yere lanogo ni o ta jow ye. ³¹ I ka i koromuso Ohola ta sira jagon le tagama; o koson ale minna fiye min na, ne bena o fiye le don ele fana boro.

³² Dununatigi Ala ko: I koromuso Ohola minna fiye min na, ele fana bena min o le ra.

O fiye ka bon, a ka dun;
mogow bena yereko i ma, ka i logobo,
sabu fiye fanin lo kosebe.

³³ I bena fa a ra fo ka panamini, ka i jusu kasi;
sabu i koromuso Samari minna fiye min na,
o fiye ye cenri ni jatige ta fiye le ye.

³⁴ I bena a min k'a ban pewu,
fo ka fiye gbasi k'a cici,
k'a ke ka i sinw tigetige.
Sabu ne kumana,
Dununatigi Ala ko ten.

³⁵ «O koson Dununatigi Ala ko: I n'a fo i jinana ne ko, ka ne firi i yere ko fe, o ra i ta marobariya ni i ta jatoya kunko bena ben i yere kan.»

Samari mara ni Zeruzalemu dugu ta kiti

³⁶ Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Adamaden, i tɛ Ohola ni Oholiba jaraki wa? O ka ko haramunin minw kɛ, o fɔ o ye! ³⁷ Sabu o ka jɛnɛya kɛ, mɔgɔw jori fana ka o borow maraga. O ka jɛnɛya kɛ ni o ta jow le ye; ka fara o bɛɛ kan, o tun ka den minw sɔrɔ ne fɛ, o ka o denw le kɛ ka o ta jow sɔn. ³⁸ Nka o ka min kɛ ne ra fana, o flɛ nin ye: O ka ne ta yɔrɔ saninman* lanɔgɔ o lon kelen na, ka ne ta Nɛnɛkironw* kɛ lon gbansanw ye. ³⁹ O ka o ta denw kɛ ka o ta jow sɔn lon min na, o lon kelen na o tagara don ne ta yɔrɔ saninman kɔnɔ k'a lanɔgɔ. O ka o le kɛ ne ta batoso kɔnɔ. ⁴⁰ O yɛrɛ ka cira bla ka taga cɛ dɔw wele ka bɔ fɔ yɔrɔjan. Ciraden sera olugu ma minke dɔrɔn, olugu nana. O ra, aw ka aw yɛrɛ ko, ka kale la aw pada ra, ka aw yɛrɛ masiri o cɛw kosɔn. ⁴¹ Aw sigira lanan cɛɓuman dɔ kan, ka tabali dɔ labɛn ka bla o cɛw na fɛ, ka ne ta wusunan saninman ni ne ta turu saninman* bla o kan. ⁴² Mɔgɔ camanba tun nana; o mɔgɔ miiribariw camanba ta mankanw tun bɛ bɔra. Cɛ dɔw fana tun nana ka bɔ kongokolon fanw bɛɛ ra. Olugu ka bororanɛgɛw don balemamuso fla borow ra sa, ka jala dawulaman dɔw siri o kunw na.»

⁴³ «A kɛra ten minke, ne k'a fɔ ko: <Jɛnɛya ka nin muso min halaki ka ban, o belɛn b'a yɛrɛ blara jatɔya ra tuun wa!> ⁴⁴ Cɛw bɛ don a fɛ i ko mɔgɔ bɛ don jatɔmuso fɛ cogo min na. Cɛw donna Ohola ni Oholiba fɛ o cogo le ra; muso marobariw lo. ⁴⁵ Nka cɛ terennin dɔw le bɛna o ta kiti tigɛ, i ko o bɛ muso jɛnɛyakeɓagaw, ani mɔgɔfagabagaw ta kiti tigɛ cogo min na; sabu o ka jɛnɛya kɛ, o boro ka mɔgɔw faga fana.

⁴⁶ «Dunupatigi Ala ko: Kerεkejama dɔ ye lajen ka na o kama, ka na jatige ben o kan ka o borofenw bεε cε. ⁴⁷ O jama bεna o bon ni kabakuru ye, ka o faga ni kerεkemuru ye; o bεna o dencew, ani o denmusow faga, ka tasuma don o ta bonw na. ⁴⁸ Ne bεna marobariyakow ban jamana kɔnɔ o cogo le ra. O ko bεna muso tɔw bεε ladi, k'a to o si kana aw ta marobariya nɔgɔn kε. ⁴⁹ O bεna aw ta marobariya kunko ben aw kan. Aw ta josɔn jurumun hake bεna bɔ aw ra. Ni o kera, aw bεna a lɔn ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.»

24

Zeruzalemu bε i ko nεgedaga min cenna

¹ San kɔnɔntɔnnan karo tannan tere tan, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:
² «Adamaden, bi lon seβε; a tɔgɔ yerεyεre seβε k'a bla; sabu Babilɔni masace nana Zeruzalemu dugu kama bi lon yere le ra.

³ «Kuma korɔman dɔ fɔ nin siya murutinin ye; a fɔ o ye ko Dunupatigi Ala ko:
 Nεgedaga dɔ laben, k'a sigi ta kan,
 i ye ji kε a ra.

⁴ Sogo tigetige k'a bla a kɔnɔ,
 sogokuru panamanw, ani woto, ani kamankun;
 sogo kolomanyɔrɔ panaman dɔw ke k'a tɔ dafa.

⁵ Saga pumanman dɔ ta sogo ke daga kɔnɔ,
 ka lɔgɔ ke tasuma ra nεgedaga kɔrɔ.
 A to a ye wuri, a ye barabara koseβε,
 k'a to a kolomanyɔrɔw bεε ye mɔ.

⁶ «Sabu Dunupatigi Ala ko:

Bɔnɔ bɛna mɔgɔfagadugu sɔrɔ,
dugu min bɛ i ko son ka nɛgɛdaga min mina,
min ta son tɛ bɔra a ra ka ye.

Sogokuruw ta kelen kelen ka bɔ a kɔnɔ;
i kana wolomari kɛ, ni i boro ka ben min ma, i
bɛ o bɔ.

⁷ Sabu Zeruzalemukaw ka mɔgɔ minw faga, o jori
bɛ dugu kɔnɔ;

o ka o jori bɔn farajalan le kan,
o m'a bɔn dugu ma
janko buguri y'a datugu.

⁸ Ne fana ka o ta mɔgɔ faganinw jori to fara kan,
janko a kana se ka datugu,
janko ka ne ta jusugban lawuri o kama,
ka ne yɛrɛ dimibɔ o ra.

⁹ «O kosɔn Dunupatigi Ala ko:

Bɔnɔ bɛna mɔgɔfagadugu sɔrɔ,
sabu ne fana bɛna lɔgɔ camanba don ka tasum-
aba mana.

¹⁰ Lɔgɔ camanba lajɛn, ka tasuma mana;
sogo tobi k'a mɔ kɔsɛbɛ,
ka nanfenw kɛ a ra.

A to a kolomanyɔrɔw ye mɔ fɔ k'a sisi.

¹¹ O kɔ, i bɛ nɛgɛdaga lakolon sigi takami kan,
a ye gban, a siranɛgɛ ye jeni,
janko a nɔgɔw ye yeele a kɔnɔ,
son ye bɔ a ra.

¹² «Nka o sɛgɛ bɛɛ ye gbansan le ye; son caman
min ka nɛgɛdaga mina, o tɛ bɔra a ra. Hali
tasuma tɛ se k'a bɔ a ra.

13 «Aw Zeruzalemukaw ka kokolon minw ke, o le ka aw lanogo. Ne tun b'a fe ka aw saninya, nka aw ma son ka saninya ka bo aw ta nogo ra. O ra, aw koni tena saninya tuun, fo ni ne nana ne ta jusugban be ben aw kan ka ban tuma min na. 14 Ne Matigi Ala, ne le kumana. A wagati sera, ne bena a ke. Ne tena a to kebari ye, ne tena makari, ne tena ne kan yelema. Ne bena aw ta kiti tige ka kapa ni aw tagamacogo ni aw ta kewalew le ye; Dunupatigi Ala ko ten.»

Ala ka Ezekiyeli bono a muso ra

15 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: 16 «Adamaden, a fe, mogo min ko ka gbelen i ma, ne bena bara ka o tigi le ta ka bo i koru. Nka i man kan ka i panasisi, walama ka kasi, walama ka naji bo. 17 Mogo si kana i nunakan men; i kana sanga ke. I ta jalamugu mini i kuna, ka i ta sanbara don i sen na; i kana i pada dugumayanfan datugu, i kana sangadomuni ke ni mogow ye.»

18 Ayiwa, ne kumana jama fe sogomada fe; ne muso sara wulada fe. O lon dugusagbe sogoma, Ala tun ka min fo ne ye, ne ka o ke. 19 Mogow k'a fo ne ma ko: «I ka nin ko minw ke, i b'a fe ka min yira an na, i te o jafu an ye wa?» 20 Ne ka o jaabi ko: «Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma, ko: 21 «A fo Izirayeli mara mogow ye ko Dunupatigi Ala ko: A fe, ne yere bena a to mogow ye ne ta yoro saninman* lanogo; o yoro min ye aw ta baraka ni aw ta yerebonya sababu ye, yoro min ko ka di aw ye, ani min ko ka bon aw ma. Aw ka aw dencew, ani aw denmuso minw

to aw kɔ Zeruzalemu, mɔgɔw bɛna olugu faga ni kerɛkemuru ye. ²² Ni o kɛra, ne k'a kɛ cogo min na, aw fana bɛna a kɛ o cogo ra. Aw tɛna aw pada dugumayanfan datugu, aw tɛna sangadomuni kɛ ni mɔgɔw ye. ²³ Aw bɛna aw ta jalamugu siri aw kun na, ka aw ta sanbara don aw sen na. Aw tɛna aw janasisi, aw tɛna kasi. Aw bɛna fasa aw ta terenbariyaw kosɔn; aw bɛna to ka ɲuna ɲɔgɔn kosɔn. ²⁴ Ezekiyeli ka min kɛ, o bɛna kɛ tagamasiyɛn le ye ka aw lasomi; ale k'a kɛ cogo min na, aw fana bɛna a kɛ ten le. Ni o kow nana kɛ, aw bɛna a lɔn ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.»

²⁵ «Ayiwa, adamaden, yɔrɔ min ye o ta baraka sababu ye, ani o ta ninsɔndiya sababu, ani o ta masiri, o yɔrɔ min ko ka gbɛlɛn o ma, min ko ka bon o ma kɔsɛbɛ, ni ne nana o yɔrɔ bɔ o boro lɔn min na, ka o dencɛw, ani o denmusow fana bɔ o kɔrɔ, ²⁶ o lɔn na mɔgɔ dɔ boribagatɔ dɔ bɛna na o kow lakari ele ye. ²⁷ O lɔn na, i nɛn bɛna foni; i bɛna kuma ni o tigi ye. I tɛna kɛ bobo ye tuun. I ta ko bɛna kɛ tagamasiyɛn ye ka o lasomi; ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Siya tɔw ta kiti

25

(25-32)

Amɔnkaw ta kiti

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:
² «Adamaden, i pasin Amɔnkaw ma, ka ciraya kɛ o kama! ³ A fɔ Amɔnkaw ye ko: «Aw ye Dunupatigi Ala ta kuma lamɛn! Dunupatigi Ala

ko: Wagati min na o ka ne ta yoro saninman* lanogo, ka ne ta jamana Izirayeli ci k'a ke yoro lakolon ye, ka Zuda mara mogow mina ka taga jamana were ra, aw k'a fo o ra ko: Onhon co!
⁴ O le koson, a fle, ne bena aw Amonkaw di tereboyanfan mogow ma, ka aw ke o ta ye; o bena o ta bonw lo aw ta jamana konso, ka aw ta jamana ke o sigiyoro ye. Olugu le bena aw ta yiridenw domu, olugu le bena aw ta beganw ta nono min. ⁵ Raba min ye aw ta duguba ye, ne bena o ke o ta jogomew ta domunikeyoro ye, ka Amonkaw ta jamana to bee ke o ta beganmarayorow ye. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.

⁶ « <Sabu Dunupatigi Ala ko: I n'a fo aw ka tegere fo, ka don ke, ka ninsondiya ni konononjuguya suguya bee ye Izirayeli jamana ta bonso koson, ⁷ o ra, ne bena ne boro korota aw kama, ka aw di siya tow ma, k'a to o ye aw borofenw ce. Ne bena aw ta siya togo tunu ka bo siya tow ce ra, ka aw ta jamana togo bo jamana tow ce ra. Ne bena aw halaki; ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.> »

Mohabukaw ta kiti

⁸ «Dunupatigi Ala ko: I n'a fo Mohabukaw, ani Seyirikaw b'a fora ko: <A fle, Zuda mara kera i ko siya tow!> ⁹ O koson, ne bena Mohabu jamana fan kelen labla o juguw ye; dugu minw be o ta jamana dancew ra, ne bena o duguw halaki, o dugu minw ye o ta jamana dawula ye, i n'a fo Beti Yesimoti, ani Baali Mehon, ani Kiriyaatayimu.

10 «Ne bɛna o ni Amɔn jamana bɛɛ labla tereboyanfan mɔgɔw ye, k'a kɛ o ta ye. Ni o kɛra, Amɔnkaw tɔgɔ bɛ tunu ka bɔ siya tɔw cɛ ra. 11 Ne bɛna ne ta kitiw ben Mohabukaw kan. Ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Edɔmukaw ta kiti

12 «Dunupatigi Ala ko: Edɔmukaw ka ko minw kɛ ka o yɛɛ dimibɔ Zuda mara mɔgɔw ra, ani o ka o yɛɛ dimibɔ fɔ ka na jarakiba ben o yɛɛ kan minkɛ, 13 o kosɔn ne Dunupatigi Ala ko: Ne bɛna ne boro kɔrɔta Edɔmu jamana kama, ka adamadenw, ani bɛganw bɛɛ faga. K'a ta Teman, ka taga a bla fɔ Dedan, ne bɛna o bɛɛ ci k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye; kɛrɛkɛmuru bɛna o bɛɛ faga. 14 Ne bɛna ne yɛɛ dimibɔ Edɔmukaw ra, ne ta mɔgɔw sababu le ra, minw ye Izirayelimɔgɔw ye; o bɛna Edɔmukaw sara ka kapa ni ne ta dimi ni ne ta jusugban ye. Ni o kɛra, Edɔmukaw bɛna ne ta dimibɔko silɔn. Dunupatigi Ala ko ten.»

Filisikaw ta kiti

15 «Dunupatigi Ala ko: I n'a fɔ Filisikaw ka o yɛɛ dimibɔ, ka o yɛɛ dimibɔ ni kɔnɔnɔjuguya suguya bɛɛ ye, ka halakiri kɛ ka kapa ni o ta kɔninya banbari ye, 16 o kosɔn Dunupatigi Ala ko: A flɛ, ne bɛna ne boro kɔrɔta Filisikaw kama. Ne bɛna Keretikaw faga; mɔgɔ tɔ minw tora kɔgɔjida ra, ne bɛna olugu halaki. 17 Ne bɛna ne ta dimiba le bɔ o ra; ne jusu gbanninba le bɛna o sara. Ni ne nana ne yɛɛ dimibɔ o ra ten minkɛ, o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

26

Tirikaw ta kiti

¹ San tan ni kelennan, karo tere fɔlɔ ra, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

² «Adamaden, Tiri dugu k'a fɔ Zeruzalemu ta ko ra minke ko: <Ŋnhɔn, Zeruzalemu min tun ye siyaw bɛɛ tagayɔrɔ ye, ale donda karira! Mɔgɔw bɛna yeɛma anw le fɛ sisan. Anw le bɛna fa naforo ra, ale bɛna ke yɔrɔ lakolon ye.>

³ Ayiwa, o kumaw kosɔn, Dunupatigi Ala ko: A fɛ ne bɛ wuri ele Tiri kama! Ne bɛna siya caman kɔnɔnɔsu ka na i kama i ko kogɔji jikurubaw.

⁴ O bɛna Tiri dugu laminikogow ci, k'a sankasojanw benben; ne bɛna a buguri bɛɛ flan ka bɔ yi, k'a yɔrɔ ke faralakolon ye.

⁵ Tiri bɛna ke dugukolojalan le ye kogɔji cɛ ma, jɛgeminabagaw bɛna o ta jɔw ja yɔrɔ min na; sabu ne le kumana, Dunupatigi Ala ko ten. Siya wɛrɛw bɛna Tiri dugu ni a kɔnɔfɛnw bɛɛ le cɛ.

⁶ A kerɛfɛdugu misen minw bɛ kogɔjida yɔrɔ tɔw ra, kerɛkemuru bɛna o mɔgɔw faga. Ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁷ «Sabu Dunupatigi Ala ko: A fɛ, ne bɛna Babilɔni masacɛ Nebukadinesari lana ka bɔ sahiliyanfan na Tiri dugu kama; masaw ta masa lo. A bɛna na ni sow ye, ani sowotorow, ani sotigiw, ani kerɛkeden jamaba.

⁸ Tiri kerɛfɛdugu misen minw bɛ kogɔjida yɔrɔ tɔw ra, a bɛna o mɔgɔw bɛɛ faga ni kerɛkemuru ye; a bɛna tintinw lalaga, ka yɛlɛnyɔrɔw lɔ ka dugu kogo lamini. A bɛna negebennanw ta aw kama.

⁹ A bɛna a ta kogocifɛnw ke ka aw ta dugu kogow ci, ka aw ta sankasojanw benben ni a ta

dingasoginanw ye. ¹⁰ A ta sow camanba borito ta gbangban bena aw datugu. Ni Babiloni masace nana don aw ta dugu donda fe i ko mogo be don dugu minanin konɔ cogo min na, o tuma aw ta dugu kogow bena yereyere a ta sotigiw, ani a ta sowotorow ni wotorow senw mankan fe. ¹¹ A ta sow senw bena aw ta dugukonɔsiraw bee dondon; a bena aw ta jamana mogow faga ni kerekemuru ye, ka aw ta bonbaw ta samasen barakamanw benben dugu ma. ¹² O bena aw ta naforow ce, o bena aw ta jagofenw sonya, o bena aw ta dugu kogow ben, o bena aw ta bon ceɗumanbaw cici, k'a kabakuruw, ani a yiriw, ani a bogɔ bee ce ka taga o firi kogoji ra.

¹³ «Ne bena aw ta donkirilakanw ban; mogo tena aw ta gonifokanw men tuun. ¹⁴ Ne bena aw ta dugu ke farajalan le ye; a bena ke dugukolojalan le ye, jegeminabagaw bena o ta jow ja yoro min na. Mogo tena aw ta dugu lo kokura tuun; sabu ne Matigi Ala, ne le kumana; Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁵ «Dunupatigi Ala b'a fo Tiri dugu ma ko: Ni o nana ke fagari ke ye aw ce ra tuma min na, ni mogo mandimininw nana ke nuna ye, yala aw ta dugu benkan mankan tena kogoji kofejamana mogow ja tige fo ka o yereyere wa? ¹⁶ Kogojida jamanaw ta masacew bee bena wuri ka bo o ta masasiginanw kan; o bena o ta deregebaw bo, ka o ta fanipuman kansogoninw bo o yere ra, ka yereyere. Jatige bena o mina fo o be sigi dugu ma; o ja tigenin bena ke wagati bee, sabu aw ta ko bena o jigi tige. ¹⁷ Mogow bena nin sangadonkiri la aw kunna, k'a fo ko:

«E, ele le tununa ka bo kɔɔɔji kan wa, ele dugu togobatigi!

Ele min baraka tun ka bon kɔɔɔji kan, ele ni i ta mɔɔɔw;

aw le tun be jatige blara mɔɔɔw ra o yɔɔɔw beɛ ra.

¹⁸ Sisan aw bencogo ka kɔɔɔji kɔfejamana mɔɔɔw ja tige;

aw labancogo ka kɔɔɔji kɔfemɔɔɔw jigi tige.»

¹⁹ «Sabu Dunupatigi Ala ko: Ni ne nana aw ta dugu ci k'a ke yɔɔɔ lakolon ye tuma min na, i ko mɔɔɔ ma deri ka ke dugu minw kɔɔɔ tuun, ni ne nana jibaw lajigi aw kan, ka jibaw ke ka aw datugu tuma min na, ²⁰ o tuma o ka mɔɔɔ minw lajigi kaburu kɔɔɔ, ne bena aw fara olugu kan, ka aw bla ni folɔfolɔmɔɔɔw ye. Ne bena aw bla fo dugukolo jukɔɔɔyɔɔɔw ra, ka aw ke i ko folɔfolɔ tomokɔɔɔw, ka aw bla ni kaburukɔɔɔmɔɔɔw ye, janko mɔɔɔ kana sigi aw ta dugu kɔɔɔ tuun. Aw tena sigiyɔɔɔ sɔɔɔ dunupa ra mɔɔɔ janamanw ce ra tuun. ²¹ Ne bena aw ta ko ke jatigekoba ye; aw toɔɔ bena tunu. Mɔɔɔw bena aw yɔɔɔjini, nka o tena aw ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

27

Tiri ta yerebonya

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, ele ye sangadɔnkiri do la Tiri dugu koson. ³ Tiri dugu siginin be kɔɔɔjida ra, a be jago ke ni siya toɔɔ ye kɔɔɔji kɔfejamana caman na; a fo Tiri ye ko Dunupatigi Ala ko: E, Tiri, ele tun b'a fora

ko i ta cɛna dafanin lo!

⁴ I ta mara dan bɛ fɔ yɔrɔjan, kɔgɔji cɛmance ra;
i lobagaw ka i lo ka i ta cɛna dafa.

Tiri tun kɛra i ko jirakurunba

⁵ O ka i lo i ko jirakurunba, ka i kɛrɛfɛyɔrɔw bɛɛ
lo ni Seniri ta sipɛrɛsiyiriw ye;
o ka Liban ta sɛdiriyiri dɔ le kɛ kurun ta faniw
siribere ye.

⁶ O ka Basan yirisunba dɔ ta yiri le lɛsɛ ka o kɛ
jufaw ye;
o ka kurun kɔnɔnɔyɔrɔ lalaga ni samɔpinw ye,
ka o dondon Sipere kɔgɔjida jamanaw ta yiri dɔw
ra.

⁷ Misirankaw ta lɛnfanɔpuman sɔgɔninw le tun
ye kurun ta faniba ye;
o le tun ye kurun tagamasiyɛn ye.
Elisa kɔgɔjida ta jamanaw ta fani bulamanw, ani
a wulenmanw,
o le tun ye kurun datugufaniw ye.

⁸ «Sidɔnkaw, ani Arivadikaw le tun ye aw ta
kurunboribagaw ye.
Ele Tiri dugu yɛrɛ ta kurunlɔnɔbagabaw le tun ye
aw ta kuruntigiw ye.

⁹ Gabali lɔnnikɛbagakɔrɔw, ani a mɔgɔ hakiri-
manw,
olugu tun bɛ kurun kɔnɔ, ka to ka kurun yɔrɔ
cɛnninw lalaga.

Kɔgɔji jirakurunw bɛɛ tun bɛ na aw fɛ;
o mɔgɔw bɛɛ tun bɛna jago kɛ ni aw ye.

¹⁰ «Pɛrɛsikaw, ani Ludikaw, ani Putikaw le tun
ye aw ta kɛrɛkɛjama mɔgɔw ye;

olugu tun ye aw ta kerekεε dōw ye.
 O tun bε o ta nεgebennanw, ani o ta nεgefugulaw
 dulondulon dugu kōnō;
 olugu le tun ka tōgōba di aw ma.
 11 Arivadikaw, ani aw yεε ta kerekεcεw bε dugu
 laminikogow kōrōsi;
 Gamadikaw, olugu bε sankasojan kunna.
 O tun bε o ta nεgebennanw dulon dugu kogow
 ra;
 o tun ka aw ta dugu cεpa dafa.»

Siya minw tun bε jago kε ni Tirikaw ye

12 «Tarisisikaw tun bε jago kε ni aw ye, sabu
 fεnnuman caman tun bε aw fε; o tun bε o ta
 warigbε ni o ta nεge ni o ta leten ni o ta ntileku
 nεge falen aw ta jagofenw na.

13 «Yavankaw, ani Tubalikaw, ani Mesεkikaw
 tun bε jago kε ni aw ye; olugu tun bε jōnw, ani
 siranεgefεnw falen aw ta jagofenw na.

14 «Beti Togarimakaw tun bε wotorosamasow,
 ani kerekεsow, ani sofaliw falen aw ta jagofenw
 na.

15 «Dedankaw fana tun bε jago kε ni aw ye.
 Kōgōjida jamana caman tun bε sannu kε aw le fε;
 o tun bε aw sara ni samajinw ye, ani ebeniyiri.

16 «Sirikaw* fana tun bε sannu kε aw fε, sabu
 fiyeerefen camanba le tun bε aw fε. Olugu tun
 bε aw ta fiyeerefenw falen ni sikaribuli luluw
 ye, ani fani wulenman numanmanw, ani fani
 sōgōnin numanmanw, ani lenfaniw, ani korayi
 luluw, ani rubi luluw.

---

* 27:16 27.16 Kitabu dōw b'a fō ko Edōmukaw.

17 «Hali Zuda ni Izirayeli jamana fana tun be jago ke ni aw ye; o tun be aw ta fiyeerefenw falen ni Miniti mara ta alikama* ye, ani no, ani li, ani turu, ani munturu.

18 «Damasikaw fana tun be sanni ke aw fe, sabu fiyeerefen camanba le tun be aw fe; aw borofenw tun ka ca kosebe. Olugu tun be aw ta fiyeerefenw falen ni Helibon mara ta duven ye, ani Sahari mara ta sagasi.

19 «Vedankaw, ani Yavanka minw be bo Uzali, olugu fana tun be na ni nege gbasinin ye, ani sumadiyananw, ka na o falen aw fe aw ta fiyeerefenw na.

20 «Dedankaw fana tun be na fani gbirimanw falen aw fe, fani minw be la sow ko ra ka sigi a kan.

21 «Arabuw, ani Kedari mara ta kuntigiw bee tun be jago ke ni aw ye; olugu tun be na ni sagadenw, ani sagajigiw, ani bakoroninw ye aw fe.

22 «Sabakaw, ani Rahemakaw fana tun be jago ke ni aw ye; o tun be aw ta fiyeerefenw falen ni kasadiyananw bee ra pumanmanw ye, ani luluw, ani sani.

23 «Harankaw, ani Kanekaw, ani Edenikaw, ani Saba mara ni Asiri mara ni Kilimadi mara ta jagokebagaw fana tun be na jago ke ni aw ye. 24 Olugu tun be fani dawulamanw le jago ni aw ye; o tun be na ni deregeba bulamanw, ani fani pumanman sogoninw ye, ani tapi negennin suguya caman, ani jurukise dankopumanw.»

Tiri be halaki a ta yerebonya koson

25 «Jirakurunbaw le tun be aw ta jagofenw ta.

Aw ta dugu tun fara jagofen camanba le ra kɔgɔji
 cɛ ma yi.

26 Nka aw ta kurunboribagaw tagara ni aw ye fɔ
 yɔrɔjan kɔgɔji cɛ ma minke,
 tereɔyanfan ta fɔɔ fariman ka aw ta jiraku-
 runba karikari kɔgɔ ji cɛ ma.

27 Aw ta natorow, ani aw ta jagofenw, ani aw ta
 fiyeerefenw,
 ani aw ta kurun ta baaradenw, ani kurunborib-
 agaw,
 ani kurunlalagabagaw, ani jagokeɓagaw, ani
 kerekedenw bɛɛ,
 ani mɔgɔ tɔ minw bɛɛ tun bɛ ni aw ye,
 olugu bɛɛ tora kɔgɔji ra
 aw halakilon na.

Tiri halakicogo ka siya tɔw ja tige

28 Aw ta kuruntigiw kulekan fɛ,
 kɔgɔjida mɔgɔw bɛ yereyerera.

29 Siya tɔw ta kurunboribagaw
 ani o ta kurun baaradenw, ani o ta kuruntigiw
 bɛɛ,
 olugu bɔra o ta kurunw kɔɔ,
 ka taga lɔ ji da ra.

30 O bɛ o kan kɔrɔta ka kasi aw kunna;
 o jusu kasinin bɛ kule koseɓɛ.
 O bɛ buguri cɛ k'a kɛ o kun na,
 ka kolonkolon bugurigɛ ra.

31 O ka o kun li aw kosɔn,
 ka bɔrɔfaniw don o yere ra;
 o jusukun tɔrɔnin bɛ kasi aw kunna,
 o jusu kasinin bɛ maɓumankokanw fɔ.

32 O tɔrɔnin bɛna sangadɔnkiri dɔ la aw kunna;
 o bɛna nin maɓumanko dɔnkiri la k'a fɔ ko:

«E, dugu juman le tun be i ko Tiri sa?
Tiri ta mankan beɛ le banna tan sisan kɔgɔji ce
ma wa?»

Tiri ta ko beɛ banna

³³ Aw ta jirakurunw tun be kɔgɔji cetige ni aw ta
fiyeerefenw ye
ka taga jamana caman wasa.
Aw ka dugukolo masacew fentigiya
ni aw borofen caman ye, ani aw ta jagofen
caman.

³⁴ Ayiwa, sisan kɔgɔji jikuruw ka aw ta kurunw
karikari,
ka o lajigi fo ji dunmanyoro ra;
aw ta jagofenw, ani aw ta kurunkonomogow beɛ,
o beɛ jigira ji jukoro.

³⁵ Minw ye kɔgɔji kofejamana mogow ye,
aw ta ko ka olugu beɛ jigi tige;
o ta masacew kunmasi ce ra,
o panasisira.

³⁶ Siya tow ta jagokebagaw be kabakoya fo ka
filen fiye aw ra;
aw ta ko kera jatigekoba le ye.
Aw ta koni banna le pewu!»

28

Tiri masace ta kiti

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:
² «Adamaden, a fo Tiri dugutigi ye ko Dunupatigi
Ala ko:
«Yerebonya donna ele jusu ra,
fo i ko: Ne ye Ala le ye,
ne siginin be alaw ta sigiyoro le ra
kɔgɔji ce ma!»

K'a sɔrɔ ele ye adamaden le ye, i tɛ Ala ye;
nka i bɛ i yɛrɛ ta miiriya jate i ko Ala ta miiriya.

³ A flɛ, i ta hakiritigiya kɔni temena hali Danɛli*
ta kan;

gundo si ma dogo i ma.

⁴ I ta hakiritigiya ni i ta faamuri sababu ra
i ka naforoba sɔrɔ;
i ka sanin ni warigbɛ sɔrɔ
ka o bla i ta naforoblayɔrɔ ra.

⁵ Hakiritigiyaba min bɛ i fɛ jagoko ra,
o le ka i ta naforo caya;
nka o naforo ko ka yɛrɛbonya don i jusu ra.

⁶ «Ayiwa, o kosɔn Dunupatigi Ala ko:
i n'a fɔ i bɛ i yɛrɛ ta miiriya jate i ko Ala ta
miiriya,

⁷ o kosɔn, a flɛ, ne bɛna siya wɛrɛ mɔgɔ dɔw lana
i kama;

siyaw bɛɛ ra mɔgɔ farimanw lo.

O bɛna o ta kɛrɛkɛmuru bɔ, ka i ta hakiritigiya
baaraw halaki,

ka i ta nɔɔrɔ cɛn.

⁸ O bɛna i lataga lahara dingaba kɔnɔ;

i bɛna sa sacogojugu ra kɔgɔji cɛ ma.

⁹ Yala i bɛna se k'a fɔ i fagabaga ja kɔrɔ tuun
wa,

ko: <Ne ye ala le ye wa>?

Ele tɛ foyi ye ni adamaden tɛ;

i tɛ ala ye i halakibagaw boro dɛ!

¹⁰ I bɛna sa siya wɛrɛ mɔgɔw boro

i ko mɔgɔ kɛnɛsigibariw;

sabu ne kumana.

---

* **28:3** 28.3 Danɛli: Aw ye Ezekiyeli 14.14 flɛ.

Dunupatigi Ala ko ten.»

¹¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ¹² «Adamaden, ele ye sangadɔnkiri dɔ la Tiri masace ta ko ra. A fɔ a ye ko Dunupatigi Ala ko: <Bɛɛ tun bɛ ele le flɛ, sabu i ta hakiritigiya tun ka bon, i ta cɛɲa tun dafanin lo.

¹³ I tun siginin bɛ Edɛni, Ala ta yiritu kɔnɔ. Lulu suguya bɛɛ tun kɛra ka i masiri: Sariduwani luluw, topazi luluw, jama luluw, kirisoliti luluw, onikisi luluw, zasipe luluw, safiri luluw, sikaribuli luluw, ani emerodi luluw. I ta masirifenw, ani i ta minanw bɛɛ tun ye sanin le ye;

o bɛɛ tun labenna i ye kabini lon min na i danna.

¹⁴ Ne tun ka i kɛ serubɛn mɛlɛkɛ* le ye, min bɛ yɔrɔ kɔrɔsi;

ne tun ka i bla o le kama.

I tun bɛ Ala ta kuru saninman kan, i tun bɛ tagama kabakuru tasumamanw cɛ ra.

¹⁵ Kabini i danna lon min na, i jusukun tun gbenin lo i ta sira bɛɛ ra, fɔ lon min na terenbariya nana ye i ra.

¹⁶ Jago diyara i ra, ka ɲa i boro minke, o ka i bla tɔɲɔri ra, ka i bla jurumun na.

O kosɔn ne bɛ i gben ka bɔ Ala ta kuru kan, ka i kɛ i ko mɔɔɔ tow.

Ne bɛ ele serubɛn mɛlɛkɛ yɔrɔkɔrɔsibaga gben, ka i labɔ lulu kabakuruw manamanatɔ cɛ ra.

¹⁷ I ta cɛɲa ka yerɛbonya don i jusu ra, i ta nɔrɔ kera sababu ye ka i ta hakiritigiya cɛn. O kosɔn ne bɛ i firi dugu ma,

ka i ke flerifen ye masace tow na korɔ.

¹⁸ I ka terenbariyako caman minw ke,
ani i ka mɔgɔw tɔɔɔ i ta jago ra minke,
o le ka i ta sigiyɔɔ saninmanw lanɔgɔ.

O kosɔn ne bena tasuma dɔ mana i sigiyɔɔ ce
ma,

ka i jeni fɔ ka i ban.

Ne be i jeni fɔ ka na i ke bugurigbe ye dugukolo
kan,

i flebagaw bee na korɔ.

¹⁹ Siya minw bee tun ka i lon,

i ta ko bena olugu bee jigi tige.

I ta ko kera jatigekoba le ye;

i ta koni banna le pewu!> »

Sidonkaw ta kiti

²⁰ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

²¹ «Adamaden, i nasin Sidon dugu ma ka ciraya
ke o kama! ²² A fɔ ko Dunupatigi Ala ko:

<A fle, ne bena wuri ele Sidon dugu kama,

ka ne ta bonya yira aw ce ra.

Ni ne nana ne ta kitiw ben i kan tuma min na,

o tuma i bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

Ni o kera, i bena ne ta saninmanya jate.

²³ Ne bena banajuguw ben aw kan;

mɔgɔw faganinw jori bena woyo dugukɔnɔsiraw
kan.

Mɔgɔ faganinw bena benben aw ce ra,

sabu kerekemuru bena na aw kama ka bɔ fan
bee ra.

Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala
ye.> »

24 «Ni o kera, siya minw be i ko binjugu min be
 mogo fari tigetige,
 walama i ko nani min be mogo sogo,
 olugu do tena wuri Izirayeli mara kama tuun.
 Siya do tena soro a kere fe tuun min b'a
 mafiyenya.
 Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Dunupatigi
 Ala ye.

25 « <Dunupatigi Ala ko: Ne tun ka
 Izirayelimogow janjan ka taga siya minw ce
 ra, ni ne nana o labo o siyaw ce ra ka o lajen
 tuma min na, o tuma ne bena a to siya tow y'a
 lon olugu sababu ra ko ne le ye Ala saninman
 ye. O bena na sigi o ta dugukolo kan, ne tun ka
 dugukolo min di ne ta jonce Yakuba ma. ²⁶ O
 bena sigi hera ni laganfiya ra; o bena bonw lo,
 ka rezensunw turu. O kerefejamana minw bee
 tun be o mafiyenyara, ni ne nana ne ta kitiw ben
 olugu kan tuma min na, o tuma Izirayeli bena
 sigi hera ni laganfiya ra. O bena a lon ko ne le
 ye Matigi Ala ye, o ta Ala.> »

29

Misirankaw ta kiti

¹ San tannan, karo tannan, tere tan ni fla,
 Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:
² «Adamaden, i nasin Misiran masace Farawona
 ma, ciraya ke a kama, ani Misiran jamana bee
 kama. ³ Kuma a fe k'a fo a ye ko Dunupatigi Ala
 ko:
 <Ne bena wuri ele Misiran masace Farawona
 kama;

ele kɔgoji danfen barakaman,
min lanin be i ta bajiw ce ra,
k'a to k'a fo ko: Ne ta Nili ba ye ne ta le ye;
ne le k'a dan ne yere ye.

⁴ Ne bena nege don i dagbaga ra,
ka i ta baji ta jεgew nɔrɔnɔrɔ i faraw ra,
ka i sama ka bo i ta baji ce ma,
i ni i ta bajirajεgew beε;
olugu nɔrɔnin be to i faraw ra.

⁵ Ne bena i firi kongokolon kɔno
i ni i ta bajirajεgew beε.
I bena taga ben kongo kɔno dugu ma;
mɔgo tɛna sɔrɔ ka i ta, ka i su don.
Kongobeganw, ani sanfekɔnɔw,
ne bena i ke olugu ta domuni le ye.

⁶ Ni o kera, Misirankaw bena a lon
ko ne le ye Matigi Ala ye.

« ‹Aw kera kara kunkurun le ye
Izirayelimogow fe.

⁷ O ko o be aw mina janko o kana ben minke, aw
karira ni o ye,
ka o kamankun mandimi.
O ko o be den aw ra minke, aw karira ni o ye,
ka o ben ka o soro tige.

⁸ « ‹O koson, Dunupatigi Ala ko: Ne bena
kerεkemuru lana aw kama, ka adamadenw, ani
beganw beε faga. ⁹ Misiran jamana bena ke
kongokolonw, ani tomow le ye. Ni o kera, aw
bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

« ‹Aw k'a fo minke ko: Nili ba ye anw ta le
ye, anw le k'a dan. ¹⁰ O koson ne bena wuri aw

kama, ka wuri aw ta bajiw fana kama. Ne bena Misiran jamana ke tomow le ye; k'a ke tomow, ani kongokolonw ye, k'a damina Migidoli, ka taga a bla fo Siyeni, ani fo Etiyopi jamana kere fe. ¹¹ Adamaden o, began o, o si sen tena bla yi tuun. Jamana bena san binaani le ke ni mogɔ ma sigi a konɔ. ¹² Ne bena Misiran jamana ci k'a ke yoro lakolon ye ka teme jamana lakolon tow bee kan, ka o ta duguw ke yoro lakolonw ye ka teme dugu lakolon tow bee kan; o be ke fo san binaani. Ne bena Misirankaw janjan siya tow ce ra, ka o yerege ka taga jamana werew ra.

¹³ « Nka Dunupatigi Ala ko: Ni san binaani dafara, ne tun ka Misirankaw janjan ka taga jamana minw na, ne bena o labo o jamanaw ra ka o lajen tuun. ¹⁴ Ne bena Misirankaw laseko o sigiyorokoro ra. Ne bena o laseko Patorosi jamana ra, o yere ta faso ra; o bena taga ke jamana do le ye min fanga ka dogo. ¹⁵ O fanga bena dogoya ka teme jamana tow bee kan; o tena o yere korota siya tow san fe tuun. Ne bena o baraka dogoya janko o kana o ta fanga sigi siya tow kunna tuun. ¹⁶ Misiran tena ke jigilayoro ye Izirayeli mara mogow fe tuun; a bena ke sababu le ye ka o hakiri jigi o ta terenbariyaw ra, sabu o tun ka deme jini Misirankaw fe. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Dunupatigi Ala ye.» »

Nebukadinesari bena Misiran jamana mina

¹⁷ San mugan ni wolonflanan, karo folo, tere folo, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ¹⁸ «Adamaden, Babiloni masace Nebukadinesari ka baaragbelen le la a ta

kerεkejama kan Tiri dugu koson, fo donita ka kerεkedenw bεε kuncε wulan, ka o bεε kamankunw mandimi; nka ale ni a ta kerεkejama ma nafa foyi soro o baaragbelen na, o ka baara min ke Tiri dugu kama. ¹⁹ O koson Dunupatigi Ala ko: A fle, ne bena Misiran jamana di Babiloni masace Nebukadinesari ma. A bena o ta naforow ce; a bena ben jamana kan ka fenw bεε ce ka taga ni o ye, ka o ke a ta kerεkejama ta sara ye. ²⁰ A ka baaragbelen min ke, ne bena Misiran jamana di a ma o baara sara ye, sabu a ka o ke ne le ye; Dunupatigi Ala ko ten.

²¹ «O lon na, ne bena do fara Izirayeli mara ta baraka kan, k'a to ele ye i da yele ka kuma o ce ra. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

30

Ala ta lonjugu sera Misiran jamana ma

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:
² «Adamaden, ciraya ke, k'a fo ko Dunupatigi Ala ko:

«E, aw ye kasi,
 sabu nin ye lonjuguba le ye!

³ Onhon, lon be surunyara;
 Matigi Ala ta lon be surunyara.

Dibilon lo,
 siyaw ta kiti lon lo.

⁴ Kerεkemuru be nana Misiran jamana kama.

A tooo bena se Etiyopikaw fana ma.

O wagati ra mogoo faganinw bena benben
 Misiran;

o juguw bena o ta naforow bæε çε ka taga ni a
 ye,
 ka jamana halaki ka se fɔ bonw jusiginanw ma.
⁵ Etiyopi jamana, ani Puti jamana, ani Ludi
 jamana,
 ani Arabujamana bæε, ani Libi jamana,
 ani jamana minw ka jεnɲogɔnya don ni ɲogɔn
 ye,
 kerεkemuru bena olugu bæε faga ni Misirankaw
 ye.> »

Ala bena Misiran jamana ke yɔrɔ lakolon ye

⁶ «Matigi Ala ko:
 <Misiran demεbagaw bæε bena ben;
 baraka min ka yεrebonya bla o ra, o bena ban.
 K'a ta Migidɔli ka taga se fɔ Siyeni,
 kerεkemuru bena o yɔrɔw ta mɔgɔw bæε faga.
 Dunupatigi Ala ko ten.
⁷ « <O ta yɔrɔ bena ci k'a ke yɔrɔ lakolon ye
 jamana lakolon tɔw çε ra; o ta duguw bena ke
 tomow ye tomo tɔw çε ra. ⁸ Ni ne nana tasma
 don Misiran jamana ra, ni o ta demεbagaw bæε
 nana halaki tuma min na, o tuma o bena a lon
 ko ne le ye Matigi Ala ye.
⁹ « <O lon na, ne bena ciraden dɔ ci ni jirakurun
 ye, ka taga Etiyopi jamana mɔgɔw ɲasumanin ja
 tige. Tɔrɔ bena ben o kan Misiran ta bɔnɔlon
 na; o lon nato ye nin ye.
¹⁰ « <Dunupatigi Ala ko: Ne bena Misiran
 ta jamaba halaki k'a ban, Babiloni masace
 Nebukadinesari sababu ra. ¹¹ Ale ni a ta mɔgɔw,
 minw ye siyaw bæε ra mɔgɔ farimanw ye,
 olugu le bena taga jamana halaki; o bena o ta
 kerεkemuru bɔ Misirankaw kama, ka jamana

yɔrɔ bɛɛ kɛ suw ye. ¹² Ne bɛna Nili baji ja; ne bɛna Misiran jamana fiyeere mɔgɔjuguw ma. Ne bɛna a to siya wɛrɛ mɔgɔ dɔw ye jamana ni a kɔnɔfɛnw bɛɛ halaki. Ne Matigi Ala, ne le kumana.> »

Ala bɛna a ta kiti ben Misiran duguw bɛɛ kan

¹³ «Dunupatigi Ala ko: Ne bɛna jow halaki, ka batofɛngbansanw labɔ Mɛnfisi dugu kɔnɔ. Kuntigi tɛna kɛ Misiran jamana kunna tuun; ne bɛna siranya bla Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra. ¹⁴ Ne bɛna Patorɔsi mara ci k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye, ka tasuma don Sohan dugu ra, ka ne ta kitiw ben Tɛbu dugu kan. ¹⁵ Ne bɛna ne ta jusugban ben Sini dugu kan, min ye Misiran dugu barakaman ye; ne bɛna Tɛbu dugu ta jamaba bɛɛ halaki. ¹⁶ Ne bɛna tasuma don Misiran jamana ra; Sini dugumɔgɔw bɛna o yɛrɛ tɔnɔmi dimi boro, o juguw bɛna wow bɔ Tɛbu dugu laminikogow ra, o bɛna ben Mɛnfisi dugu kan teregban fɛ. ¹⁷ O bɛna Heliyopolisi ni Pi Besɛti ta kanbelenw faga ni kerekemuru ye, ka mɔgɔ tɔw mina ka taga ni o ye. ¹⁸ Ni ne nana Misiran ta fanga yiri kari, baraka min bɛ yɛrɛbonya bla a ra, ni ne nana o ban tuma min na, o tuma, Tapanɛsi dugu bɛna kɛ dibi ye teregban fɛ. Sankaba finman dɔ bɛna dugu datugu. O bɛna dugumɔgɔw mina ka taga ni o ye. ¹⁹ O cogo ra ne bɛna kiti ben Misiran jamana kan; ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Ala bɛna Babilɔni masacɛ lana Misiran jamana kama

²⁰ San tan ni kelennan, karo fɔlɔ, tere wolonfla, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ²¹ «Adamaden, ne ka Misiran masace Farawona boro kari. Fla ma ke a ra janko k'a keneya, fani ma ke k'a siri k'a lɔ, janko a ye se ka baraka sɔrɔ ka kerekemuru mina. ²² O koson Dunupatigi Ala ko: Ne bɛna wuri Misiran masace Farawona kama. Ne bɛna a boro fla bɛɛ kari: a boro min ka ji, ani min karinin lo; ni o kera, kerekemuru bɛna bɔ a boro ka ben. ²³ Ne bɛna Misirankaw janjan ka taga siya tɔw cɛ ra, ne bɛna o yerɛɛ ka taga jamana tɔw ra. ²⁴ Ne bɛna Babilɔni masace boro baraka bonya, ka ne ta kerekemuru don a boro. Nka ne bɛna Farawona boro fla kari; a bɛna ɲuna Babilɔni masace ja kɔrɔ i ko kerekeden mandiminin satɔ. ²⁵ Ne bɛna Babilɔni masace boro baraka bonya, nka Farawona baraka bɛna dɛsɛ. Ni ne nana ne ta kerekemuru don Babilɔni masace boro, k'a to a ye kerekemuru sin Misiran jamana ma tuma min na, o tuma o bɛna a lɔn ko ne le Matigi Ala ye. ²⁶ Ne bɛna Misirankaw janjan ka taga siya tɔw cɛ ra, ne bɛna o yerɛɛ ka taga jamana tɔw ra. Ni o kera, o bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

31

Ala ka Misiran masace suma ni yirisunba do ye

¹ San tan ni kelennan, karo sabanan, tere fɔlɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, a fɔ Misiran masace Farawona ni a ta jama ye ko:

«Ele bɔra jɔntigi le fɛ sa, ele ni i ta bonya?»

³ A flɛ, Asiri jamana fana tun bɛ i ko Liban
jamana sɛdirisun dɔ.

A yiriboro cɛɲumanbaw suma tun bɛ i ko yiri-
tuba suma;

a tun ka jan kosɛbɛ,

a kun tun bɛ se fɔ sankabaw ma.

⁴ Jiw tun k'a bonya;

dugukolo jukɔɔɔjiw tun k'a janya.

O jiw woyora k'a kɔɔɔɔɔ lamini,

ka woyo ka taga kongoyiri tɔw bɛɛ kɔɔɔ.

⁵ O kosɔn a tun janyara ka tɛmɛ kongoyiri tɔw
bɛɛ kan;

a yiriborow cayara,

a yiriboromisɛnw janyara,

sabu a wuritɔ, ji caman tun b'a kɔɔɔ.

⁶ « <Sanfɛkɔnɔw bɛɛ tun bɛ o ta ɲaga la a
yiriboromisɛnw le cɛ ra;

kongosogow bɛɛ tun bɛ o denw woro a yiriborow
suma le ra.

Siya caman tun bɛ sigi a suma ra.

⁷ A tun cɛ ka ɲi, a bonya ni a yiriborow janya
kosɔn;

sabu a lilinw tun bɛ ji camanba sɔɔɔ dugukolo
jukɔɔɔ.

⁸ Ala ta yiritu ta sɛdirisunw si tun tɛ se ka o yɛɛ
suma ni a ye,

sipɛɛsisunw fana tun tɛ se ka o yɛɛ kaɲa ni a
yiriborow ye;

pilatanisunw si tun tɛ a yiriborow bɔ cɛɲa ra.

Ala ta yiritu yiriw si ta cɛɲa tun tɛ a ta bɔ.

⁹ Ne tun ka yiriboro caman kɛ k'a cɛɲa;

yiri o yiri tun be Edeni, Ala ta yiritu kono, a nangboya tun ka olugu bee mina.» »

Yirisunba bena kari

¹⁰ «O koson Dunupatigi Ala ko: Yirisunba tun janyara kosebe, a k'a kun korota ka se fo sankabaw ma; yerebonya donna a jusukun na a ta janya koson. ¹¹ O koson, ne k'a don siyaw bee ta kuntigiba* boro; a ka kojugu minw ke, ale bena a mina ka kapa ni o le ye, sabu ne banna a ra. ¹² Siya were mogow bee ra mogow farimanw, olugu k'a tige k'a ben, ka taga k'a to yi. A yiriborow benbenna kuruw kan, ani kurufurancew bee ra. A yiriboromisew karikarira ka benben jamana dingakolonw bee kono. Dunupamogow minw bee tun be sigi a suma korow, olugu bora a korow, k'a kelen to yi.

¹³ Sanfekonow bee bena sigi a yirisun bennin kan; kongobeganw bee bena sigi a yiriborow ce ra.

¹⁴ « <Ni o kera, jidarayiri were si tena a yere bonya a janya koson, k'a kun korota ka se fo sankabaw ma tuun; yiri si tena a fo ko ji caman b'a korow, k'a yere bonya ka ke yiri tow san fe. Sabu ne ka o bee labla saya ye; o be taga dugukolo jukoroyorow ra, ka taga fara adamaden sanin tow kan, minw lajigira kaburu dinga kono.>

¹⁵ «Dunupatigi Ala ko: A jigira kaburu kono lon min na, ne ka yorow bee bla sukasi ra; ne ka

---

* **31:11** 31.11 Siyaw bee ta kuntigiba, o ye Babiloni masace Nebukadinesari ye.

dugukolo jukɔɔjiw datugu a kosɔn, ne ka bajiw lalo, k'a jiwoyow mina ka o lo yɔɔ kelen na. Ne ka panasisi dibi lajigi Liban kuruw kan. Kongoyiriw bɛɛ jajara a kosɔn. ¹⁶ Wagati min ne k'a lajigi kaburu kɔnɔ, ka fara kaburukɔnɔmɔgɔw kan, a benkan fɛ, ne ka siyaw ja tige fɔ o bɛ yɛyɛyɛ; Edeni yiri minw bɛɛ bɛ dugukolo jukɔɔ, Liban yiri numanmanw, a yiriw bɛɛ ra cɛnumanw, min o min tun bɛ ji sɔɔ, olugu jusu saarora. ¹⁷ Minw tun kera a jɛnɔgɔnɔw ye, minw tun sigira a suma kɔɔ siya tɔw cɛ ra, olugu fana jigira ni a ye kaburu kɔnɔ, ka taga fara mɔgɔ faganinw kan, o ka minw faga ni kerekemuru ye.

¹⁸ « <Ayiwa, Edeni yiri juman ta nɔɔɔ ni a ta bonya tun bɛ i ko ele ta? O bɛɛ n'a ta, i ni Edeni yiriw bɛɛ bɛna jigi nɔgɔn fɛ dugukolo jukɔɔ. I su bɛna taga la mɔgɔ kɛnɛsigibariw suw cɛ ra, ka taga fara mɔgɔ faganinw kan, o ka minw faga ni kerekemuru ye. Farawona laban bɛna kɛ o le ye, ani a ta jamaba bɛɛ. Dunɔpatigi Ala ko ten.> »

32

Misiran ni a ta masacɛ ta kiti tɔ

¹ San tan ni flanan, karo tan ni flanan, tere fɔlɔ, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, sangadɔnkiri dɔ la Misiran masacɛ Farawona kosɔn; a fɔ a ye ko: <Ele tun bɛ siya tɔw cɛ ra i ko jarkanbelen, i tun bɛ i ko kɔgɔji danfɛn barakaman; i tun bɛ baji lawuri san fɛ, ka ji duuru ni i senw ye,

ka baji ja cen.

³ « <Dunupatigi Ala ko:

Ne bena jamaba do fara ne yere kan, ka ne ta jo
firi i kan;

olugu bena i sama ka i labo ni ne ta jo ye.

⁴ Ne bena i firi dugukolo kan,

ka i to kongo kono yi;

ne bena a to sanfekonow bee ye na sigi i kan,

k'a to kongosogow bee ye na fa i sogo ra.

⁵ Ne bena i sogo bla kuruw kan,

ka i fari yoro tow ke ka kurufurancew lafa.

⁶ Ne bena i jori woyo dugukolo kan, ka se fo
kuruw ma;

kodingaw bena fa i jori ra.

⁷ Ni ele nana faga tuma min na, ne bena sankolo
datugu;

ne bena lolow ke dibi ye,

ne bena tere datugu ni sankaba do ye;

karo tena a ta yeelen bo tuun.

⁸ Sankolo yeelenbonanw bee,

ne bena o bee ke dibi ye ele koson;

ne bena i ta jamana ke dibi ye.

Dunupatigi Ala ko ten.

⁹ « <Ni ne nana i ta halakiri ko lase siya tow ma
tuma min na, ne bena siya caman jusu kasi, ani
jamana dow, i yere ma jamana minw lon. ¹⁰ Ne

bena a to i ta ko ye jamana caman jigi tige; ni
ne nana ne ta kerekemuru fifa o ja koro tuma
min na, o ta masacew fana kunmasi bena ce ele
koson. Ele benlon na, o bee bena ke yereyere ye
wagati bee, ka to ka hami o nin kisi ko ra.

¹¹ « <Sabu Dunupatigi Ala ko:

Babiloni masace ta kerekemuru bena se i ma.

¹² Ne bena a to kerekecfari dow ye i ta jama bee faga;

o kerekecew bee ye siyaw bee ra mogo farimanw le ye.

O bena Misirankaw ta yerebonya bo o ra, ka o ta jama bee halaki.

¹³ Ne bena o ta beganw bee faga jidaw ra; adamaden si tena ji duuru ni a sen ye tuun, began si sen tena ji duuru tuun fana.

¹⁴ Ne bena a to Misiran jiw ye pamalo, k'a to a bajiw pamalonin ye woyo i ko turu. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁵ Ni ne nana Misiran jamana ci k'a ke yoro lakolon ye tuma min na, ni o juguw nana jamana konofenw bee ce tuma min na, ni ne nana jamana sigibagaw bee faga tuma min na, o wagati le ra o bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.> »

¹⁶ Ayiwa, nin ye sangadonkiri do le ye, min ka kan ka la. Siya were musow bena nin donkiri la; o bena a la Misiran ni a ta jama bee lajennin koson. Dunupatigi Ala ko ten.

Siya tow ta kiti

¹⁷ San tan ni flanan, karo tere tan ni loorunan, Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:

¹⁸ «Adamaden, sangadonkiri do la Misiran jama bee lajennin koson, ka o lajigi dugukolo jukoro, ka o fara kaburukonmogow kan, olugu ni siya barakaman tow ta mogow. ¹⁹ A fo o ye ko: <Yala

aw ka fisa ni siya tɔw ye wa? Aw fana bɛna jigi ka taga la kɛnɛsigibariw cɛ ra!»

²⁰ «O bɛna benben ka sa ni mɔgɔ faganinw ye, kɛrɛkɛmuru ka minw faga. Kɛrɛkɛmuru samana ka bɔ ka ban; aw ye Misiran ni a ta jama bɛɛ lajennin mina ka o labɔ. ²¹ Kɛrɛkɛɛɛfariw, ani Misiran jɛnɔgɔnkɔrɔ minw tagara lahara, olugu bɛna a fɔ o ma ko: <O jigira ka na la kaburu kɔnɔ ni kɛnɛsigibariw ye, o tun ka minw faga ni kɛrɛkɛmuru ye!»

²² «Asiri masacɛ ni a ta kɛrɛkɛjama bɛɛ lanin bɛ yi; a ta kɛrɛkɛɛw ta kaburuw k'a yɛrɛ ta lamini. O bɛɛ sara kɛrɛ ra; kɛrɛkɛmuru ka o faga. ²³ O ta kaburuw bɛ fɔ dugukolo jukɔrɔyɔrɔ ra yi. Kɛrɛkɛɛw ta kaburuw ka masacɛ ta lamini. O bɛɛ sara kɛrɛ ra; kɛrɛkɛmuru ka o faga. Olugu le tun bɛ jatige blara mɔgɔw ra dunuɔna kɔnɔ.

²⁴ «Elamu masacɛ ni a ta jama lanin bɛ yi; a ta mɔgɔw ta kaburuw k'a ta kaburu lamini. O bɛɛ sara kɛrɛ ra; kɛrɛkɛmuru ka o faga. O cɛ kɛnɛsigibariw jigira kaburu kɔnɔ; olugu minw tun bɛ jatige blara mɔgɔw ra dunuɔna kɔnɔ. O ta maroya bɛ to o kan, o ni kaburukɔnɔmɔgɔ tɔw. ²⁵ O ka layɔrɔ di Elamu masacɛ ma ni mɔgɔ faganin tɔw ye, ani a ta kɛrɛkɛjama; olugu ta kaburuw k'a ta lamini. O cɛ kɛnɛsigibariw bɛɛ fagara ni kɛrɛkɛmuru ye, sabu o tun bɛ jatige bla mɔgɔw ra dunuɔna kɔnɔ. O ta maroya bɛ to o kan, o ni kaburukɔnɔmɔgɔ tɔw. O suw lara mɔgɔ faganin tɔw suw cɛ ra.

²⁶ «Mesɛki ni Tubali ta masacɛw ni o ta jama bɛɛ lanin bɛ yi; o ta kɛrɛkɛɛw ta kaburuw ka o taw lamini. O cɛ kɛnɛsigibariw bɛɛ fagara ni

kerekemuru ye, sabu o tun be jatige bla mogow ra dunupa konɔ. ²⁷ O ma o su don ni folofolo ta kerekɛɛfariw ye, o tun be minw don kaburu konɔ ni o ta kerekeminanw ye; o tun be olugu ta kerekemuru la o kun korɔ, ka o ta negebennan bla o fari kan, sabu o kerekɛɛw tun be jatige bla mogow ra dunupa konɔ.

²⁸ «Ayiwa, ele Farawona, ele koni bennin fle nin ye ni ɛ kenɛsigibariw ye; kerekemuru ka mogɔ minw faga, i lanin be ni olugu le ye.

²⁹ «Edomu fana lanin be yi, ani a ta masacɛw, ani a ta kuntigiw beɛ; olugu ni o ta ɛfariya beɛ, o su donna ni mogɔ faganinw ye, kerekemuru ka minw faga. O lanin be ni ɛ kenɛsigibariw ye, o ka minw lajigi kaburu konɔ.

³⁰ «Sahiliyanfan jamana kuntigiw beɛ, ani Sidonkaw beɛ lanin be yi; o ka olugu fana lajigira kaburu konɔ ni mogɔ faganinw ye. O ta ɛfariya tun ka jatige bla mogow ra, nka o beɛ n'a ta, maroya ka o sorɔ. O ɛ kenɛsigibariw lanin be ni mogɔ faganinw ye, kerekemuru ka minw faga. O ta maroya be to o kan, o ni kaburukonɔmogɔ tow.

³¹ «Ni Farawona nana olugu ye, a jusu bena suma a ta jama ta ko kosɔn, sabu kerekemuru bena Farawona ni a ta kerekɛjama fana faga; Dunupatigi Ala ko ten. ³² Ne k'a to a ka jatige bla mogow ra dunupa konɔ, nka o bena ale Farawona ni a ta jama beɛ la kaburu konɔ ni ɛ kenɛsigibariw ye, o ka ɛ minw faga ni kerekemuru ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

Ala bɛna a ta mogow lajɛn

33

(33-39)

*Ala ka Ezekiyeli ke a ta mɔgɔw kɔrɔsibaga ye
(3.16-21)*

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko:
² «Adamaden, kuma i ta jamana mɔgɔw fe, i y'a
fo o ye ko: <Ni ne ka kerekɛjama do ci ka taga
jamana do halaki ni kerekemuru ye, ni a kera
ko o jamana mɔgɔw tun ka ce do janawoloma
o yere ce ra ka o tigi ke jamana kɔrɔsibaga ye,
³ ni o tigi ka kerekedenw nato ye ni kerekemuru
ye jamana kama, ni a ka buru fiye ka mɔgɔw
lasomi, ⁴ ni mɔgo min ka burufiyekan men, nka
a ma a jate, ni o nana o tigi faga ni kerekemuru
ye, a fagari kunko be ben a yere le kan. ⁵ Sabu
a ka burufiyekan men, nka a m'a jate; a fagari
kunko be ben a kan. Ni a tun ka lasomini jate, a
tun bena a nin kisi.

⁶ « <Nka ni jamana kɔrɔsibaga ka kerekedenw
nato ye ni kerekemuru ye, ni a ma buru fiye, ni
mɔgɔw ma lasomi, ni kerekedenw nana mɔgo
do faga ni kerekemuru ye, o tigi be sa a ta
terenbariya koson, nka ne bena a ta saya kunko
ben jamana kɔrɔsibaga le kan.>

⁷ « <Ayiwa, adamaden, ne be ele sigi ka i ke
Izirayeli mara mɔgɔw kɔrɔsibaga ye. Ele bena
ne darakumaw lamɛn, ka to ka o lasomi ne ye.
⁸ Ni ne k'a fo mɔgojugu ma ko: <Ele mɔgojugu,
sigiya t'a ra, i bena sa!> Ni i ma kuma mɔgojugu
fe k'a lasomi a ta tagamacogo ko ra, o mɔgojugu
bena sa a ta terenbariya koson, nka ne bena a ta
saya kunko ben ele le kan.

⁹ « Nka ni ele kɔni ka mɔgɔjugu lasɔmi ko a ye bɔ a ta sirajugu kan, ni ale ma bɔ a ta sirajugu kan, o tuma a bɛ sa a ta terenbariya kosɔn, nka ele bɛ bɔsi o kunko ma.» »

Ni mɔgɔjugu ka kojugu dabla a bɛ kisi

¹⁰ «Ayiwa, adamaden, a fɔ Izirayeli mara mɔgɔw ye ko: Aw bɛ to k'a fɔ ko: «Anw ta hakekow, ani an ta jurumunw bɛ an kan minke, o le bɛ an halakira; an bɛ se ka kisi cogo di?» ¹¹ A fɔ o ye ko: «Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala janaman ye, Dununatigi Ala ko ten; mɔgɔjugu ye faga, o man di ne ye; a ye a jogo yeɛma, ka kisi, o le ka di ne ye. Aw ye sekɔ, aw ye sekɔ ka bɔ aw ta sirajuguw kan! Aw kana na a to aw ye sa, aw Izirayeli mara mɔgɔw.»

¹² «Ayiwa, adamaden, a fɔ i ta jamana mɔgɔw ye fana ko: «Ni mɔgɔ terennin dɔ ka hakeko dɔ kɛ lon o lon, a ta terenninya tena a kisi o lon na. Ni mɔgɔjugu k'a ta juguya dabla lon o lon, a ta juguya tena a to a ye halaki tuun; o cogo kelen na, ni mɔgɔ terennin ka jurumun kɛ lon o lon, a ta terenninya tena a to a ye bɔsi o lon na.» ¹³ Hali ni ne k'a fɔ mɔgɔ terennin ma ko sigiya t'a ra, a bɛna kisi, ni ale k'a boromala a ta terenninya ma ka kojugu kɛ, a ta terenninyakow si tena jate tuun; a ka kojugu min kɛ, a bɛ sa o kosɔn. ¹⁴ Hali ni ne k'a fɔ mɔgɔjugu ma ko: «Sigiya t'a ra, ele bɛna sa!» Ni a ka a ta jurumun dabla, ka can ni terenninya sira tagama, ¹⁵ jurunantigiw tun ka o borofɛn minw di a ma ka o ta juruw tɔnɔmasigi, ni mɔgɔjugu ka o fɛnw kɔsegi o ma, ka mɔgɔw ta fɛn sɔnyaninw kɔsegi o ma, Ala ta cifɔnin

minw be mɔgɔ kisi, ni a ka o sira tagama, ni a ma terenbariyako ke tuun, ayiwa, sigiya t'a ra, a bena kisi, a te sa a ta kojugu koson. ¹⁶ A tun ka jurumun minw bee ke, o si tena jate tuun. A be can ni terenninya sira tagama minke, sigiya t'a ra, a be kisi o sababu ra.

¹⁷ «O bee n'a ta, i ta jamana mɔgɔw b'a fora ko: <Matigi ta siraw bennin te!> Nka olugu yere ta siraw le bennin te. ¹⁸ Ni mɔgɔ terennin k'a ta terenninya dabra ka kojugu ke, a be sa a ta kojugu koson. ¹⁹ Ni mɔgɔjugu k'a ta juguya dabra ka can ni terenninya sira tagama, a be kisi o sababu ra.

²⁰ «Aw b'a fo ko: <Matigi ta siraw bennin te.> Ayiwa, ne bena aw ta kiti tige ka kapa ni aw bee kelen kelen ta tagamacogo le ye, aw Izirayeli mara mɔgɔw koni!»

Izirayeli jamana halakicogo

²¹ Izirayelimɔgɔw minanin ka taga Babiloni, o san tan ni flanan, karo tannan, tere looru, mɔgɔ do bɔsira, ka bori ka bo Zeruzalemu ka na ne fe, ka n'a fo ne ye ko o ka Zeruzalemu dugu mina.

²² Matigi Ala tun k'a boro la ne kan lon min wulada fe, o lon dugusagbe le ra, o ce boribagato tun nana. Sani a ye se ne fe sogoma, o y'a soro Matigi Ala tun ka ne da labla. Ne da tun lablara, ne tun te bobo* ye tuun.

²³ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ²⁴ «Adamaden, mɔgɔ minw siginin be nin tomow ce ra Izirayeli mara ra yi, olugu b'a fora

---

* **33:22** 33.22 Ezekiyeli ta boboya ko tun fora (3.26; 24.27).

ko: <Ibrahim kelen dōron tun lo, o bεε n'a ta, jamana dira a ma. Ayiwa, anw minw ka ca, jamana dira anw fana ma sisan k'a ke anw ta ye.>

²⁵ Ayiwa, a fō o mōgōw ye ko Dunūpatigi Ala ko: Aw bε jufasogow domu ni a jori ye, aw bε aw ja lo aw ta jow le ra, aw bε mōgō faga! Ayiwa, aw bε se ka jamana sōrō o ra cogo di? ²⁶ Aw jigi bε aw ta kerekemuruw le kan, aw bε ko haramuninw ke, aw bεε bε jen ni aw mōgōrōgōn ta muso ye k'a lebu. Aw bε se ka jamana sōrō o ra cogo di?

²⁷ «A fō o ye fana ko Dunūpatigi Ala ko: Ne bε kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, ko mōgō minw siginin bε o tomow ce ra, ko kerekemuru bena olugu faga. Minw bε kongō kōnō, ne bena olugu ke waraw ta domuni ye. Minw bε farawow, ani kuruwow kōnō, banajuguw bena olugu faga yi. ²⁸ Ne bena jamana cen k'a ke yōrō lakolonba ye. Baraka min bε yerebonya blara o ra, ne bena o baraka ban. Izirayeli kuruyōrōw bena ke yōrō lakolonw ye; mōgō si tena teme yi tuun. ²⁹ O ka o ko haramunin minw bεε ke, ni ne nana jamana cen k'a ke yōrō lakolonba ye o ko haramuninw bεε kosōn tuma min na, o tuma o bena a lōn ko ne le ye Matigi Ala ye.

³⁰ «Adamaden, ele kōni, i ta jamana mōgōw bε to ka ele ta ko le fō kogow kere fe, ani bondaw ra; o b'a fō jōgōn ye ko: <Aw ye na, an ye taga Matigi Ala ta kuma lamēn!> ³¹ O ra, ne ta mōgōw camanba bε taga, ka taga sigi i ja kōrō. O bε i ta kumaw lamēn, nka o te a ke; kumadimanw bε o da ra, k'a sōrō natabaya le bε o jusukun na. ³² Ele kera o fe i ko dōnkirilabaganuman, kandiman,

min ta dɔnkiri ka di. O be i ta kumaw lamɛn, nka o tɛ kɛ a kɛbagaw ye.

³³ «O kosɔn i be ko minw fɔra, ni o kow nana kɛ tuma min na, sigiya t'a ra, a fana bɛna kɛ, o tuma o bɛna a lɔn ko can ra cira dɔ le tun be olugu cɛ ra.»

34

Ala ka Izirayeli jamana namɔgɔw jaraki

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, ciraya kɛ Izirayeli jamana namɔgɔw kama; ciraya kɛ k'a fɔ o ye, k'a fɔ namɔgɔw ye ko Dunɔnatigi Ala ko: Bɔnɔ bɛna aw Izirayeli jamana namɔgɔw sɔrɔ, aw minw be aw jantora aw yere le ra. Yala bɛgankɔrɔsibaga* man kan k'a janto bɛganw le ra wa? ³ Aw ka bɛgan tɔrɔninw sogo domu†, ka o siw kɛ ka aw yere fiyerebo; aw ka bɛgan tɔrɔninw faga. Aw ma aw janto bɛganw na. ⁴ Aw ma dɛsɛbagatɔw dɛmɛdɛmɛ, aw ma banabagatɔw flake; aw ma bɛgan mandimininw ta joriw siri; minw mabɔra bɛgankuru ra, aw ma taga olugu gbɛngbɛn ka na ni o ye; minw tununa, aw ma taga olugu yɔrɔɔini. Nka aw ka aw ta fanga sigi o kan, ka o minako juguya, ka fariya o ma. ⁵ O janjanna sabu gbɛnbaga ma sɔrɔ o ra; o janjanna minke, o kɛra kongowaraw bɛɛ ta domuni ye. ⁶ Ne ta bɛganw be yaala o kun fe kuruw bɛɛ kan, ani kongoriw

---

* **34:2** 34.2 Ala be Izirayeli ta namɔgɔw suma ni sagabɛnbagaw ye; jamanadenw kɛra i ko sagaw. † **34:3** 34.3 Kitabu dɔw ko: Aw ka bɛganw ta nɔnɔ min.

bɛɛ kan; o janjanna jamana fan bɛɛ ra. Mɔgɔ si tɛ o yɔrɔninina, mɔgɔ si tɛ o kɔrɔsira.

⁷ « <O kosɔn, aw jamɔgɔw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn! ⁸ Ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala janaman ye, Dunɔpatigi Ala ko ten: Aw k'a to mɔgɔw ka ne ta bɛganw mina, k'a to ne ta bɛganw kɛra kongowaraw bɛɛ ta domuni ye, sabu gbɛnbaga tɛ o ra. Ne ta bɛgankɔrɔsibagaw tɛ ne ta bɛganw yɔrɔninina; o bɛ o jantora o yɛɛ le ra, o tɛ o jantora bɛganw na. ⁹ Ayiwa, i n'a fɔ a bɛ ten, aw bɛgankɔrɔsibagaw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn! ¹⁰ Dunɔpatigi Ala ko: A flɛ, ne bɛna wuri bɛgankɔrɔsibagaw kama. Ne bɛna ne ta bɛganw kɔpininka o fɛ; ne tɛna a to o ye o janto ne ta bɛganw na tuun, ni o tɛ, o bɛna to ka o janto o yɛɛ le ra. Ne bɛna ne ta bɛganw sama ka bɔ o da ra; ne ta bɛganw tɛna kɛ o ta domuni ye tuun.> »

Ala yɛɛ bɛna a janto a ta bɛganw na

¹¹ «Ayiwa, Dunɔpatigi Ala ko: A flɛ, ne yɛɛ le bɛna ne ta bɛganw yɔrɔnini ka o gbɛngbɛn. ¹² Ni bɛgankɔrɔsibaga bɛ ni bɛganw ye, ni bɛganw janjanna a bɛ o gbɛngbɛn cogo min na, ne fana bɛna ne ta bɛganw gbɛngbɛn o cogo le ra; ni o yɛɛgɛra ka taga yɔrɔ o yɔrɔ, ne bɛna taga o yɔrɔw bɛɛ ra ka taga o bɔsi, hali ni san le finna o lon na ka yɔrɔ bɛɛ kɛ dibi ye. ¹³ Ne bɛna o labɔ siya tɔw cɛ ra, ka o labɔ jamana tɔw ra, ka o lajɛn, ka sekɔ ka taga ni o ye o yɛɛ ta jamana ra. Ne bɛ taga a to o ye domuni kɛ Izirayeli kuruw kan, ani a jidaw ra, ani mɔgɔw bɛ jamana yɔrɔ o yɔrɔ ra. ¹⁴ Ne bɛna taga ni

o ye yɔrɔɔɓumanw le ra; o marayɔrɔ bɛna kɛ Izirayeli jamana kuruw sanfeyɔrɔw ra. O bɛna laganfiya o bɛganmarayɔrɔ ɓumanmanw na, ka bin nugunin caman sɔrɔ k'a domu Izirayeli kuruw kan. ¹⁵ Ne yɛrɛ le bɛna ne janto ne ta bɛganw na, k'a to o ye laganfiya. Dunuɓatigi Ala ko ten. ¹⁶ Minw tununa, ne bɛna taga olugu yɔrɔɓini, minw mabɔra sagakuru ra, ne bɛna taga olugu gbɛngbɛn ka na ni o ye; ne bɛna bɛgan mandimininw ta joriw siri, ka banabagatɔw demɛdemɛ. Nka bɛgan tɔrɔnin barakamanw, ne bɛna olugu halaki; sabu ne bɛna bɛganw bɛɛ kɔrɔsi ka kapa ni terenninya le ye.»

Ala bɛna bɛganw bɔ ɓɔgɔn na

¹⁷ «Ayiwa, aw kɔni, ne ta bɛganw, Dunuɓatigi Ala ko: A flɛ, ne bɛ kiti tige sagadenw ni ɓɔgɔn cɛ, ka kiti tige sagajigiw ni bakɔrɔninw cɛ. ¹⁸ Aw bɛ domuni kɛra yɔrɔɓuman minw na, o ma aw wasa, fɔ aw belɛn bɛ bin tɔ dɔndɔn ni aw senw ye! Aw bɛ jɓuman min minna, o fana ma aw wasa, fɔ aw belɛn bɛ aw senw don ji tɔ ra k'a ja duuru! ¹⁹ Aw ka bin minw dɔndɔn ni aw senw ye, ne ta bɛgan tɔw ka kan ka o le domu; aw ka ji min duuru ni aw senw ye, o ka kan ka o le min.

²⁰ «O kosɔn, Dunuɓatigi Ala bɛ min fɔ aw ye, o flɛ nin ye: Ne yɛrɛ le bɛna kiti tige sagaden tɔrɔninw, ani sagaden fasaninw cɛ. ²¹ I n'a fɔ aw bɛgan tɔrɔninw ka bɛgan barakantanw bɛɛ ɓɔnɓɔni ni aw kɛrɛn ni aw kamankunw ye, ka o tu ni aw gbanw ye, fɔ ka o gbɛn ka bɔ kɛnɛ ma, ka o janjan, ²² o kosɔn ne bɛna ne ta bɛganw bɔsi, janko mɔgɔw kana o mina; ne

bena kiti tige sagadenw ni jɔgɔn cɛ. ²³ Ne bena bɛgankɔrɔsibaga kelenpe le sigi o kunna, min ye ne ta jɔnce Dawuda‡ ye. Ale bena a janto o ra, ka ke o kɔrɔsibaga ye. ²⁴ Ne Matigi Ala, ne le bena ke o ta Ala ye; ne ta jɔnce Dawuda bena ke o kuntigi ye. Ne Matigi Ala, ne le kumana.

²⁵ « <Ne bena hera jɛnjɔgɔnya* le don ni o ye; ne bena kongowaraw bɛɛ ban ka bɔ jamana kɔnɔ. O bena sigi kongokolon kɔnɔ, ka sunɔgɔ yirituw kɔnɔ hera ni laganfiya ra. ²⁶ Ne bena o yɔrɔw, ani ne ta kongori kerɛfɛyɔrɔw ke yɔrɔ barakamanw ye; ne bena sanji ben a wagati ra, k'a ke sanji barakamanw ye. ²⁷ Kongoyiriw bena den, sɛnɛfenw bena ja. O bena sigi hera ni laganfiya ra o ta dugukolo kan. O tun ka fanga min sigi o kan, ne bena o fanga yiri kari ka bɔ o kan na; minw tun ka o jɔnyamina, ne bena o bɔsi ka bɔ olugu boro. Ni o kera, o bena a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye. ²⁸ Siya tɔw tena o borofɛnw cɛ tuun, kongowaraw tena o domu tuun. O bena sigi hera ni laganfiya ra, mɔgɔ si tena o tɔrɔ tuun. ²⁹ Ne bena sɛnɛkeyɔrɔ dɔ labɛn o ye, yɔrɔ min ka tɔgɔba sɔrɔ a dugukolo ta diya kosɔn. Kɔngɔ tena ben o kan tuun jamana kɔnɔ, siya tɔw fana ta mafiyenyari tena se o ma tuun. ³⁰ Ni o kera, o bena a lɔn ko ne Matigi Ala, o ta Ala, ko ne bɛ ni o ye, ko olugu le ye ne ta mɔgɔw ye, olugu minw ye Izirayeli mara mɔgɔw ye. Dunɔpatigi Ala ko ten.

³¹ « <Aw minw ye ne ta sagaw ye, ne ta

---

‡ **34:23** 34.23 Masace Dawuda: O kɔrɔ ye ko o masaceɓuman bena ke i ko masace Dawuda, walama a bena ke a ta mɔgɔ dɔ ye.

beganmarayorɔ ta sagaw, aw ye adamadenw le ye; ne le ye aw ta Ala ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

35

Edɔmukaw ta kiti

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, i nasin Seyiri kuru fan fe, i ye ciraya ke a kama! ³ A fo a ye ko Dunupatigi Ala ko: Ne bena wuri i kama, ele Seyiri kuru. Ne bena ne boro korɔta i kama, ka i halaki ka i ke yorɔ lakolonba ye. ⁴ Ne bena i ta duguw ke tomow ye, ka i ta jamana ci k'a ke yorɔ lakolon ye; ni o kera, i bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

⁵ «Izirayelimogow koninya be ele jusu ra wagati bee; ele le ka o don o juguw boro, k'a to o juguw ye ben o kan ni kerekemuru ye, k'a sorɔ o deguninba tun lo; Ala tun be o ta terenbariyaw hake le bora o ra, sabu o ta terenbariyaw tun sera a dan ma. ⁶ O koson, ne be kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala panaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ne bena fagariba lase ele ma; fagari bena tugu i ko. I n'a fo i ma mogofaga koninya, o tuma fagari fana bena tugu i ko. ⁷ Ne bena Seyiri kuru cen k'a ke yorɔ lakolonba ye; minw tun be tagakasegi kera o yorow ra, ne bena olugu bee halaki. ⁸ Ne bena i ta kuruyorow fa mogofaganinw na. O bena i ta mogow faga ni kerekemuru ye ka o suw benben kongoriw kan, ani kurufurancew ra, ani kojiw ra. ⁹ Ne bena i ta jamana ke yorɔ lakolon ye; a bena to o cogo le ra wagati bee. Mogow si tena sigi

i ta duguw kɔnɔ tuun. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.

¹⁰ «I k'a fɔ ko: <Nin siya fla, ani nin jamana fla bɛɛ bena kɛ ne ta le ye; anw bena o ta ka o kɛ an yere ta ye, hali ni Matigi Ala siginin bɛ yi!»

¹¹ Ayiwa, o kosɔn ne bɛ kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala janaman ye, Dunupatigi Ala ko ten, ko i ka o kɔninya ka o mina ni dimi ni jangboya min ye, ne bena ele fana mina o cogo kelen le ra; ne bena kiti ben i kan, ka o kɛ sababu ye ka ne ta sebgaya yira olugu ra. ¹² Ni o kera, i bena a lon ko i ka kumajugu minw bɛɛ fɔ Izirayeli ta kuruw ma, ko ne Matigi Ala ka o bɛɛ mɛn. I ko: <A kera yɔrɔ lakolon le ye, a kera an ta domuni le ye!» ¹³ Aw ka aw yere bonya ne ja kɔrɔ ni dabayakumaw ye; aw ka kuma caman fɔ ne kama; ne ka o bɛɛ mɛn.

¹⁴ «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Dunupa bɛɛ lajennin bena ninsɔndiya wagati min na, o wagati ra ne bena aw halaki, ka aw ta jamana kɛ yɔrɔ lakolon ye. ¹⁵ Izirayeli mara mɔgɔw ta yɔrɔ cira k'a kɛ yɔrɔ lakolon ye minke, ele pagarira o ra; ayiwa, ne bena ele fana kɛ o cogo ra; ele fana bena ci ka kɛ yɔrɔ lakolon ye, ele Seyiri kuru ni Edomu mara bɛɛ lajennin; ni o kera, aw bena a lon ko ne le Matigi Ala ye.»

36

Ala bena Izirayeli juguw kere

¹ «Adamaden, ele ye ciraya kɛ ka kuma Izirayeli kuruw fɛ, k'a fɔ o ye ko: Aw Izirayeli kuruw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn!

² Dunupatigi Ala ko: I n'a fɔ aw juguw k'a fɔ aw ma ko: <Ŋnhɔn, nin kurukorow kera anw ta le ye sisan!> ³ O ra ele ye ciraya ke k'a fɔ ko Dunupatigi Ala ko: Ayiwa, i n'a fɔ o ka aw halaki fan bee ra, ka aw minako juguya, ka aw ta yɔrɔ ke siya werew ta ye, k'a to bee ka aw logobo, ka aw neni, ka aw togo cen siya tow ce ra, ⁴ o koson, aw Izirayeli kuruw, aw ye Dunupatigi Ala ta kuma lamɛn! Dunupatigi Ala be kuma kuruw, ani kongoriw, ani kodingaw, ani kurufurancɛw, ani tomo lakolonw, ani dugu lakolonw fe; siya minw siginin be aw kere fe, olugu ka o yɔrɔ mogow borofɛnw ce, ka o logobo. ⁵ Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Sigiya t'a ra, ne jusu gbanninba le be nin kumaw fɔ siya tow ye, ani Edomu mara bee lajennin ye; sabu o jusu diyaninba ni o ta kononɔjuguya koson, o ka ne ta jamana ta k'a ke o yere ta ye, janko k'a beganmarayorow soro. ⁶ Ayiwa, ciraya ke Izirayeli jamana ta ko ra! A fɔ a kuruw, ani a kongoriw, ani a kodingaw, ani kurufurancɛw ye ko Dunupatigi Ala ko: A fle, ne jusu gbanninba ni ne fariyaninba le be nin kumaw fora, sabu siya tow ka aw mafiyɛnya. ⁷ O ra, Dunupatigi Ala ko: Ne be ne boro korota ka kari ko sigiya t'a ra, ko siya minw ka aw lamini, olugu fana bena mafiyɛnya.

⁸ «Aw koni, aw Izirayeli kuruw, aw ta yiriw bena yiriborow bo, ka den ke ne ta mogow ye, minw ye Izirayelimogow ye; sabu aw sekotuma sera ka na aw ta jamana ra. ⁹ Ne nato fle aw fe, ne bena ne janto aw ra; ne bena aw sene, ka aw dan. ¹⁰ Ne bena aw ta mogow caya Izirayeli

mara beɛ lajennin na. Mɔgɔw bɛna sigi duguw kɔnɔ tuun; o bɛna tomokɔrɔw lɔ kokura. ¹¹ Ne bɛna aw ta mɔgɔw, ani aw ta bɛganw caya; o bɛna caya ka den caman sɔrɔ. Ne bɛna aw caya k'a kɛ i n'a fɔ aw tun bɛ cogo min na fɔlɔfɔlɔ; ne bɛna kɔɲuman caman kɛ aw ye ka tɛmɛ hali fɔlɔ ta kan. Ni o kɛra, aw bɛna a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ¹² Ne bɛna a to mɔgɔw ye tagama aw ta dugukolo kan tuun, minw ye ne ta mɔgɔw, Izirayɛlimɔgɔw ye; o bɛna ele Izirayɛli dugukolo ta, k'a kɛ o ta jamana ye. Jamana wɛrɛ tɛna o bɔnɔ o ta denw na tuun.

¹³ «Dunupatigi Ala ko: I n'a fɔ o b'a fɔra ele Izirayɛli jamana ma ko ele bɛ mɔgɔw domu, ko i bɛ i yɛrɛ ta siyamɔgɔw bɔnɔ o denw na, ¹⁴ ayiwa, ele Izirayɛli jamana tɛna mɔgɔ si domu tuun, i tɛna i yɛrɛ ta siyamɔgɔw bɔnɔ o ta denw na tuun. Dunupatigi Ala ko ten. ¹⁵ Ne tɛna a to siya tɔw ye i mafiyɛnya tuun; jamana wɛrɛ mɔgɔw tɛna i lamaroya tuun. I tɛna kɛ i yɛrɛ ta siya bensababu ye tuun. Dunupatigi Ala ko ten.»

Ala bɛna Izirayɛlimɔgɔw lajen kokura

¹⁶ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ¹⁷ «Adamaden, wagati min Izirayɛli mara mɔgɔw tun bɛ o ta jamana ra, o tun ka o ta jamana lanɔgɔ o ta tagamacogo ni o ta kɛwalew fɛ. O tagamacogo tun ka o lanɔgɔ ne ɲa kɔrɔ i ko muso ta jori b'a lanɔgɔ cogo min na a ta landa wagati ra*. ¹⁸ O kosɔn ne ka ne ta jusugban ben o kan, sabu o tun ka mɔgɔw faga jamana

* **36:17** 36.17 Ka kapa ni Musa ta sariya ye, ni muso bɛ landa ra, a saninyabari bɛ to fɔ logokun kelen (Sariya 15.19-22).

kɔnɔ, ka jamana lanɔɔ ni o ta jow ye. ¹⁹ Ne ka o janjan siya tɔw cɛ ra, ka o yereɣe ka taga jamana werew ra; ne ka kiti ben o kan ka kapa ni o ta tagamacogo ni o ta kewalew le ye.

²⁰ «O tagara siya tɔw cɛ ra minke, ni o sera yɔrɔ o yɔrɔ, o be ne tɔɔ saninman cɛn o yɔrɔw bɛɛ ra, sabu mɔɔɔw tun b'a fɔra o ma ko: <Matigi Ala ta mɔɔɔw tun lo, nka a ka o labɔ a ta jamana ra.> ²¹ O ra, ne ka ne hakiri to ne tɔɔ saninman na, sabu Izirayeli mara mɔɔɔw tagara siya minw cɛ ra, o ka ne tɔɔ saninman cɛn o siyaw cɛ ra.

²² «Ayiwa, a fɔ Izirayeli mara mɔɔɔw ye ko Dunupatigi Ala ko: Izirayeli mara mɔɔɔw, ne tena nin kow ke aw le kosɔn; ne bɛna a ke ne yere tɔɔ saninman le kosɔn, aw tagara siya tɔw cɛ ra ka taga ne tɔɔ saninman min lanɔɔ. ²³ Ne bɛna a yira mɔɔɔ bɛɛ ra ko ne ta tɔɔɔba ye tɔɔ saninman le ye, ne tɔɔ min cenna siyaw cɛ ra, aw ka ne tɔɔ min cɛn siyaw cɛ ra. O ra, ni ne nana a yira siyaw ra aw sababu ra ko ne le ye Ala saninman ye, o tuma siyaw bɛna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye; Dunupatigi Ala ko ten.

²⁴ «Ne bɛna aw ta ka aw labɔ siyaw cɛ ra; ne bɛna aw labɔ jamanaw bɛɛ ra ka aw lajɛn, ka na ni aw ye aw ta dugukolo kan. ²⁵ Ne bɛna ji saninyanin dɔ seriseri aw kan ka aw saninya; ne bɛna aw saninya ka bɔ aw ta saninyabariya bɛɛ ra, ka aw bɔ aw ta josɔn bɛɛ ra. ²⁶ Ne bɛna jusukunkura di aw ma, ka hakirikura di aw ma; jusukungbɛlɛn min be aw kɔnɔ i ko kabakuru, ne bɛna o bɔ yi, ka jusukunɔuman di aw ma. ²⁷ Ne bɛna ne yere nin don aw kɔnɔ, k'a to aw ye ne ta cifɔninw sira tagama, ka aw janto ne

ta kolatigeninw na, ka o ke. ²⁸ Ne tun ka jamana min di aw bemaw ma, aw bena taga sigi o jamana ra; aw le bena ke ne ta mogow ye, ne le fana bena ke aw ta Ala ye. ²⁹ Ne bena aw kisi ka bo aw ta ko saninyabariw bee ra. Ne bena siman wele ka na aw fe, k'a caya kosεbe; ne tena kongo ben aw kan tuun. ³⁰ Ne bena yiridenw caya, ka simanw ja kongo kono, janko domunisorobariya ta maroya kana na aw soro tuun siya tow ce ra. ³¹ Ni o kera, aw bena aw hakiri jigi aw ta tagamacogojuguw ra, ani aw ka ko benbari minw ke; aw bena jigi aw yere ra, aw ta terenbariyakow, ani aw ta ko haramuninw koson. ³² Nka aw ka kan k'a lon ko ne te nin kera aw le koson; Dunupatigi Ala ko ten. O ra, aw Izirayeli mara mogow, aw ka kan ka maroya fo ka aw kun suuru aw tagamacogo koson!

³³ «Dunupatigi Ala ko: Lon min ne bena aw saninya ka bo aw ta terenbariyaw bee ra, o lon na ne bena mogow caya duguw kono tuun; aw bena tomow lo kokura. ³⁴ Dugukolo lakolonw bena sene tuun, sani a ye ke yoro lakolon ye temεbagaw bee ja koro. ³⁵ O bena a fo ko: <E, nin jamana min tun ye yoro lakolon ye, o le kera sisan i ko Edeni yiritu! Nin dugu minw tun cira ka ke tomow ye, ani yoro lakolonw, olugu le lora tuun ka ke dugu barakamanw ye, fo ka o fa mogow ra!> ³⁶ Siya minw bena to aw kere fe, olugu bena a lon ko yoro min tun benna, ko ne Matigi Ala le ka o lo kokura; ko yoro min tun kera yoro lakolon ye, ko ne le ka yiriw turu o ra. Ne Matigi Ala, ne le kumana, ne le bena o ke.

³⁷ «Dunupatigi Ala ko: Ne bena son ka Izirayeli

mara mɔgɔw ta daariri lamɛn, ka min kɛ o ye tuun, o flɛ nin ye: Ne bɛna o ta mɔgɔw caya i ko sagakuruw. ³⁸ Dugu minw ye tomow ye bi, olugu bɛna fa mɔgɔw ra, k'a kɛ i ko sagakuruw; o bɛna kɛ i ko saraka bɛganw, i ko o bɛgankuru minw bɛ taga Zeruzalɛmu dugu fa, janagbɛ wagatiw ra. Ni o kɛra, o bɛna a lɔn ko ne le Matigi Ala ye.»

37

Mɔgɔkolo janinw ta tagamasiyen

¹ Matigi Ala k'a boro la ne kan; Matigi Ala Nin ta sebgaya ka ne ta siko ra ka taga ne bla kurufurance dɔ ra. O yɔrɔ tun fara mɔgɔkolow le ra. ² A k'a to ne tagamana ka o yɔrɔ lamini. Ne k'a ye ko mɔgɔkolo camanba le tun bɛ kurufurance ra; mɔgɔkolo jajaninw tun lo. ³ Matigi Ala ka ne pininka ko: «Adamaden, yala nin kolow bɛ se ka janamanya tuun wa?» Ne k'a jaabi ko: «E, Dunupatigi Ala, ele kelenpe le ka o lɔn.»

⁴ A k'a fɔ ne ye ko: «Ciraya kɛ nin kolow kan, k'a fɔ o ye ko: «Kolo jajaninw, aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn! ⁵ Dunupatigi Ala b'a fɔ nin kolow ma ko: Ne bɛna nɛnkiri don aw ra, ka aw janamanya. ⁶ Ne bɛna fasajuruw don aw ra, ka farisogo don aw ra, ka gbolo kɛ ka aw datugu; ne bɛna nɛnkiri don aw ra, aw bɛna janamanya. Ni o kɛra, aw bɛna a lɔn ko ne le Matigi Ala ye.»

» ⁷ Ayiwa, ne ka ciraya kɛ, i n'a fɔ a fɔra ne ye cogo min na. Wagati min ne bɛ ciraya kɛra, mankan dɔ bɔra, a kɛra i ko fɛnjanaman dɔw

lamagato mankan. Kolow gbaragbarara ɲogon na, ka tugutugu ɲogon na. ⁸ Ne k'a fleri ke k'a ye ko fasajuruw donna o ra, farisogo donna o ra, gbolo ka o datugu; nka nenekiri tun te o ra.

⁹ Matigi Ala ko ne ma tuun ko: «Ciraya ke, i ye kuma nin fe! Adamaden, ciraya ke, k'a fo nin ye, ko Dunuɲatigi Ala ko: Nin, na ka bo dunuɲa fan naani na, ka na don nin suw konɔ, janko o ye ɲanamanya.» ¹⁰ Ayiwa, ne ka ciraya ke, i n'a fo Ala tun k'a fo ne ye cogo min na. Nin donna o ra; o ɲanamanyara, ka wuri ka lo o senw kan. Jama camanba tun lo.

¹¹ Ayiwa, Matigi Ala ko ne ma ko: «Nin kolow ye Izirayeli mara mogow beɛ le ye. Olugu le be to k'a fo ko: <Anw kera i n'a fo nin kolo jajaninw, anw jigi tigera, anw ta banna!> ¹² Ayiwa, ciraya ke, k'a fo o ye ko Dunuɲatigi Ala ko: E, ne ta mogow, ne bena aw ta kaburuw dayele, ka aw lawuri ka bo aw ta kaburuw konɔ, ka aw laseko ka taga Izirayeli jamana ra tuun. ¹³ E, ne ta mogow, ni ne nana aw ta kaburuw dayele tuma min na, ka aw lawuri ka bo aw ta kaburuw konɔ, o tuma aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ¹⁴ Ne bena ne ta nin don aw konɔ ka aw ɲanamanya; ne bena aw sigi aw ta dugukolo kan tuun. Ni o kera, aw bena a lon ko ne Matigi Ala, ko ne le kumana, ko ni ne ka min fo ko ne be o ke. Matigi Ala ko ten.»

Ala bena Izirayeli maraw beɛ fara ɲogon kan

¹⁵ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ¹⁶ «Adamaden, ele ye bere do ta, k'a sebe o kan ko: <Zuda mara, ani Izirayelimogo minw be

o mara ra.> O kɔ, i ye bere dɔ wɛrɛ ta k'a sɛbɛ o kan ko: <Yusufu ta bere, min ye Efrayimu mara ye, ani Izirayelimɔgɔ minw bɛɛ bɛ o mara ra.>
 17 O berew kun fla tugu jɔgɔn na k'a mina, k'a kɛ i ko bere kelen; o fla ye kɛ i boro kɔnɔ i ko berenin kelen.

18 «Ni i ta jamana mɔgɔw ka i jininka ko: <Nin kɔrɔ ye min ye i fɛ, i tɛ o fɔ an ye wa?>, 19 o jaabi ko: <Dunɔɔatigi Ala ko: Yusufu ta mara ni Izirayeli ta gba minw bɛ o mara ra, olugu ta bere min bɛ Efrayimu boro, ne bɛna o bere ta, ka o tugu Zuda ta bere ra, ka o bere fla kɛ bere kelen ye. O bɛna kɛ bere kelen le ye ne boro kɔnɔ.>

20 «I bɛna sɛbɛri kɛ bere minw kan, i ye o berew mina i boro mɔgɔw ja kɔrɔ k'a to o y'a ye; 21 a fɔ o ye ko: <Dunɔɔatigi Ala ko: A flɛ, Izirayelimɔgɔw tun tagara sigi siya minw cɛ ra, ne bɛna o ta ka bɔ o siyaw cɛ ra; ne bɛna o ta ka bɔ o yɔrɔw bɛɛ ra, ka o lajɛn, ka na ni o ye o yɛrɛ ta dugukolo kan. 22 O bɛna kɛ siya kelen le ye jamana kɔnɔ, Izirayeli ta kuruw kan. Masacɛ kelen le bɛna sigi o bɛɛ kunna; o tɛna kɛ siya fla ye tuun, o fana tɛna taran ka kɛ mara fla ye tuun. 23 O tɛna o yɛrɛ lanɔgɔ ni o ta jow, ani o ta fɛn haramuninw ye tuun, walama ni o ta hakɛkow si ye tuun. O tora lanabariya ra ka jurumun minw bɛɛ kɛ, ne bɛna o kisi o bɛɛ ma, ka o saninya. O bɛna kɛ ne ta mɔgɔw ye, ne fana bɛna kɛ o ta Ala ye.

24 « <Ne ta jɔncɛ Dawuda* le bɛna kɛ o ta masacɛ ye. Kuntigi kelenpe le bɛna kɛ o fɛ. O

---

* 37:24 37.24 Dawuda ta ko: aw ye 34.24 flɛ.

bena tugu ne ta kolatigeninw le ko, ka ne ta cifoninw ke, k'a sira tagama. ²⁵ Ne tun ka jamana min di ne ta jonce Yakuba ma, o bemaw tun sigira o jamana min na, o bena seko ka taga sigi o jamana le ra. O siginin bena to o jamana ra wagati bee, olugu ni o ta denw, ani o ta denw ta denw; ne ta jonce Dawuda bena ke o kuntigi ye wagati bee. ²⁶ Ne bena hera jennogonya* don ni o ye; o bena ke jennogonya wuribari le ye ni o ye. Ne bena o sigi, ka o caya, ka ne ta yoro saninman* ke o ce ra wagati bee. ²⁷ Ne bena sigi o ce ra; ne bena ke o ta Ala ye, o bena ke ne ta mogow ye. ²⁸ Ni ne ta yoro saninman nana ke o ce ra wagati bee tuma min na, o tuma siya tow bena a lon ko ne le Matigi Ala ye, min be Izirayeli saninya.> »

38

Gogi ta kiti

¹ Matigi Ala k'a ta kuma lase ne ma tuun; a ko: ² «Adamaden, i pasin Gogi ma, ale min ye Mesekikaw, ani Tubalikaw ta mara kuntigiba ye, Magogi ta jamana ra; ciraya ke a kama. ³ A fo ko Dunupatigi Ala ko: Ne bena wuri ele Gogi kama, ele min ye Mesekikaw, ani Tubalikaw ta mara kuntigiba ye. ⁴ Ne bena i ta sira yelema, ka i mina, ka nege don i dagbaga ra, ka i sama ka i labo, i ni i ta kerekejama bee lajennin: i ta sow, ani i ta sotigi minw bee masirinin lo ka na kere kama, ani i ta jama camanba, negebennan belebele ni a fitini be minw boro, ani kerekemuru be minw bee boro. ⁵ Peresikaw, ani Etiyopikaw,

ani Putikaw ta kererejamaw fana bena na fara i kan, negebennan ni negefugula be o bee fe. ⁶ Gomeri ni a ta kererejamaw bee, ani Togarima mara mogow, minw be fo sahiliyanfan jamana dan na, olugu ni o ta kererejamaw bee bena fara i kan, ani kererejama camanba werew.

⁷ «I yere laben, i yere cesiri, ele ni jamaba min ka i lamini; sabu ele le bena ke o ta jamogo ye. ⁸ Ni wagatijan temena, o bena aw wele ka aw lajen kere kama. San caman temenin ko, aw bena taga jamana do kama. O jamana mogow bena bosu keremukuru boro*, ka bo siya caman ce ra ka na lajen Izirayeli kuruw kan, kuru minw tun kera tomow ye folofolo. O mogow bena bo siya dow le ce ra ka na, o bee bena sigi hera ni laganfiya ra. ⁹ Aw bena taga ben o kan i ko sanfjoba; aw bena ke i ko sankaba, ka o ta jamana bee datugu, aw ni aw ta kererejamaw bee, ani jama camanba minw bena ke ni aw ye.»

¹⁰ «Dunupatigi Ala ko: O wagatiw ra, miiriya dow bena don ele Gogi jusu ra; i bena dabarijugu do le siri. ¹¹ I bena a fo ko: Ne bena taga jamana lablanin do kama, ka taga ben o mogow nasumaninw kan, minw siginin be hera ni laganfiya ra o ta sow konu, o ma somi foyi ra. O ma o ta dugu lamini ni kogo ye ka dondaw, ani sogonanw ke o ra. ¹² Ayiwa, o yoro minw tun kera tomow ye folofolo, sani mogow ye na sigira a ra, o yoro min mogow bora siya were le ra ka na, beganw, ani natorow be mogow minw

---

* **38:8** 38.8 Jamana min ta mogow bena bosu keremukuru boro, o ye Izirayeli jamana ye (38.14-16).

fɛ, o mɔgɔ minw siginin bɛ dunupa cɛmance ra, ele bɛna taga ben olugu le kan ka o borofɛnw cɛ; i bɛna i boro se o yɔrɔ le ma. ¹³ Sabakaw, ani Dedankaw, ani Tarisisi ta jagokɛbagaw, ani o ta kuntigiw bɛɛ bɛna a fɔ i ye ko: Ele nana naforo le cɛ wa? I ka nin kɛrɛkɛjama lajɛn ka na ben nin mɔgɔw le kan ka o ta warigbɛ ni o ta sanin cɛ, ka o ta bɛganw, ani o ta naforow mina, ka fɛn caman mina o ra kɛ!»

¹⁴ «Ayiwa, adamaden, ciraya kɛ! A fɔ Gɔgi ye ko: <Dunupatigi Ala ko: Lon min ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw bɛna taga sigi hera ni laganfiya ra, ele bɛna bɔ o lon kala ma. ¹⁵ Ni o lon sera, i bɛna na ka bɔ i sigiyɔrɔ ra, fɔ sahiliyanfan jamana dan na yi, ele ni i ta jama camanba min bɛ ni i ye; o bɛɛ yelennin bɛ sow kan, jama camanba, kɛrɛkɛjamaba! ¹⁶ Gɔgi, i bɛna na ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw kama, ka kɛ i ko sankaba min bɛ jamana datugu. Ni wagatijan tɛmɛna, o ko bɛna kɛ. Ne bɛna i ci ne ta jamana kama, janko ne bɛna min kɛ i ra, o ye kɛ sababu ye ka ne ta saninmanya yira siya tɔw ra, k'a to olugu fana ye ne lon.>

¹⁷ «Dunupatigi Ala ko: Yala ne tun ma ele ko le fɔ kabini fɔlɔfɔlɔ ne ta jɔnw sababu ra wa, minw ye Izirayeli ta ciraw ye? O wagatiw ra, olugu ka o ciraya kɛ san caman, k'a fɔ ko ne bɛna ele ci ka na ne ta mɔgɔw kama. ¹⁸ Nka o lon na kɔni, lon min na ele Gɔgi bɛna na Izirayeli mara kama, o lon na ne ta jusugban bɛna wuri fɔ ka juguya; Dunupatigi Ala ko ten. ¹⁹ Ne ta fariya ni ne ta dimiba kosɔn, ne b'a fɔ ko sigiya t'a ra, o lon na kɔni, dugukoloyɛrɛyɛrɛba

le bena ke Izirayeli mara ra. ²⁰ Kogoji jεgεw, ani sanfekonow bena yereyerε ne ja korō, ani kongosogow, ani fen fofota minw bεε be fofodugu ma, ani adamaden minw bεε be dugukolo ko kan. Kuruw bena dabiri, kuru jigijigiw ta faraw bena karikari, kogow bεε bena benben. ²¹ Ne bena kerεkemuru wele ka na Gogi kama ne ta kuruw bεε kan; Dunupatigi Ala ko ten. Gogi ta mogow bεε kelen kelen be na o ta kerεkemuru ta o yere balema kama. ²² Ne bena kiti ben o kan ka banajuguw, ani fagari lase o ma; ne bena sanjiba ni sanberεw, ani tsuma ni kiribi lajigi o kan, ani o ta kerεkejamaw kan, ani jama camanba min be ni o ye. ²³ O ra, ne bena ne ta bonya ni ne ta saninmanya yira; ne bena o ke sababu ye k'a to siya caman ye ne lon, k'a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

39

Gogi labancogo

¹ «Adamaden, ciraya ke Gogi kama tuun, k'a fo ko: <Dunupatigi Ala ko: Ne bena wuri ele Gogi kama, ele min ye Mesεkikaw, ani Tubalikaw ta kuntigiba ye. ² Ne bena i ta sira yelemā, ka i mina ka i labo fo sahiliyanfan jamana dan na, ka na ni i ye Izirayeli kuruw kan. ³ O ko, ne bena i ta kalan bugo k'a ben ka bo i numanboro konō, ka i ta biņew benben ka bo i kininboro konō. ⁴ I bena ben ka sa Izirayeli kuruw kan, ele ni i ta kerεkejamaw, ani jama to minw be ni i ye; ne bena i ke dugaw ta domuni ye, ani konō suguyaw bεε, ani kongowaraw. ⁵ I bena ben ka

sa kongo kɔnɔ, sabu ne le kumana; Dunupatigi Ala ko ten. ⁶ Ne bena tasuma lajigi Magɔgi jamana kan; minw siginin be hera ni laganfiya ra kɔgoji kɔfejamanaw ra, ne bena tasuma lajigi olugu fana kan. Ni o kera, o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye. ⁷ Ne bena ne tɔgo saninman yira ne ta mɔgow ra, minw ye Izirayelimɔgow ye. Ne tena sɔn k'a to ne tɔgo saninman ye cɛn tuun. Ni o kera, siya tɔw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, Izirayeli ta Ala saninman. ⁸ A flɛ, nin kow be nana yi, a fana bena ke; Dunupatigi Ala ko ten. Ne tun ka lon min ko fo, o lon le sera.

⁹ « ‹Mɔgo minw siginin be Izirayeli duguw kɔnɔ, olugu bena bo, ka tasuma don, ka kerekeminanw jeni: negebennan fitiniw, ani a belebelebaw, kalanw, ani bijɛw, tamanw, ani berew. O bena o fenw jeni tasuma ra fo san wolonfla. ¹⁰ O tena taga lɔgo jini kongo kɔnɔ tuun, o tena taga yiri tige tu kɔnɔ tuun; o bena to ka tasuma don ni o kerekeminanw le ye. Minw tun ka Izirayelimɔgow ta naforow ta, o bena o mɔgow yere ta naforow le ta; minw tun ka o borofenw ce, o bena olugu yere borofenw le ce; Dunupatigi Ala ko ten.

¹¹ « ‹Ayiwa, o wagati ra, ne bena sudonyɔro di Gɔgi ma Izirayeli jamana ra; o yɔro bena ke dugutagabagaw ta dingakolonba yɔro le ra, Kɔgoji sanin tereboyanfan na. O bena dugutagabagaw ta sira tige. O bena Gɔgi ni a ta jamaba beɛ su don o yɔro le ra. O bena o yɔro tɔgo la ko Gɔgi ta jamaba ta kurufurance. ¹² Izirayeli mara mɔgow bena o su don janko ka jamana saninya. O bena karo wolonfla le ke o ra.

¹³ Jamana mɔgɔw bɛɛ bɛna o su don, ka tɔgɔ sɔrɔ o sababu ra, ne ta nɔɔrɔ yiralon na; Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁴ « O karo wolonfla tɛmɛnin kɔ, o bɛna mɔgɔ dɔw janawoloma, ka olugu bla danna ko o ye taga jamana yɔrɔ bɛɛ yaala. Su minw benbenin tora jamana kɔnɔ, olugu bɛna taga o suw yɔrɔɲini, ka o sutara, janko ka jamana saninya. ¹⁵ O mɔgɔw bɛna jamana yaala; ni olugu dɔ ka mɔgɔkolo dɔw ye yɔrɔ dɔ ra, o bɛ tagamasiyen dɔ kɛ o kɔrɔ, janko kaburusogibagaw ye na o ta ka taga o don kaburu kɔnɔ Gɔgi ta jamaba ta kurufurance ra. ¹⁶ O yɔrɔ ra dugu dɔ yɛrɛ tɔgɔ bɛna la ko Hamona, ko jamaba. Ayiwa, jamana bɛna saninya o cogo le ra. »

Ala bɛna a ta mɔgɔw dimibɔ o juguw ra

¹⁷ Matigi Ala k'a fɔ ne ye tuun ko: « Adamaden, Dunupatigi Ala ko: A fɔ kɔnɔ suguya bɛɛ ye, ani kongosogow bɛɛ ye ko: Aw ye ɲɔgɔn lajen ka na, aw ye bɔ fan bɛɛ ra ka na fara ɲɔgɔn kan, ka na ne ta saraka domu, ne yɛrɛ ka saraka min labɛn aw ye. A bɛna kɛ sarakaba le ye Izirayeli kuruw kan; aw bɛna sogo domu, ka jori min. ¹⁸ Aw bɛna cɛfariw sogo domu, ka dunuɲa kuntigiw jori min, k'a kɛ i n'a fɔ sagajigiw, ani sagadenw, ani bakɔrɔninw, ani misitoranw lo, Basan mara ta bɛgan tɔrɔninw. ¹⁹ Aw bɛna sogo tɔrɔninw domu fɔ ka fa, ka jori min fɔ ka janamini ne ta saraka domuyɔrɔ ra, ne bɛna saraka min labɛn aw ye. ²⁰ Aw bɛna fa wotorosamasow, ani sotigiw sogo ra, ka fa cɛfariw, ani kɛrɛkɛcɛ suguya bɛɛ sogo ra. Dunupatigi Ala ko ten.

21 «Ne bena ne ta bonya yira siyaw ce ra; ne bena kiti minw ben siyaw kan, ani ne boro baraka bena min ke o ra, siyaw bee bena o ye. 22 K'a ta o lon na, ani wagati nataw ra, Izirayeli mara mogow bena a lon ko ne le Matigi Ala ye, o ta Ala.»

23 «Siya tow bena a lon ko Izirayeli mara mogow ta terenbariyaw le koson, o minana ka taga jamana werew ra; o ka ne ta sira bla minke, o koson ne ka ne pada dogo o ma, ka o don o juguw boro, k'a to kerekemuru ye o ta kerekedenw bee faga. 24 Ne ka o mina ka kana ni o ta saninyabariya ni o ta hakew le ye; o koson ne ka ne pada dogo o ma.

25 «Ayiwa, Dunupatigi Ala ko: Sisan ne bena Yakuba ta mogow minaninw lana o sigiyorokoro ra; ne bena hina Izirayeli mara mogow bee ra. Minw te ne togow saninman bonya, ne bena olugu le kere. 26 Ni o kera, o bena jina o ta maroya ko, ani o ka ne ta sira bla ka terenbariyako minw bee ke. O bena sigi hera ni laganfiya ra o ta dugukolo kan; mogow si tena o tooro tuun. 27 Ni ne nana o labo siyaw ce ra ka na ni o ye, ka o labo o juguw ta jamanaw ra ka o lajen tuma min na, o tuma ne bena min ke o ye, o bena ke sababu ye k'a to siya caman y'a lon ko ne le Ala saninman ye. 28 O bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala; sabu ne tun ka o gben ka taga siyaw ce ra, nka ne bena o lajen o ta dugukolo kan tuun, ne tena hali mogow kelen to yi. 29 Ne tena ne pada dogo o ma tuun fiyewu, sabu ne bena ne Nin lajigi Izirayeli mara mogow kan; Dunupatigi Ala ko ten.»

Zeruzalemu dugukura

40

(40–48)

Ala ka Alabatosobaba min yira Ezekiyeli ra

¹ An minanin ka taga Babiloni, o san mugan ni loorunan damina ra, san karo tere tan na, Zeruzalemu dugu cinin san tan ni naani na, o lon yeɛ ra Matigi Ala k'a boro la ne kan; a ka ne ta ka taga ni ne ye o yɔɔ ra yi. ² Ala tagara ni ne ye siko ra Izirayeli jamana ra, ka taga ne bla kuru jamijanba dɔ kunna; bon dɔw tun lɔra o kuru woroduguyanfan na k'a ke i ko dugu. ³ A tagara ni ne ye o yɔɔ ra minke, ne ka ce dɔ ye min fari cogoya tun be i ko siranegɛ. Len jurukise dɔ tun b'a boro, ani sumanikebere dɔ; a lonin tun be donda dɔ kɔɔ. ⁴ O ce k'a fɔ ne ye ko: «Adamaden, i na yeɛ ka fleri ke, ka i toro malɔ ka menni ke. Ne bena fen o fen yira i ra, i janto o beɛ ra kosebe, sabu i nana yan, janko ne ye nin fenw yira i ra. I be fen o fen ye, i be taga o beɛ lakari Izirayeli mara mɔgɔw ye.»

Lukene ni kenemayɔɔ ta dondaw

⁵ Ayiwa, ne ka kogo dɔ ye, min tun ka Alabatosoba fan beɛ lamini. Sumanikebere min tun be ce boro, o janya tun ye nɔngɔn* na wɔɔɔ. Sibiri† na kelen kelen tun farara a nɔngɔn na kelen kelen beɛ janya kan. A ka kogo bonya

* **40:5** 40.5 Nɔngɔn na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

† **40:5** 40.5 Sibiri na kelen be ben nɔngɔn na kelen ta tarance ma.

suma, o kera a ta sumanikebere na kelen; a k'a lo suma, o fana kera bere na kelen.

⁶ A tagara donda fan na, donda min nasinna tereboyanfan ma; a yelenna da senlayorow kan. A ka dakun suma; a dunya kera sumanikebere na kelen. ⁷ Bondennin dow tun be yi, o bee kelen kelen janya tun ye bere na kelen kelen, o bonya fana tun ye bere na kelen kelen. Kogo minw tun be o bondenninw furance ra, o bonya tun ye nongon na looru. Donda ta dakun min tun be Alabatosoba ta bolon kere fe, o dunya tun ye bere na kelen ye. ⁸ A ka donda ta bolon suma, ⁹ o kera nongon na seegi; a samasenw bonya kera nongon na fla. Donda ta bolon tun be kononoyoro ra.

¹⁰ Bondennin saba tun be tereboyanfan ta donda fan kelen na, saba tun be fan do ra. O saba bee bonya tun ye kelen ye; samasen minw tun be a fan fla ra, olugu fana bonya tun ye kelen ye.

¹¹ A ka donda bonya suma, o kera nongon na tan; donda janya kera nongon na tan ni saba.

¹² Kogo do tun be bondenninw nafeyoro ra; o kogo janya tun ye nongon na kelen. Bondenninw yere fan kelen tun ye nongon na woro, fan do fana tun ye nongon na woro.

¹³ O ko, a ka donda bonya suma, k'a ta bondennin kelen laminikogo ra ka taga a bla a nafebon laminikogo ra. O kera nongon na mukan ni looru; o bee daw sinnan jogon ma. ¹⁴ A ka bolon suma, o kera nongon na mukan. Lukene le tun ka donda ta bolon lamini. ¹⁵ K'a ta so donda ra, ka taga a bla kononoda ta bolon da ra, o furance tun ye nongon na bilooru. ¹⁶ Finetiri

dɔw tun bɛ bondenninw, ani samasenw na ka donda lamini. Finɛtiri dɔw tun bɛ bolon fan bɛɛ ra fana. O tun ka tamarosunw tagamasiyen kɛ ka samasenw jɛɛn.

¹⁷ O kɔ, a tagara ni ne ye lukɛnɛba ra. O tun ka kabakuru banbe dɔ labɛn ka bon dɔw lɔ o kan ka lukɛnɛ lamini; bonkɔnɔ bisaba le tun bɛ o banbe kan. ¹⁸ Banbe tun bɛ dondaw fanw bɛɛ ra; o bonya ni dondaw bonya tun ye kelen ye. O banbe tun bɛ dugumayɔrɔ ra. ¹⁹ K'a ta kɛnɛmayɔrɔ ta donda jafɛyɔrɔ ra, ka taga a bla fɔ lukɔnɔyɔrɔ jafɛyɔrɔ ra, a ka o fana suma. O kɛra nɔngɔn ja kɛmɛ ye. O ye terebɔyanfan ta ye. Ayiwa, sisan sahiliyanfan ta ye nin ye:

²⁰ Ayiwa, donda min tun jasinna sahiliyanfan ma, lukɛnɛba ra, a ka o fana janya ni a bonya suma. ²¹ A ta bondennin saba tun bɛ a fan fla bɛɛ kelen kelen na, ani a ta samasenw, ani a ta bolonw, olugu bonya ni o janya tun bɛ i ko donda fɔlɔ ta: O janya tun ye nɔngɔn ja bilooru, o bonya tun ye nɔngɔn ja mugan ni looru. ²² A finɛtiriw, ani a bolonw, ani a tamarosunw tagamasiyenw, olugu janya ni o bonya ni terebɔyanfan ta donda ta bɛɛ tun ye kelen ye. A donda yɛlɛnyɔrɔ tun ye senlayɔrɔ wolonfla; bolonw tun bɛ o yɛlɛnyɔrɔ ja fɛ. ²³ Donda dɔ tun bɛ lukɔnɔyɔrɔ ra, min tun jasinna sahiliyanfan ta donda ma, dɔ fana tun jasinna terebɔyanfan ta donda ma. A ka o donda fla furance suma, o kɛra nɔngɔn ja kɛmɛ.

²⁴ O kɔ, a tagara ni ne ye woroduguyanfan na; ayiwa, ne ka woroduguyanfan ta donda ye. A ka o samasenw suma, ani a bolonw; o janya ni

o bonya ni donda tōw ta bēē tun ye kelen ye. ²⁵ Finētiriw tun bē o donda ni a bolonw fan bēē ra; o finētiriw tun bē i ko finētiri tōw. Olugu fana janya tun ye nōngōn ja bilooru, o bonya tun ye nōngōn ja mugan ni looru. ²⁶ A donda tun ye senlayōrō wolonfla; bolon dō tun bē o donda ja fē. Tamarosunw tagamasiyenw tun bē a samasenw kan a fan fla bēē ra. ²⁷ Donda dō fana tun bē lukōnyōrō woroduguyanfan na. A ka o donda ni donda tō kelen furance suma, o kera nōngōn ja keme ye.

Lukōnyōrō ta dondaw

²⁸ Ayiwa, cē tēmēna ni ne ye woroduguyanfan ta donda fē ka taga ni ne ye lukōnyōrō ra. A ka woroduguyanfan ta donda suma, o ni donda tōw bēē janya ni a bonya tun ye kelen ye. ²⁹ A ta bondenninw, ani a ta samasenw, ani a ta bolonw bēē janya ni a bonya tun bē i ko donda tōw ta. Finētiriw tun bē o donda ni a bolonw fan bēē ra. O janya tun ye nōngōn ja bilooru, o bonya tun ye nōngōn ja mugan ni looru. ³⁰ Bolonw tun bē a fan bēē ra. O janya tun ye nōngōn ja mugan ni looru, o bonya tun ye nōngōn ja looru. ³¹ O bolondaw tun jasinna lukēnēba ma. Tamarosunw tagamasiyenw tun bē a samasenw kan. A donda yelenyōrō tun ye senlayōrō seegi.

³² O kō, a tēmēna ni ne ye terebōyanfan donda fē ka taga ni ne ye lukōnyōrō ra. A ka o donda suma; a janya ni a bonya ni donda tōw bēē ta tun ye kelen ye. ³³ A ta bondenninw, ani a ta samasenw, ani a ta bolonw bēē janya ni o bonya tun bē i ko donda tōw ta. Finētiriw tun bē o donda ni a bolon fan bēē ra. O janya tun ye

nongon na bilooru, o bonya tun ye nongon na mugan ni looru. ³⁴ O bolondaw tun nasinna lukeneba ma. Tamarosunw tagamasiyenw tun be a samasenw kan a fan fla bee ra. A donda yelenyoro tun ye senlayoro seegi.

³⁵ O ko, a tagara ni ne ye sahiliyanfan ta donda ra. A ka o suma. O janya ni a bonya ni donda tow bee ta tun ka kan; ³⁶ a ta bondenninw, ani a ta samasenw, ani a ta bolon ni tow bee tun ka kan. Finetiriw tun be a fan bee ra. O janya tun ye nongon na bilooru, o bonya tun ye nongon na mugan ni looru. ³⁷ A ta bolondaw tun nasinna lukeneba ma. Tamarosunw tagamasiyenw tun be a samasenw kan, a fan fla bee ra. A donda yelenyoro tun ye senlayoro seegi.

³⁸ Bon do da tun sinna sahiliyanfan ta donda ma. O tun be saraka jenitaw* ko o bon le kono. ³⁹ Tabali fla tun be o donda ta bolon fan kelen na, fla tun be fan do ra; o tun be saraka jenitaw kannatige o tabaliw le kan, ani jurumunyafa sarakaw* ni hakebo sarakaw*. ⁴⁰ Tabali fla tun be o bolon kerefeyoro ra, sahiliyanfan ta donda fan na; tabali fla were tun be bolon fan do ra, o donda kelen na. ⁴¹ O cogo ra, tabali naani le tun be donda fan kelen na, naani be a fan do ra. A bee lajennin kera tabali seegi ye; o be sarakaw kannatige o tabaliw le kan. ⁴² Tabali naani were tun be yi, o tun blara sara jenitaw kama; o tun lesera kabakuru le ra. O janya tun ye nongon na kelen ni tarance, a bonya tun ye nongon na kelen ni tarance, a lo tun ye nongon na kelen. O be saraka jenitaw, ani saraka werew kannatige ka o boson ni minan minw ye, o be o minanw bla o

tabaliw le kan. ⁴³ O tun ka o tabaliw kerɛfɛyɔrɔw fan bɛɛ korɔta dɔɔnin; o kerɛfɛyɔrɔw bonya tun ye sibiri na kelen‡. Saraka sogow bɛ bla o tabaliw kan.

⁴⁴ Bolon kɔnɔɔyɔrɔ ta da kɔ fɛ, lukɔɔyɔrɔ ra, dɔnkirilabagaw ta bonw tun bɛ yi. Bon dɔ tun bɛ sahiliyanfan ta donda kerɛ fɛ, k'a nasin woroduguyanfan ma, tɔ kelen tun bɛ woroduguyanfan ta donda kerɛ fɛ, k'a nasin sahiliyanfan ma. ⁴⁵ Cɛ ko ne ma ko: «Nin bon min nasinna woroduguyanfan ma, o ye sarakalasebaga dɔw ta ye, sarakalasebaga minw bɛ baara kɛ Alabatosoba kɔɔ. ⁴⁶ Bon min nasinna sahiliyanfan ma, o ye sarakalasebaga dɔw fana ta ye, sarakalasebaga minw bɛ sarakaw bɔ sarakabɔnan kan. Olugu ye Sadɔki ta durujaw le ye; Levi ta mɔgɔw ra, olugu le bɛ se ka sarakaw bɔ Matigi Ala ye.»

Alabatosoba cogoya

⁴⁷ Ayiwa, a ka lukɔɔyɔrɔ fana suma. O janya tun ye nɔngɔn na kemɛ, a bonya fana tun ye nɔngɔn na kemɛ; a janya ni a bonya bɛɛ ka kan. Sarakabɔnan tun bɛ Alabatosoba na fɛ.

⁴⁸ O kɔ, a tagara ni ne ye Alabatosoba ta bolon kɔɔ. A ka o bolon ta samasenw suma: A fan kelen tun ye nɔngɔn na looru, fan dɔ fana tun ye nɔngɔn na looru. Donda bonya tun ye nɔngɔn na tan ni naani; kogo min tun bɛ a fan fla ra, o bɛɛ kelen kelen bonya tun ye nɔngɔn na saba. ⁴⁹ Bolon janya tun ye nɔngɔn na mukan, a bonya tun ye nɔngɔn na tan ni fla; senlayɔrɔw tun bɛ

‡ **40:43** 40.43 Sibiri na kelen bɛ se ka ben nɔngɔn na kelen ta tarance le ma.

a donda ra. Samasenba dow tun be o fan fla ra samasen tow kere fe.

41

¹ O ko fe, ce tagara ni ne ye Alabatosoba ta bonkono folo kono. A ka o yoro ta samasenw suma; o fan fla bee tun ye nongon ja woro.

² Donda bonya tun ye nongon ja woro; kogo minw tun be a fan fla ra, o bonya tun ye nongon ja looru. A ka Alabatosoba ta bonkono folo suma; a janya tun ye nongon ja binaani, a bonya tun ye nongon ja mukan. ³ O ko, a donna

Alabatosoba bonkono flanan kono. A ka o donda ta samasenw fana suma, o kera nongon ja fla; donda yere kera nongon ja woro; kogo minw tun be a fan fla ra, o kera nongon ja wolonfla.

⁴ A ka Alabatosoba bonkono flanan suma: O janya kera nongon ja mukan, a bonya fana kera nongon ja mukan. Ale tun be bonkono folo nafeyoro ra. Ce ko ne ma ko: «Nin le ye yoro saninmanba ye.»

Kenemabonw

⁵ O ko, ce ka Alabatosoba kogow suma: o bonya tun ye nongon ja woro. Bon minw tun be Alabatosoba kerefeyorow ra, k'a lamini, o bee kelen kelen bonya tun ye nongon ja naani. ⁶ O

kerefebonw tun ye sankaso saba le ye ngon kunna, a sira kelen kelen bee tun ye bonden bisaba. O bonw tun lora ka o don Alabatosoba laminikogo ce ma, nka o tun ma don Alabatosoba yere ta kogo ra. ⁷ Ni i be yelen ka taga sankaso bonw kono, i b'a ye ko sanfebonw ka bon ni dugumataw ye, sabu kogo ta bonya tun be fara

bonw kan ka taga. O koson sanfebonw konɔ ka bon ni dugumabonw konɔ ye. I be to sankaso bonkonɔ folo konɔ ka taga a flanan na, ani a sabanan na.

⁸ Ne k'a ye fana ko jusiginan do tun lora ka Alabatosoba lamini; o le tun ye kerfebonw jusiginan ye. A janya tun ye sumanikebere na kelen; o ye nongonjan na woro ye. ⁹ Kerfebonw ta kofekogow bonya tun ye nongon na looru. Furance min tun be Alabatosoba kerfebonw ¹⁰ ani sarakalasebagaw ta bonw ce, o furance tun ye nongon na mukan, Alabatosoba lamini bee ra. ¹¹ Kerfebonw ta dondaw nasinna o furance le ma; donda kelen be sahiliyanfan na, kelen be woroduguyanfan na. O temeyoro bonya tun ye nongon na looru.

¹² Bon do were tun nasinna Alabatosoba lukonoyoro ma, terebenyanfan na. O konɔ bonya tun ye nongon na biwolonfla, a laminikogow bonya tun ye nongon na looru, a janya tun ye nongon na bikononton.

¹³ O ko, ce ka Alabatosoba suma, a janya kera nongon na keme. Furance ni terebenyanfan ta bon ni a kogow, o bee lajennin fana janya tun ye nongon na keme. ¹⁴ Alabatosoba nafeyoro ra, tereboyanfan na, ani o yoro furance, o bee lajennin bonya fana tun ye nongon na keme. ¹⁵ O ko, bonba min be Alabatosoba kofeyoro ra, k'a nasin lukene ma, ani temeyoro min be a fan flara, a ka o fana suma; o kera nongon na keme.

Alabatosoba ta bonkonɔ folo, ani a bonkonɔ flanan, ani bolon min nasinna lukene ma, yiri tun lara o bee kan. ¹⁶ Dakunw, ani finetiriw,

ani temeyorō minw tun be a fan saba beē ra, yiri tun lara olugu fana kan. Yiri tun lara a yorō beē kan, k'a ta dugu ma ka taga se fō finetiriw ma; yiri tun be finetiriw fana kan. ¹⁷ K'a ta Alabatosoba donda sanfeyorō ra, kene ma, ka taga a bla fō bonkōnō flanan kōnōnōyōrō ra, ani bonkōnō fōlō ni bonkōnō flanan laminikogow beē, tagamasiyenw tun be o kogow kan. ¹⁸ O tun ka seruben melekew* ni tamarosunw tagamasiyenw ke o yorōw beē kan, ka o tugutugu jōgōn kō: Tamarosun kelen ni seruben meleke kelen. Nada fla tun be seruben melekew beē kelen kelen fe. ¹⁹ A ta adamaden nada sinna tamarosun kelen ma, jara nada fana sinna tamarosun kelen ma. O tagamasiyenw tun ka bon fan beē lamini. ²⁰ K'a ta dugumayōrō ra ka taga a bla fō da sanfeyōrō ra, seruben melekew, ani tamarosunw tagamasiyenw tun be Alabatosoba bonkōnō fōlō kogow beē kan. ²¹ Alabatosoba ta bonkōnō fōlō donda ta samasenw janya ni a bonya beē tun ka kan.

Fen dō tun be yorō saninman jafeyōrō ra, ²² o tun be i ko sarakabōnan yiriraman. A lō tun ye nōngōn ja saba ye, a janya tun ye nōngōn ja fla. A nōngōnw, ani a jusiginan ni kerēfeyōrōw beē tun ye yiri le ye. Ce k'a fō ne ye ko: «Tabali min be Matigi Ala ja kōrō, o le ye nin ye.»

²³ Donda fla tun be Alabatosoba ta bonkōnō fōlō ni yorō saninman* na. ²⁴ Kon fla fla tun be o dondaw ra; fla be da kelen na, fla be da tō kelen na. O konw fla beē tun be datugu ka dayele. ²⁵ O tun ka seruben melekew, ani

tamarosunw tagamasiyenw ke Alabatosoba ta bonkonɔ folo dondaw fana kan, i ko a tun kera kogow kan cogo min na. Yiri gbata do tun be bolon nafeyoro ra, kene ma. ²⁶ Finetiriw, ani tamarosunw tagamasiyenw tun be bolon kogow kan, a fan bee ra, ani Alabatosoba kerefebonw, ani gbataw.

42

Alabatosoba kerefebonw

¹ O ko, ce bora ni ne ye ka taga lukeneba sahiliyanfan na; bon minw be furance ja fe, k'a nasin Alabatosoba ma, sahiliyanfan na, a tagara ni ne ye o bonw fan na. ² O bonjuru fan min nasinna sahiliyanfan donda ma, o janya tun ye nongon ja keme; a bonya tun ye nongon ja bilooru. ³ Furance min tun ka lukonoyoro lamini, min bonya tun ye nongon ja mugan ye, o bonjuru fan kelen tun nasinna o furance ma; a fan do fana tun nasinna lukeneba ta banbew ma. Temeyorow tun be nongon san fe fo sira saba. ⁴ Temesira do tun be o bonw nafeyoro ra, min bonya tun ye nongon ja tan, a janya tun ye nongon ja keme; o sira tun be kononoyoro ra. O bonw dondaw tun be sahiliyanfan na. ⁵ Sanfebonw konɔ tun ka dogo ka teme dugumabonw, ani cemancebonw kan; sabu temeyorow tun ka do bo sanfebonw ta bonya ra. ⁶ O bonw tun ye sankasow le ye, k'a ke bonjuru saba ye nongon san fe, nka samasen tun te o ra k'a ke i ko lukene ta bon tow ta tun be cogo min na; o koson k'a ta dugu ma ka taga san fe, sanfebonw konɔ tun ka dogo ka teme

dugumabonw, ani cemancebonw kan. ⁷ Kogo min tun be lukeneba fan na, bonw nafeyoro ra, o kogo janya tun ye nongon na bilooru, ⁸ sabu bonjuru fana janya tun ye nongon na bilooru lukeneba fan na, nka Alabatosoba fan na, a janya tun ye nongon na keme. ⁹ O bonw dugumayoro ra, a tereboyanfan na, donda do tun be yi, mogo tun be se ka bo lukeneba ra ka don min fe.

¹⁰ Lu laminikogo fan min be tereboyanfan na, bon dow fana tun be o yoro ra, ka nasin Alabatosoba ni o yoro furance ma. ¹¹ Temeyoro do tun be o bonw na fe; a tun be i ko sahiliyanfan ta bonw cogoya. O janya ni o bonya tun be i ko sahiliyanfan ta bonw; o bodaw, ani o locogoya fana tun ye kelen ye. O ta dondaw tun be i ko ¹² woroduguyanfan ta bonw dondaw. Temeyoro min tun be tereboyanfan ta kogo nafeyoro ra, donda do fana tun be o temeyoro damina ra; mogo tun be don o donda le fe.

¹³ Ce k'a fo ne ye tuun ko: «Sahiliyanfan ta bonw, ani woroduguyanfan ta bon minw nasinna Alabatosoba kono yoro ma, o ye bon saninmanw le ye; sarakalasebaga minw be sarakaw bo Matigi Ala na koro, olugu be o saraka saninmanbaw domu o bonw le kono. O be saraka saninmanbaw bla o yoro le ra: siman sarakaw*, ani jurumunyafa sarakaw*, ani hakebo sarakaw*, sabu o yoro ye yoro saninman le ye. ¹⁴ Ni sarakalasebagaw ka don yoro saninman kono, o man kan ka bo ka taga lukeneba ra, ni o ma o ta sarakalasebaga faniw bo o yere ra, sabu o faniw saninyanin lo; o ka kan ka fani werew le don ka soro ka taga jama ta yoro ra.»

Alabatosoba bæe lajennin laminikogo

¹⁵ Ayiwa, ce ka Alabatosoba kɔnɔnɔyɔɔ suma ka ban tuma min na, a ka ne labɔ terebɔyanfan ta donda fɛ. A ka Alabatosoba lamini suma. ¹⁶ A ka Alabatosoba terebɔyanfan suma ni a ta sumanikebere ye, o kera nɔngɔn ja keme looru. ¹⁷ A ka Alabatosoba sahiliyanfan suma, o fana kera nɔngɔn ja keme looru, ka kapa ni sumanikebere ye. ¹⁸ A ka Alabatosoba woro-duguyanfan suma, o kera nɔngɔn ja keme looru, ka kapa ni sumanikebere ye. ¹⁹ A tɛmena ka taga Alabatosoba terebenyanfan na ka o fana suma, o fana kera nɔngɔn ja keme looru, ka kapa ni sumanikebere ye. ²⁰ O kɔ, a ka Alabatosoba laminikogo fan naani suma; o fan kelen kelen bæe janya fana tun ye nɔngɔn ja keme looru; o kogo le be yɔɔ saninman ni yɔɔ tɔw bɔ jɔngɔn na.

43

Ala nɔɔɔ donna Alabatosoba kɔnɔ

¹ Donda min jasinna terebɔyanfan ma, ce tagara ni ne ye o donda ra. ² Ayiwa, ne ka Izirayeli ta Ala ta nɔɔɔ nato ye ka bɔ terebɔyanfan na. A kumakan tun be i ko jibaw mankan; a nɔɔɔ tun be dugukolo manamana. ³ Ne tun be fɛn minw yera, o tun be i ko ne tun ka minw ye, wagati min na ne tun nana dugu halaki ko fɔ. Ne tun be fɛn min yera, o tun be i ko ne tun ka min ye Kebari jiba kere fɛ. A kera ten minke, ne benna ka ne ja biri dugu ma.

⁴ Matigi Ala nɔɔɔ nana don Alabatosoba kɔnɔ terebɔyanfan ta donda fɛ. ⁵ Ala Nin ka ne ta ka

taga ni ne ye lukonoyorɔ ra. Matigi Ala noorɔ ka Alabatosoba fa.

⁶ Ayiwa, ka ce lonin to ne kere fe, ne ka mogɔ do kumakan men ka bo Alabatosoba konɔ. ⁷ A ko: «Adamaden, nin yorɔ le ye ne ta masasiginan ye, ani ne senlayorɔ, ne bena sigi yorɔ min na ka to Izirayelimogow ce ra wagati bee. Izirayeli ta mogow ni o ta masacew tena ne togɔ saninman lanogɔ tuun ni o ta jatoyakow ye, ani o ta masacew suw minw be o ta sonnkeyorow ra. ⁸ O tun ka o ta sonnkeyorɔ lo k'a dakun ke ne ta batoso dakun korɔ, k'a donda ke ne ta batoso donda korɔ; kogo dorɔn le tun be ne ni olugu ce. O ka ne togɔ saninman lanogɔ ni o ta ko haramuninw ye; o koson ne dimina ka o halaki. ⁹ Nka sisan koni, o bena o ta jatoyakow, ani o ta masacew suw mabo ne ra. Ne bena sigi o ce ra wagati bee.

¹⁰ «Ayiwa, adamaden, ele ye Alabatosoba cogoya lakari Izirayeli mara mogow ye, k'a to o ye maroya o yere ta terenbariyaw koson; o ye nin batoso locogo jate mina kosebe. ¹¹ Ni o maroya can ra o yere ta kewalew bee koson, o tuma i be nin batoso cogoya yira o ra: a locogo ni a dondaw, ani a bodaw. I b'a cogoya bee yira o ra: A siraw bee, ani a tagamasiyenw bee, ani a sariyaw bee. I be o bee sebe k'a bla o ja korɔ, janko o ye a tagamasiyenw bee jate mina ka ja, k'a siraw bee tagama ka kana n'a focogo ye. ¹² Alabatosoba sariya fle nin ye: A kerefeyorow bee saninyanin lo kosebe kuru san fe. Nin le ye Alabatosoba sariya ye.»

Sarakajenifen ni sarakaw

¹³ «Ayiwa, sarakajenifen* jate hakeyaw fle nin ye, ka kapa ni a nongon daw ye; sibiri na kelen kelen farara a nongon na kelen kelen beɛ janya kan. A jusiginan sigira dinga min kono, o dunya ye nongon na kelen, a bonya fana ye nongon na kelen. A dagbolo lamini ye sibiri na kelen. A lo fle nin ye: ¹⁴ K'a ta sarakajenifen dugumayoro ra ka taga a bla a jukorooyo ta jusiginan na, o lo ye nongon na fla. A bonya ye nongon na kelen ye; k'a ta jusiginan fitini na ka taga a bla a jusiginanba ra, o lo ye nongon naani, a bonya ye nongon na kelen. ¹⁵ Sarakajenifen tasumadonyoro lo ye nongon na naani; gban naani be a nongon naani na. ¹⁶ Tasumadonyoro janya ye nongon na tan ni fla, a bonya fana ye nongon na tan ni fla ye; a fan naani beɛ hakeya ye kelen ye. ¹⁷ Jusiginan flanan janya ye nongon na tan ni naani, o bonya fana ye nongon na tan ni naani. A fan naani beɛ hakeya ye kelen ye. Dagbolo min k'a lamini, o lo ye nongon na tarance; dinga min k'a lamini, o dunya ye nongon na kelen. A senlayoroɔw nasinna tereboyanfan le ma.»

¹⁸ Ce ko ne ma tuun ko: «Adamaden, Dunupatigi Ala ko: Lon min ni aw nana sarakajenifen lo, ko aw be sarakaw jeni a kan, ka sarakaw jori seriseri a kan, a kecogo le ye nin ye: ¹⁹ Sarakalasebaga minw ye Levi* ta mogow ye, Sadoki ta durujaw, olugu doron le be se ka gbara ne ra ni saraka ye; Dunupatigi Ala ko ten. I be misitoran kapaman kelen di olugu ma ka o ke jurumunyafa saraka* ye. ²⁰ I be

o saraka jori do mina ka o mun sarakajenifen gban naani na, a nongon naani na, ani a dagbolo min b'a lamini na. I be o ke ka jurumunw kafari, ka sarakajenifen saninya. ²¹ O ko, o misitoran min kera jurumunyafa saraka ye, i be o ta ka bo yoro saninman konu, ka taga a jeni Alabatosoba yoro do ra, yoro min blara o baara kama. ²² A tere flanan, i be bakoronin do mina, fiyen te min na, ka o fana ke jurumunyafa saraka ye, ka sarakajenifen saninya, i ko i tun k'a saninya ni misitoran ye cogo min na. ²³ Ni i ka o jurumunyafa saraka bo, ka saraka jenifen saninya ka ban, i be misitoran kapaman kelen ni sagajigi kelen mina begankuru ra, fiyen te minw na, ka o fana ke saraka ye. ²⁴ I be taga ni o ye Matigi Ala na koru; sarakalasebaga be kogu seriseri a kan, k'a ke saraka jenita* ye k'a di Matigi Ala ma. ²⁵ Lon o lon i ka kan ka bakoronin kelen ke jurumunyafa saraka ye, fo tere wolonfla; i be misitoran kapaman kelen ni sagajigi kelen fana bo begankuru ra, fiyen te minw na, ka o fana ke saraka ye. ²⁶ Aw bena jurumun kafari ke fo tere wolonfla ka sarakajenifen saninya; aw b'a saninya k'a bla danna ne Ala ye. ²⁷ Ni o teredaw dafara tuma min na, k'a damina a tere seeginan na, ani lon tow bee ra, sarakalasebagaw bena to ka aw ta saraka jenitaw, ani aw ta ninsondiya sarakaw* bo sarakajenifen kan; ne bena son aw ta sarakaw ma. Dunuqatigi Ala ko ten.»

Jamana kuntigi ta donda

¹ Ayiwa, o kɔ fɛ, cɛ tagara ni ne ye yɔrɔ saninman* ta tereɔyanfan donda ra, da min nasinna kenɛmayɔrɔ ma. A tun datugunin lo. ² Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Nin donda datugunin le ka kan ka to; a man kan ka dayɛɛ. Mɔgɔ si man kan ka tɛmɛ a fɛ, sabu Matigi Ala, Izirayeli ta Ala tɛmena nin da fɛ; o kosɔn a datugunin ka kan ka to tuma bɛɛ. ³ Ayiwa, min ye jamana kuntigi ye, jamana kuntigi koni bɛ se ka sigi nin yɔrɔ ra ka domuni kɛ Matigi Ala ja kɔrɔ. A bɛ don bolonda fɛ, ka bɔ o bolonda kelen fɛ.»

Alaɲasiranbariw tɛ don Alabatosoba kɔnɔ

⁴ Cɛ tagara ni ne ye sahiliyanfan ta donda ra, Alabatosoba ɲafɛyɔrɔ ra. Ne ka flɛri kɛ k'a ye ko Matigi Ala ta nɔɔrɔ bɛ Alabatosoba fara. Ne benna ka ne ɲa biri dugu ma. ⁵ Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Adamaden, i ɲa yeɛ ka flɛri kɛ, ka i toro malɔ ka mɛnni kɛ; ne bɛna ciw, ani sariya minw bɛɛ fɔ i ye Matigi Ala ta batoso ta ko ra, i ye i janto o ra kosɛbɛ. Min ye Alabatosoba donbagaw doncogo ni o bɔcogo ye, i ka kan ka i janto o ra kosɛbɛ.

⁶ «A fɔ Izirayeli mara mɔgɔ murutininw ye ko: <Dunupatigi Ala ko: E, Izirayeli mara mɔgɔw, aw ta ko haramuninw bɛɛ tɛmena a dan kan!
⁷ Wagati min aw bɛ na ni sarakaburu ye, ani saraka sogow ta turu, ani a jori, ka na o di ne ma, aw bɛ siya werɛ mɔgɔw ladon ne ta batoso kɔnɔ, k'a to o mɔgɔ lanabari kɛnesigibariw ye ne ta batoso lanɔgɔ; aw ka aw ta ko haramuninw

ƙƛ ƙa ne ni aw ta jɛnɛɔgɔnya* cɛn. ⁸ Aw ma aw janto ne ta fɛn saninmanw na, nka aw ka mɔgɔ wɛrɛw le bla o baaraw ra aw nɔ ra ne ta yɔrɔ saninman kɔnɔ.

⁹ « ‹O kosɔn ne Dunɔpatigi Ala ko: Siya wɛrɛ mɔgɔ lanabari, kɛnɛsigibari si man kan ka don ne ta yɔrɔ saninman kɔnɔ tuun, hali siya wɛrɛ minw siginin bɛ Izirayɛlimɔgɔw cɛ ra.› »

Levi ta mɔgɔ minw mabɔra Ala ra

¹⁰ « ‹Ayiwa, Levi* ta mɔgɔ minw kɔni mabɔra ne ra, olugu ta terenbariya kunko bɛna ben o yɛrɛ kan; sabu wagati min Izirayɛlimɔgɔw tun ka o yɛrɛ lafiri ka o kɔ don ne ra ka taga o ta batofɛnw kɔ, olugu mabɔra ne ra. ¹¹ Olugu bɛna ƙɛ ne ta yɔrɔ saninman* dondaw kɔrɔsibagaw le ye dɔrɔn, ani Alabatosoba baaradenw. Olugu le bɛna saraka jɛnitaw* ani saraka tɔw faga mɔgɔw ye; o bɛna to ka o baaraw le ƙɛ mɔgɔw ye. ¹² Nka i n'a fɔ o farara Izirayɛlimɔgɔw kan ka o ta jow sɔn, ka ƙɛ sentalon sababu ye ka Izirayɛli jama bla jurumun na, o kosɔn ne bɛ ne boro kɔrɔta ka kari, ko o ta terenbariya kunko bɛna ben o yɛrɛ kan; Matigi Ala ko ten. ¹³ O tɛna gbara ne ra tuun ka sarakaw lase ne ma, o tɛna gbara ne ta fɛn saninmanw si ra, walama ne ta saraka saninmanbaw si ra; o ka maroyakow, ani ko haramunin minw ƙɛ, o kunko bɛna ben o kan. ¹⁴ Ne bɛna Alabatosoba kɔrɔsiri ta baara dɔrɔn le di o ma, ani baara misɛn minw ka kan ka ƙɛ ka Alabatosoba kɔnɔnɔyɔrɔw labɛn.› »

Ala ta sarakalasebagaw ta baara

15 « ‹Ayiwa, sarakalasebaga minw ye Levi* ta mɔgɔw ye, Sadɔki ta durujaw, olugu minw tun ka o janto ne ta yɔrɔ saninman* na k'a baaraw ke, hali wagati min na Izirayelimɔgɔw tun mabɔra ne ra, olugu le bɛna gbara ne ra ka sarakalasebagaya ke, ka na ni saraka sogow ta turu ni a jori ye ne ja kɔrɔ; Dunupatigi Ala ko ten. 16 Olugu dɔrɔn le bɛna don ne ta yɔrɔ saninman kɔnɔ, olugu dɔrɔn le bɛna gbara ne ta tabali ra, ka sarakalasebagaya ke ne ye; o bɛna o janto ne ta batoso baaraw ra.

17 « ‹Ni sarakalasebagaw donna Alabatosoba lukɔnɔyɔrɔ dondaw fe, o ka kan ka lenfaniw le don. Ni o be baara ke lukɔnɔyɔrɔ ta dondaw ra, walama Alabatosoba kɔnɔ, o man kan ka sagasifani don o yere ra. 18 O ka kan ka lenfani jalamugu le mini o kun na, ka lenfani kurusi don; o man kan ka foyi siri o yere ce ra min be se k'a to o ye wasi. 19 Ni o be bo tuma o tuma ka taga lukɛnɛba ra, ka taga lukɛnɛba ra jama no fe, o ka kan ka o ta sarakalasebaga faniw bo o yere ra ka o bla yɔrɔ saninman ta bonw kɔnɔ, ka fani werew don ka bo, janko jama ra mɔgɔ do kana na maga o fani saninmanw na, ka sa*.

20 « ‹Sarakalasebaga man kan k'a kun li, nka a fana man kan ka a kunsigi to a ye janya. A ka kan k'a kunsigi tige k'a dakana.

21 « ‹Sarakalasebaga si man kan ka duven min ka don Alabatosoba lu kɔnɔ.

---

* **44:19** 44.19 Ka kana ni sariya ye, mɔgɔ gbansan tun man kan ka maga Ala ta fen saninmanw na (Bori 30.29; Samawilu flanan 6.6,7).

22 « ‹Sarakalasebaga man kan ka muso cɛ sanin, walama muso furusanin furu; a ka kan ka sunguru le furu, min ye Izirayeli mara mɔgɔ dɔ ye, walama muso cɛ sanin min ta cɛ fana tun ye sarakalasebaga dɔ ye.

23 « ‹Sarakalasebagaw ka kan ka ne ta mɔgɔw karan, janko fɛn minw blara danna Ala ye, mɔgɔw ye o fɛnw, ani fɛngbansanw lɔn ka o bɔ ɲɔgɔn na, ka fɛn saninyaninw, ani fɛn saninyabariw lɔn ka o bɔ ɲɔgɔn na.

24 « ‹Ni sarakalasebaga bɛ kiti tige, a ka kan ka lɔ can le kan, ka kiti tige ka kapa ni ne ta kolatigeninw ye.

« ‹Sarakalasebagaw ka kan ka ne ta ɲanagbew bɛɛ kɛ ka kapa ni ne ta sariyaw, ani ne ta cifɔninw ye, ka ne ta Nenɛkirilonw* kɛ lon saninmanw ye.

25 « ‹Sarakalasebaga man kan ka gbara mɔgɔ dɔ su ra, janko a kana na a yɛɛ lanɔgɔ; a bɛ se ka gbara min na, o ye a face ye, walama a bamuso, walama a dence, walama a denmuso, walama a balemace, walama a balemamusu min ma furu folɔ. 26 Nka ni o ɲɔgɔnna lo, a ka kan k'a yɛɛ saninya; a saninyanin kɔ, a ka kan ka tere wolonfla kɛ sani a ye a ta baara damina. 27 Ni a donna yɔrɔ saninman lukɔnɔyɔrɔ ra lon min na, a ka kan ka jurumun yafa saraka* dɔ bɔ a yɛɛ ye; Dunupatigi Ala ko ten.

28 « ‹Ayiwa, sarakalasebagaw bɛna ninyɔrɔ min sɔrɔ, o ye nin ye: Ne yɛɛ le bɛna kɛ olugu ninyɔrɔ ye. Aw man kan ka yɔrɔ si di o ma k'a kɛ o tɔgɔra ta ye Izirayeli jamana ra, sabu ne yɛɛ le ye olugu ta yɔrɔ ye. 29 O bɛna siman sarakaw*

le domu, ani jurumunyafa sarakaw, ani hakebo sarakaw*; ni fen o fen ka bla danna Ala ye Izirayeli jamana ra, o be ke sarakalasebagaw ta ye. ³⁰ Simankura suguya bee kun folo, min ye a bee ra pumanman ye, ani saraka suguya bee, o bee ye sarakalasebagaw ta ye; aw ka kan ka aw ta mugu bee ra pumanman fana saraka di o ma, janko ne ye baraka don aw ta gba ye.

³¹ « Sarakalasebaga man kan ka began jufanin sogo domu, walama wara dato, ni a kera kono ye walama began suguya were. »

45

Ala ta dugukolo saninman

¹ «Ayiwa, ni aw nana taga ke jamana taran ye tuma min na ka bee ninyoro di a ma, aw ye dugukolo do bla danna jamana kono Matigi Ala ye, ka o ke dugukolo saninyanin ye. A janya ye ke nongon na waga muga ni looru, a bonya ye ke nongon na waga muga. O dugukolo yoro bee bena ke yoro saninyanin ye. ² Aw ye yoro do suma o dugukolo kan, ka a bonya ni a janya bee ke kelen ye, k'a ke nongon na keme looru; o yoro be ke Alabatosoba saninman loyoro ye. Aw ye furance do to Alabatosoba lamini bee ra; o furance bonya ye ke nongon na bilooru.

³ «O ko, Alabatosoba yoro saninman* ni a yoro saninmanba* be lo fan min na, aw ye yoro do dan bo o fan na, ka o janya ke nongon na waga muga ni looru ye, k'a bonya ke nongon na waga tan ye. ⁴ O yoro be ke yoro saninman ye jamana kono; a be ke sarakalasebagaw ta ye, sarakalasebaga

minw be yɔrɔ saninman ta baara ke, ka gbara Matigi Ala ra ka sarakaw bo a ye. Olugu ta bonw bena lo o yɔrɔ le ra; o yɔrɔ do le fana bena bla danna ka ke yɔrɔ saninman loyɔrɔ ye.

⁵ «Dugukolo fan do min tora, min fana janya ye nɔngɔn ja waga mukan ni looru, k'a bonya ke nɔngɔn ja waga tan, o yɔrɔ be ke Levi ta mɔgɔw ta ye, minw be o janto Alabatosoba ra; olugu ta duguw bena ke o yɔrɔ ra, ka o ke o sigiyɔrɔw ye.

⁶ «Ayiwa, aw ye yɔrɔ do wɛɛ danbo o dugukolo saninman kɛɛ fe, ka o bonya ke nɔngɔn ja waga looru, k'a janya ke nɔngɔn ja waga mukan ni looru, ka o ke dugu do loyɔrɔ ye; o dugu bena ke Izirayelimɔgɔw bɛɛ ta ye.»

Jamana kuntigi ta yɔrɔw

⁷ «Min ye jamana kuntigi ye, aw bena yɔrɔ fla le di ale ma. Yɔrɔ kelen be ke dugukolo saninman ni dugu terebenyanfan na, ka taga a bla fo kogɔjiba ra, yɔrɔ to kelen be ke dugukolo saninman ni dugu tereboyanfan na, ka taga se fo Izirayeli jamana dan ma tereboyanfan na. Kuntigi ta yɔrɔw bɛɛ kelen kelen bonya ka kan ka ke i ko Izirayelimɔgɔ to w ta maraw bonya.

⁸ O le bena ke ale ta yɔrɔ ye Izirayeli jamana ra. Ni o kera, ne ta jamana kuntigiw tena to ka jamanadenw tojo tuun; o bena jamana to Izirayelimɔgɔw fe, o bɛɛ ni o ta yɔrɔ.»

Kuntigi ka kan ka terenninya sira tagama

⁹ Dunupatigi Ala ko: Aw Izirayeli kuntigiw, aw ta temena a dan kan de! Aw ye benkanni ni mɔgɔw minakojuguya da bla, ka can ni

terenninya sira tagama, ka ne ta mɔgow tɔɔri dabra; Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁰ «Aw ta sumanikeminanw ka kan ka dafa; aw ta sumanikefenw, minw ye efa ye, ani bati, olugu beɛ ka kan ka dafa. ¹¹ Efa ni bati kɔɔ ka kan ke kelen ye. Homeri ja tan ka kan ka ben bati ja kelen ma, a ka kan ka ben efa ja kelen ma fana. O sumanikefenw beɛ ka kan ka ben ni Homeri* ta jate le ye. ¹² Aw ta sumanikefenw gbiriya ka kan ka kapa ni jɔɔɔn ye. Sikele kelen ta gbiriya ka kan ka ben gera mugan ta gbiriya ma. Mini kelen ta gbiriya ka kan ka ben sikele biwɔɔɔ ta gbiriya ma†.»

Sarakaw bɔcogo

¹³ «Aw ka kan ka aw borofenw di saraka ye cogo min na o fle nin ye: Ni alikama* kilo keme saba be aw fe, aw ka kan ka kilo looru le di; ni orize kilo keme saba be aw fe, aw ka kan ka kilo looru le di fana.

¹⁴ «Min ye turu ye, ni turu litiri binaani be aw fe, aw ka kan ka litiri naani le di; sumanikefen minw ye kori ni homeri ye, olugu beɛ kɔɔ ye kelen ye; homeri ja kelen be ben litiri keme naani le ma.

¹⁵ «Min ye began misenw ye, ni beganw ka began keme fla bɔ Izirayeli jamana ta beganmarayɔɔ min o min na, aw ka kan ka began kelen le bɔ, ka o fara siman sarakaw* kan, walama ka o ke saraka jenitaw* ye, walama

---

* **45:11** 45.11 Efa, ani bati ani homeri, o tun ye sumanikeminan dow ye. † **45:12** 45.12 Gera, ani Sikele, ani Mini, o beɛ tun ye sumanikefen dow ye, janko ka fiyeerefen gbiriya lon.

ninsondiya sarakaw*, janko ka jurumunw kafari. Dunupatigi Ala ko ten.

¹⁶ «Izirayeli jamanadenw bεε ka kan ka o fenw bɔ ka o di Izirayeli jamana kuntigi ma. ¹⁷ Jamana kuntigi le bena o sarakakow panabo: saraka jenitaw, ani siman sarakaw, ani rεzenji saraka* minw ka kan ka bɔ panagbew wagatiw ra, ani karokura panagbew ra, ani Nenekirilonw* na, ani Izirayeli jamana ta panagbelonbaw bεε ra. A bena jurumunyafa sarakaw* bɔ, ani siman sarakaw, ani saraka jenitaw, ani ninsondiya sarakaw, janko ka Izirayeli mara mɔgɔw ta jurumunw kafari.»

Jɔnyaban panagbe

¹⁸ Dunupatigi Ala ko: San karo fɔlɔ, tere fɔlɔ, aw ka kan ka misitoran kapaman kelen mina, fiyen tε min na, ka o kε saraka ye ka yɔrɔ saninman* saninya. ¹⁹ Sarakalasebaga bε jurumunyafa saraka* jori dɔ mina, ka o mun Alabatosoba dondaw ta konw na, ani sarakajenifen* jusiginan fan naani na, ani lukɔnɔyɔrɔ donda ta konw na. ²⁰ Karo tere wolonflanan, aw ka kan ka o sarakaw jɔgɔn bɔ tuun; ni mɔgɔ dɔ ka jurumun kε k'a sɔrɔ a ma a lawuri a kama, walama ni a m'a lon, o jurumun bε kafari, ka Alabatosoba saninya.

²¹ «San karo fɔlɔ tere tan ni naani, o bena kε aw ta Jɔnyaban panagbe* ye. O bena kε tere wolonfla panagbe le ye. Aw ka kan ka buru-funubari le domu. ²² O lon na, jamana kuntigi bε misitoran kelen kε jurumunyafa saraka ye, ale ni jama bεε kosɔn. ²³ Nanagbe tere wolonfla bεε

kelen kelen na, a ka kan ka misitoran wolonfla ni sagajigi wolonfla mina, fiyen te minw na, ka o ke saraka jenita* ye ka o di Matigi Ala ma; a be bakoronin kelen fana ke jurumunyafa saraka ye lon o lon. ²⁴ A ka kan ka siman kilo bisaba ke siman saraka* ye ka o fara misitoran saraka bee kelen kelen kan, ani sagajigi saraka bee kelen kelen kan, ka turu litiri wooro fara siman saraka kilo bisaba bee kelen kelen kan.

²⁵ «San karo wolonflanan tere tan ni naani ta janagbe ra, a ka kan ka o jurumunyafa saraka, ani o saraka jenita, ani o siman saraka jagon do bo tuun, ani turu, fo tere wolonfla.»

46

Jamana kuntigi ta sarakaw

¹ Dunupatigi Ala ko: Alabatosoba lukonoyoro ta donda min be tereboyanfan na, o da datuginin ka kan ka to logokun baarakelon tere wooro bee kon; nka a ka kan ka dayele Nenekirilon* na, ani karokura janagbe* lon na.

² Ni jamana kuntigi be na ka bo lukeneba ra, a ka kan ka don bolonda le fe, ka taga lo donda ta konw kere fe. Sarakalasebagaw be ale ta saraka jenitaw* ni a ta ninsondiya sarakaw* bo. Jamana kuntigi b'a kinbiri gban dakun kan k'a ja biri dugu ma ka Ala bato, o ko, a be bo ka taga; da yelenin be to fo wula fe. ³ Jamana mogo tow bena o kinbiri gban ka Matigi Ala bato donda ra Nenekirilonw le ra, ani karokura janagbew ra.

⁴ «Jamana kuntigi bena saraka jenita min di Matigi Ala ma Nenekirilon na, o be ke sagaden wooro ye, fiyen te minw na, ani sagajigi kelen,

fiyen te min na. ⁵ A be siman saraka* min fara sagajigi kan, o ye siman kilo bisaba ye; ni siman saraka hakeya min ka a yere diya a be o fara sagaden kan. A be turu litiri wooro ke siman saraka kilo bisaba bee kelen kelen kan. ⁶ Karokura panagbelon na, a be misitoran kapaman kelen ke saraka ye, fiyen te min na, ani sagaden ceman wooro, ani sagajigi kelen, fiyen te min na. ⁷ A bena siman saraka min fara misitoran kan, o ye siman kilo bisaba ye; min be fara sagajigi kan, o fana ye siman kilo bisaba ye; ni siman saraka hakeya min ka a yere diya, a be o fara sagaden kan. A be turu litiri wooro ke siman saraka kilo bisaba bee kelen kelen kan.

⁸ «Ni jamana kuntigi be don, a be don bolonda le fe, a fana be bo o da kelen le fe.

⁹ «Nka ni jamana mogoto tow bena Matigi Ala bato panagbelonbaw ra, ni o ka don sahiliyanfan ta donda fe ka taga Matigi Ala bato, o ka kan ka bo woroduguyanfan ta da le fe; ni o ka don woroduguyanfan ta donda fe, o ka kan ka bo sahiliyanfan ta da le fe. O be don da min fe, o man kan ka seko ka bo o da kelen fe; o be bo da to kelen le fe, min pasinna o donda ma. ¹⁰ Jamana kuntigi ka kan ka ke ni jama ye; a be don ni o donto ye, ka bo ni o boto ye.»

Sarakaw bocogo

¹¹ «Nanagbelonw ani lonbaw ra, siman saraka* min ka kan ka fara misitoran ta saraka kan, o ye siman kilo bisaba ye; min ka kan ka fara sagajigi kan, o ye siman kilo bisaba ye. Ni siman saraka hakeya min ka aw yere diya, aw be

o fara sagaden kan. Aw be turu litiri wɔɔɔ ke siman saraka kilo bisaba bee kelen kelen kan.

¹² «Ni jamana kuntigi b'a fe k'a yere diyanya saraka* jenita le bo k'a di Matigi Ala ma, walama a yere diyanya ninsɔndiya saraka*, o tuma aw be tereboyanfan donda dayele a ye, a be don k'a ta saraka jenita ni a ta ninsɔndiya saraka bo, i n'a fo a b'a ke cogo min na Nenekirilonw* na; o ko, a be bo. Ni a bora, aw be da datugu a no ra.

¹³ «Aw ka kan ka sagaden kelen ke saraka jenita ye lon o lon, ka o di Matigi Ala ma, sagaden min si ye san kelen, ani fiyen te min na. Aw ka kan ka o ke lon o lon sogoma. ¹⁴ Aw ka kan ka siman saraka do fara o kan lon o lon sogoma; o ye ke mugu kilo looru ye, turu litiri fla be ke ka o mugu noni. O ye Matigi Ala ta siman saraka le ye. Cifonin lo min ka kan ka ke wagati bee; a te yelema. ¹⁵ Lon o lon sogoma, aw ka kan ka o sagaden ke saraka ye, ani a siman saraka, ani a turu. Saraka jenita* lo, min te dabra ka ye.»

Jamana kuntigi ta denw ninyoro

¹⁶ «Dunupatigi Ala ko: Ni jamana kuntigi ka do bo a yere ta dugukolo ra ka o di a dence do ma, o yoro be ke a dence ta ye; o ko, a be ke dence ta denw fana ta ye. O yoro be ke olugu ta cen le ye. ¹⁷ Nka ni a ka do bo a ta dugukolo ra ka o di a ta jonce do le ma, o yoro be ke o jonce ta ye fo ka taga se yafarisan ma; ni yafarisan sera, yoro be seko jamana kuntigi ma tuun. Jamana kuntigi dencew doron le be se ka o face cen ta. ¹⁸ Jamana kuntigi man kan ka jamanadenw ta dugukolo yoro si mina o ra. A man kan ka o ta

yɔrɔw bɔsi o ra. A bɛ yɔrɔ min di a dencɛw ma ka o kɛ o ta cɛn ye, a ka kan ka o bɔ a yɛrɛ ta dugukolo le ra, janko ne ta mɔgɔw si kana gbɛn ka bɔ o ta yɔrɔ ra.»

Alabatosoba gbabuguw

¹⁹ «Ayiwa, da min bɛ sarakalasebagaw ta bon saninmanw ta donda kɛrɛ fɛ sahiliyanfan na, cɛ tagara don ni ne ye o da fɛ. Ne ka yɔrɔ dɔ ye kɔnɔnɔyɔrɔ ra, terebenyanfan na. ²⁰ A k'a fɔ ne ye ko: «Sarakalasebagaw bɛna hakɛbɔ sarakaw* ni jurumunyafa sarakaw* sogo tobi nin yɔrɔ le ra, ani siman sarakaw*; o man kan ka bɔ ka taga ni o fɛnw ye lukɛnɛba ra, janko jama ra mɔgɔ dɔ kana na maga o fɛn saninmanw na, ka sa.»

²¹ O kɔ, a tagara ni ne ye lukɛnɛba ra, ka taga tɛmɛ ni ne ye lukɛnɛba nɔngɔn naani bɛɛ ra. Ne ka lukɛnɛ fitini dɔ ye lukɛnɛba nɔngɔn bɛɛ kelen kelen na. ²² Lukɛnɛba nɔngɔn naani na, lukɛnɛ fitini koorinin dɔw tun bɛ yi. O janya tun ye nɔngɔn na binaani, o bonya ye nɔngɔn na bisaba. O naani bɛɛ bonya ni o janya tun ye kelen ye, o tun bɛ lukɛnɛba nɔngɔnw le ra. ²³ O tun ka o lukɛnɛ fitini bɛɛ koori ni kogo dɔ ye. Tasumadonyɔrɔ tun bɛ o kogo kɛrɛ fɛ k'a lamini. ²⁴ Cɛ k'a fɔ ne ye ko: «Alabatosoba baaradenw bɛ jama ta sarakasogow tobi gbabugu minw kɔnɔ, olugu le ye nin ye.»

47

Ji woyora ka bɔ Alabatosoba kɔnɔ

¹ O kɔ, cɛ sekɔra ni ne ye Alabatosoba donda ra. Ne ka ji dɔ woyoto ye ka bɔ Alabatosoba

donda dakun jukɔɔ, ka taga tereɔyanfan na, sabu Alabatosoba ɲa tun sinna tereɔyanfan le ma. Ji tun be woyora ka bo Alabatosoba jukɔɔ, a woroduguyanfan na, ka na teme sarakajenifen* kere fe, a woroduguyanfan na. ² Ce bora ni ne ye Alabatosoba sahiliyanfan ta donda fe. A munumununa ni ne ye kene ma, ka taga se fo terebenyanfan ta donda ma; ne k'a ye ko ji be woyora ka bo o donda woroduguyanfan na.

³ Ce gbarara ni ne ye tereɔyanfan na; sumanikejuru do tun b'a boro. A ka nongon ɲa waga kelen suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe; o ko, a ka ji cetige ni ne ye; ji sera ne senkuruw ma. ⁴ A ka nongon ɲa waga kelen were suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe; a ka ji cetige ni ne ye ka yelema ka na fan do ra. Ji sera ne kinbirikunw ma. A ka nongon ɲa waga kelen were suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe; a ka ji cetige ni ne ye ka yelema ka taga fan do ra. Ji sera fo ne soro ra. ⁵ A ka nongon ɲa waga kelen were suma, ka o tagama ni ne ye ji kere fe minke, o yoro ra ji kera koba ye; ne tun te se k'a cetige, sabu ji tun ka dun. Mogo tun te se k'a cetige ni i ma ji lon. A tun kera jiba le ye, mogo te se ka tagama ka min cetige i sen na. ⁶ Ce ko ne ma ko: «Adamaden, i ka nin ye wa?» A sekora ni ne ye jida ra tuun. ⁷ An sera yi minke, ne ka yirisun caman ye ji fan fla bee ra. ⁸ A ko ne ma tuun ko: «Nin ji bena woyo ka taga jamana tereɔyanfan na, ka jigi ka taga Zuriden kenegbe ra, ka soro ka taga ke Kogoji sanin na. Ni a donna kogoji ra, kogoji ta ji be saninya. ⁹ Ni nin ji ka woyo

ka se yōrō o yōrō, o yōrō fēnḡanamānw bēē bē ḡanamānya, ka caya. Jēgēw bē caya kōsēbē, sabu ni nin ji ka se kōgōji mā, a bē saninya; ni nin ji ka se yōrō o yōrō, o yōrō fēnw bēē bē ḡanamānya ka caya. ¹⁰ Jēgēminabagaw bēna na jida ra. O bēna o ta jōw yērēgē, k'a ta Ēni Gedi ka taga a bla fō Ēni Egilayimu; jēgē suguya caman bēna sōrō yi, k'a kē i ko Kōgōjiba ta jēgēw. Jēgēw bēna caya kōsēbē. ¹¹ Nka kō fitiniw, ani jiborow, olugu tēna saninya; o yōrōw bēna kē kōgōbōyōrōw yē. ¹² Yiri suguya bēē bēna wuri ji fan fla ra. O yiriw flaburuw tēna ja ka ye, o denw fana tēna ban ka ye. O bēna den karo o karo, sabu ji bē bō yōrō saninman* jukōrō ka o sōn. Mōgōw bēna o yiridenw domu, k'a flaburuw kē fla ye.»

Ala ka jamana danw yira

¹³ Dunuḡatigi Ala ko: Aw bēna jamana min taran Izirayeli ta duruja tan ni fla ra, k'a kē o ta yōrōw yē, o jamana danw flē nin ye; Yusufu ta duruja ka kan ka mara fla le sōrō. ¹⁴ Aw bēna jamana taran, ka o bēē ninyōrō kē kelen ye, sabu ne ka ne boro kōrōta ka kari ko ne bē nin jamana di aw bēmaḡ mā; o ra nin jamana bēna kē aw ta ye.

¹⁵ «Jamana danw flē nin ye: Jamana sahiliyanfan bē damina Kōgōjiba ra; sira min bē tēmē Hētilōn, ani Lebo Hamati, ani Sedadi, a bē tēmē o sira fē, ¹⁶ ka taga se Berota ni Sebarayimu, dugu fla min bē Damasi mara ni Hamati mara cē mā, ka bō yi ka tēmē Haseri Tikōn, min bē Haran jamana dan na. ¹⁷ O cogo ra, o dance bē damina kōgōjiba ra ka taga se fō Hasari Enan mara ra,

tereboyanfan na. Damasi mara ni Hamati mara le be ke a dan ye. O le ye sahiliyanfan ta dance ye.

¹⁸ «Jamana tereboyanfan ta dance be damina Damasi mara ni Haran mara furance ra, ka teme Zuriden kenegbeba fe, Galadi mara ni Izirayeli mara furance ra, ka taga se fo Tamari, Kogoji sanin ma. O le ye tereboyanfan ta dance ye.

¹⁹ «Woroduguyanfan ta dance be damina Tamari, ka taga fo Meriba ta ji yoro ra, min be Kadasi. A be teme Meriba ko kere fe, ka taga a bla Kogojiba ra. O le ye woroduguyanfan ta dance ye.

²⁰ «Terebenyanfan na, Kogojiba le bena ke jamana dan ye, k'a ta woroduguyanfan na ka taga a bla fo Lebo Hamati, sahiliyanfan na. O le ye terebenyanfan ta dance ye.

²¹ «Aw ka kan ka nin jamana taran Izirayeli ta durujaw bee le ra. ²² Aw b'a taran jogon na, ka bee ninyoro di a ma; lonan minw sigira aw ce ra ka denw soro aw ce ra, aw be olugu fana ninyoro di o ma. Aw ka kan ka olugu fana jate i ko Izirayeliden dow; o ka kan ka o ta dugukolo ninyoro soro i ko Izirayeli ta duruja tow. ²³ O lonanw sigira duruja minw ce ra, aw ka kan ka o ta yoro di o ma ni o duruja mogow le ye. Dunupatigi Ala ko ten.»

48

Jamana sahiliyanfan ta mogow ninyoro

¹ Izirayeli ta durujaw togow ye nin ye, ani o ta dugukolo ninyorow.

«Dan ta duruja be mara kelen soro fo sahiliyanfan na, Hetilon ni Lebo Hamati ni Hasari Enan ta sira kere fe, Damasi mara ni Hamati mara kere fe. A be damina jamana tereboyanfan ta dan na ka taga se fo kogojiba ma terebenyanfan na.

² «Aseri ta duruja be mara kelen soro ka gban Dan ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

³ «Nefitali ta duruja be mara kelen soro ka gban Aseri ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁴ «Manase ta duruja be mara kelen soro ka gban Nefitali ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁵ «Efirayimu ta duruja be mara kelen soro ka gban Manase ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁶ «Ruben ta duruja be mara kelen soro ka gban Efirayimu ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

⁷ «Zuda ta duruja be mara kelen soro ka gban Ruben ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.»

Matigi Ala yere ninyoro

⁸ «Aw bena dugukolo do danbo Zuda mara dan na, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan, ka o bla danna. A bonya ye ke nongon ja waga mugan ni looru, a janya ni mara tow janya ye ke kelen ye, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na. Yoro saninman* bena lo o yoro cenance le ra. ⁹ Aw bena dugukolo

min bla danna Matigi Ala ye, o janya bena ke nongon ja waga mugaan ni looru, k'a bonya ke nongon ja waga tan. ¹⁰ O yoro saninman bena ke sarakalasebagaw ta yoro ye. A janya bena ke nongon ja waga mugaan ni looru sahiliyanfan na, k'a bonya ke nongon ja waga tan terebenyanfan na, k'a bonya fana ke nongon ja waga tan tereboyanfan na, k'a janya ke nongon ja waga mugaan ni looru woroduguyanfan na. Matigi Ala ta batoso saninman bena ke o yoro cemance ra. ¹¹ O yoro bena ke sarakalasebaga saninmanw ta ye, Sadoki ta durujaw, minw ka ne ta baara ke ni kankelentigiya ye; o ma ne kan bla i ko Levi* ta mogow k'a ke cogo min na tuma min na Izirayelimogow tow tun ka ne kan bla. ¹² Dugukolo min danbora jamana konow, nin yoro bena bo o dugukolo le ra, k'a ke sarakalasebaga saninmanw ta ye, k'a ke yoro saninmanba* ye. Levi ta mogow ta yoro bena gban olugu ta yoro ra.

¹³ «Levi ta mogow ta yoro bena gban sarakalasebagaw ta yoro ra; a janya bena ke nongon ja waga mugaan ni looru, k'a bonya ke nongon ja waga tan. A janya bee lajennin bena ke nongon ja waga mugaan ni looru, k'a bonya ke nongon ja waga tan. ¹⁴ Mogow man kan ka o dugukolo fiyeere walama k'a falen. Nin yorow ye jamana bee ra yorowumanw le ye; a man kan k'a di mogow ma, sabu a blara danna ka ke Matigi Ala ta yoro saninman le ye.»

Dugu sigiyoro ni jamana kuntigi ta yoro

¹⁵ «Ayiwa, dugukolo tɔ min bena to, o bonya bena ke nɔngɔn na waga looru, k'a janya ke nɔngɔn na waga mukan ni looru. O dugukolo bena ke yɔrɔgbansan le ye. A bena ke dugu lɔyɔrɔ ye, ka ke mɔgɔw sigiyɔrɔ ye; a kerɛfeyɔrɔw bena ke bɛgan marayɔrɔw ye. Dugu yerɛ bɛ lɔ yɔrɔ cɛmance ra.

¹⁶ «Dugu janya ni a bonya flɛ nin ye: A sahiliyanfan bonya ye nɔngɔn na waga naani ni kemɛ looru, a woroduguyanfan bonya ye nɔngɔn na waga naani ni kemɛ looru, a terebɔyanfan bonya ye nɔngɔn na waga naani ni kemɛ looru, a terebenyanfan bonya ye nɔngɔn na waga naani ni kemɛ looru. ¹⁷ Dugu kerɛfeyɔrɔ minw ye bɛganmarayɔrɔw ye, o bonya ye nɔngɔn na kemɛ fla ni bilooru sahiliyanfan na, nɔngɔn na kemɛ fla ni bilooru woroduguyanfan na, nɔngɔn na kemɛ fla ni bilooru terebɔyanfan na, nɔngɔn na kemɛ fla ni bilooru terebenyanfan na.

¹⁸ «Yɔrɔ tɔ min belɛn bena to o dugukolo saninman kerɛfeyɔrɔ fla ra, o yɔrɔ dɔ janya bena ke nɔngɔn na waga tan ye dugu terebɔyanfan na, yɔrɔ dɔ janya bena ke nɔngɔn na waga tan ye dugu terebenyanfan na. Dugumɔgɔw bena o yɔrɔw sɛnɛ ka o ta baro bɔ o ra. ¹⁹ Izirayeli ta duruja min o min bɛ baara ke dugu kɔnɔ, olugu bɛɛ bɛ se ka o yɔrɔw sɛnɛ.

²⁰ «O dugukolo min blara danna, o bɛɛ lajennin janya bena ke nɔngɔn na waga mukan ni looru ye, a bonya fana bɛ ke nɔngɔn na waga mukan ni looru. O yɔrɔ tarance ta tarance le bɛ ke dugu lɔyɔrɔ ye.

21 «Yɔrɔ minw tora yɔrɔ saninman ni dugu lɔyɔrɔ fan fla ra, o yɔrɔw bɛna kɛ jamana kuntigi ta ye. Terebɔyanfan na, a bɛ damina dugukolo saninman dan na, min ye nɔngɔn ja waga mugaŋ ni looru ye, ka taga a bla fɔ jamana terebɔyanfan dan na. Terebenyanfan na, a bɛ damina dugukolo saninman dan na min fana ye nɔngɔn ja waga mugaŋ ni looru ye, ka taga a bla fɔ jamana dan na terebenyanfan na. O ra, yɔrɔ saninman ni Alabatosoba saninman bɛna kɛ jamana dugukolo saninman cɛmance le ra. 22 O cogo ra, Levi* ta mɔgɔw ta yɔrɔ ni dugu lɔyɔrɔ bɛna kɛ jamana kuntigi ta yɔrɔ fla cɛ ma. Zuda ta duruja ta yɔrɔ bɛna kɛ jamana kuntigi ta yɔrɔw sahiliyanfan na, Boniyaminu ta duruja ta yɔrɔ bɛna kɛ a woroduguyanfan na.»

Woroduguyanfan ta mɔgɔw ninyɔrɔw

23 «Duruja tɔw ninyɔrɔw flɛ nin ye: Boniyaminu ta duruja bɛna mara kelen sɔrɔ, k'a ta terebɔyanfan na, ka taga a bla terebenyanfan na.

24 «Simeyɔn ta duruja bɛna mara kelen sɔrɔ, ka gban Boniyaminu ta duruja ta mara ra, k'a ta terebɔyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

25 «Isakari ta duruja bɛna mara kelen sɔrɔ, ka gban Simeyɔn ta duruja ta mara ra, k'a ta terebɔyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

26 «Zabulon ta duruja bɛna mara kelen sɔrɔ, ka gban Isakari ta duruja ta mara ra, k'a ta terebɔyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

27 «Gadi ta duruja bena mara kelen soro, ka gban Zabulon ta duruja ta mara ra, k'a ta tereboyanfan na ka taga a bla terebenyanfan na.

28 «Gadi ta mara dan min be woroduguyanfan na, o le bena ke jamana dan ye woroduguyanfan na. A be damina Tamari, tereboyanfan na ka taga a bla fo Meriba ta ji yoro ra, min be Kadasi, ka soro ka teme Misiran koba kere fe ka taga a bla Kogjiba ra.

29 «Ayiwa, aw bena nin jamana le taran Izirayeli ta durujaw ra, k'a ke o ta sigiyorow ye; aw ka kan ka a taran nin cogo le ra. Dunupatigi Ala ko ten.»

Dugu dondaw

30 «Dugu dondaw cogoya fle nin ye, k'a damina sahiliyanfan na, min janya ye nongon na waga naani ni keme looru ye: 31 Izirayeli ta durujaw togow le bena la dugu dondaw ra. Donda saba bena ke dugu sahiliyanfan na: Ruben ta donda, ani Zuda ta donda, ani Levi ta donda.

32 «Dugu tereboyanfan fana janya ye nongon na waga naani ni keme looru ye. O fana ye donda saba: Yusufu ta donda, ani Boniyaminu ta donda, ani Dan ta donda.

33 «Dugu woroduguyanfan fana janya ye nongon na waga naani ni keme looru ye. O fana ye donda saba: Simeyon ta donda, ani Isakari ta donda, ani Zabulon ta donda.

34 «Dugu terebenyanfan janya ye nongon na waga naani ni keme looru ye. O fana ye donda saba: Gadi ta donda, ani Aseri ta donda, ani Nefitali ta donda.

35 «Dugu bæε laɓennin laminikogo janya ye nɔngon ja waga tan ni seegi.

«Ayiwa, k'a damina bi ra, dugu tɔgɔ le ye ko:
⟨Matigi Ala bæ yan!⟩ »

Biblu Ala ta Kuma
Jula: Biblu Ala ta Kuma Bible

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Julakan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

0c9588de-99ac-53f9-aa9b-6885106dcde8